דבר

יום חמישי, ל' בשבט תשמ"ח, 18 בפברואר 1988 • גליון 19348

היום 12 עמודים • המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר
- קייץ דאשתקד / מנחם (מנדי) מרון ודן הלפרין
- את דעתך כבר שינית? / יזהר סמילנסקי
- הסתיים רק קרב אחד / יורם לוי
- החייל והח"כ, הציות והחוק / זאב טרייניך
- המירוץ לבית הלבן פונה דרומה / אמנון דנקנר, וושינגטון
- בורסה וכלכלה; „עכשיו"; כל הארץ; ספורט; בידור

מזג האויר

(ע). – ממטרים יורדו לפרקים ויתכנו סופות רעמים בדרום. יש חשש לשטפונות במקומות נמוכים. בחרמון יירד גשם.
טמפרטורות המינימום והמקסימום הצפויות ליום ד': ירושלים: 3–8; רמת הגולן: 3–6; צפת: 3–6; חיפה: 8–12; טבריה: 8–14; עפולה: 6–11; שומרון: 5–9; תל אביב: 10–15; נמל התעופה בן גוריון: 7–12; ירדן: 9–16; עזה: 10–17; באר שבע: 10–17.

ארה"ב: עקרונות יוזמת השלום אינם פתוחים לשינויים • אור ירוק מבריה"מ

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב.

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– ארה"ב קיבלה תשובה חיובית עקרונית מבריה"מ על מבנותיה של יוזמת השלום של שולץ. זאת מסר שלשום עוזר מזכיר המדינה ריצ'ארד מרפי לשגריר ישראל בארה"ב משה ארד. מרפי אמר כי במגעים שהיו בין דיפלומטים אמריקאים וסובייטים בימים האחרונים מסתמנת מגמה חיובית מצד בריה"מ המביעה רצון להשתתף בתהליך השלום תוך שיתוף פעולה עם ארה"ב ומוכנה לסייע בכינונה של פתיחה בין־לאומית למו"מ.

מרפי אמר לארד כי סוריה מגלה אמנם הפתעה וחשד מול היוזמה האמריקאית אולם לא סגרה את הדלת בפני היוזמה וביקשה להחזיק אותה בתמונה. ירדן, אמר מרפי בהחלט מעוניינת ואף מסייעת בהסברת היוזמה האמריקאית לשאר מדינות ערב.

השגריר ארד שאל את מרפי האם, בעקבות המגעים האחרונים שהיו לארה"ב בנושא עם מדינות שונות מסתמנים שינויים כלשהם בפרטי

(המשך בעמוד 2)

מאת אריה ארד, דן אבידן ו[illegible], סופרי „דבר"

ראש־הממשלה יצחק שמיר הוא אמר אמש כי אינו מקבל את הפרשנות שהסכם קמפ דייוויד מבוסס על העיקרון של „שלום תמורת שטחים" והוסיף, כי הוא „לגמרי לא בטוח", שבמסגרת שיחותיו של שר־החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ יעמוד עיקרון זה.

ראש־הממשלה אמר דברים אלה במסיבת־עיתונאים בנמל־התעופה בן־גוריון בשובו אתמול לפנות ערב

(המשך בעמוד 2)

טול כרם: יום שקט

השוק בטול כרם הומה אתמול תושבים, ובתי הקפה מלאו שחקני קלפים ושש־בש (צילום: אילן אוסנדרייבר)

חיילי צה"ל פיזרו מתפרעים:

צעיר נהרג מצפון לחברון ועשרה נפצעו – שניים קשה

„המצב הטרגי יימשך כל עוד אין תהליך שלום – אמר מנהיג ה„לייבור" ניל קינוק בביקור בשכם

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר" בירושלים

אסמעיל אל־חלאקיה, בן 25 מהכפר שיוח, מצפון לחברון, נהרג אתמול כאשר חיילי צה"ל בשעה שמטפלים מהכפר תקפו סיור צבאי שעסק בביקור מבואות הכפר ממחסומי אבנים. עוד 10 צעירים ערבים נפצעו, שניים מהם קשה.

עוצר ומעצרים היו אתמול בעיירה קבטיה שבשומרון ובכפר שעיר בהר־חברון. בשכם ביקר מנהיג מפלגת הלייבור הבריטי ניל קינוק, שהכריז, כי כל עוד אין תהליך שלום ומצא של תקווה יהיו תושבי השטחים בתסכול וייאוש ויימשך המצב הטרגי הקיים כיום.

התקרית בה נהרג הצעיר הערבי בכפר שיוח התפתחה בעקבות הסגר והמעצרים שערך צה"ל אתמול לפנות בוקר בכפר שעיר. כמה צעירים משעיר ברחו לכפר שיוח הסמוך ובכפר התארגנה הפגנה גדולה. משמר צה"ל שהגיע למקום נתקל בעשרות צעירים, ניסה לפזרם והשתמש באש חיה.

בן משפחתו של ההרוג אברהים אל־חלאקיה, בן 40, סיפר כי לאחר שהצעיר נפצע קשה הוא הובילו במכונית לבית החולים „עאליה" בחברון אולם בדרך היו מחסומים של צה"ל שבדקו שיירות של מכוניות ועכבו אותו משך קרוב לשעה.

(המשך בעמוד 2)

שליחת „דבר" מדווחת מלימסול

שלושת הפלשתינים שנהרגו במכונית הממולכדת עסקו ברכישת „סול פריין"

– אומר ל„דבר" קצין העיתונות של אש"ף בניקוסיה • בתשובה לשאלה על ספינה נוספת: „לא אמסור מידע למודיעין הישראלי"

מאת טלי ליפנר, שליחת „דבר" לקפריסין

הפלשתינים שנהרגו בהתפוצצות המכונית הממולכדת בלימסול בראשית השבוע שהו באי לצורך טיפול ברכישת הספינה „סול פריין".

כך הודה אתמול לראשונה קצין העיתונות בנציגות אש"ף בניקוסיה פאיז יונס בשיחה עם סופרת „דבר". עד כה הכחיש אש"ף כל קשר בין שלושה ההרוגים לבין המו"מ שהתנהל בשבוע שעבר על רכישת הספינה.

בפגישה עם סופרת „דבר" אתמול בניקוסיה סיפר יונס כי סולטאן אל תמימי, איש אש"ף בדרגת סגן אלוף, הגיע ללרנקה ביום ו' לפני שבוע והתקבל שם על־ידי מרואן כיאלי, אלוף משנה באש"ף, פלשתינאי תושב לבנון, שהעביר את משפחתו לדירה שכורה בלימסול בגלל קשיי החיים בביירות. בשבת הגיע גם אברהים קאסם, איש אש"ף שלישי, שגם אותו לקח כיאלי לדירתו בלימסול. לדברי יונס לא ידעו אנשי אש"ף בניקוסיה דבר על פעילותם של שלושה אלה בעניין הספינה. כל השלושה נהרגו ביום א' בהתפוצצות מכוניתו של כיאלי ביציאה מהחנייה בבית הדירות בלימסול בו התגורר.

יונס סיפר עוד כי רק ביום ב' בבוקר קיבלו הוא וחבריו בנציגות בניקוסיה הוראה מאנשי אש"ף באתונה לעשות הכנות מיידיות לבואם של הנוסעים והמיועדים לספינה, שהיו צפויים באותו ערב בשתי טיסות שכר מאתונה. האנשים היו אמורים לדבריו להילקח משדה התעופה בלרנקה אל הספינה. הוא לא ידע לומר אם „סול פריין" אמורה היתה לצפות לנוסעים בלימסול או להפליג לקראתם ללרנקה.

מכל מקום לאחר הפיצוץ הופסקו כל ההכנות ואנשי אש"ף בניקוסיה עדיין לא קיבלו הנחיות מאתונה להתחיל בהן שוב. קצין העיתונות של אש"ף סירב לומר אם אנשי הארגון נמצאים באיזור

(המשך בעמוד 2)

נהג המונית שפינה את כיאלי

משפחת כיאלי ניסתה להסתיר את זהותם הפלשתינית של ההרוגים

מאת טלי ליפנר, לימסול

בני משפחתו של איש אש"ף מרואן כיאלי, מהרוגי המכונית הממולכדת ביום א' האחרון, ניסו להסתיר את הזהות הפלשתינית של שלושת ההרוגים. הם טענו שהשלושה היו מרוקאי ושני ירדנים. כך סיפר אתמול ג.פ. בן 20, נהג מונית שלקח את כיאלי, היחיד מבין השלושה שלא נהרג במקום, אל בית־החולים.

את ג.פ. איתרנו אתמול בלימסול והוא סיפר את סיפורו: „הורדתי נוסע כ־200 מטר מבנייני אומלקה. התחלתי לנסוע וראיתי מהומה גדולה ליד השביל שעולה מהכביש הראשי אל הבניין של הבניין. השוטרים הורו לי לעצור ולעלות. בשביל אל הבניין ראיתי מכונית הרוסה לגמרי. היה עשן וסרחון ושתי גופות מפורקות לחתיכות. אדם שלישי, שהיה בהכרה, נראה פגוע בצד שמאל של גופו. השוטרים ניסו לקחת אותו במונית שלי לבית־החולים. המושב הזה שאת יושבת עליו היה כולו דם. לידי

(המשך בעמוד 2)

מקור בטחוני בכיר

יהודק הפיקוח על היתרי יציאה לירדן והחוקת כסף בגשרים

מאת אריאל [illegible], סופר „דבר" בירושלים

המינהל האזרחי ביהודה שומרון ועזה יהדק את הפיקוח על היתרי־יציאה לירדן ועל הוצאת כסף העובר בגשרים, במסגרת מדיניות חדשה שגובשה בימים אלו במשרד הבטחון.

מקור בטחוני בכיר אמר אתמול כי המינהל האזרחי יחייב מעתה את המבקשים לצאת לירדן, לקבל אישור מנפת המנהל האזרחי שבאיזור מגוריהם וכי יתנו להם אישור לכך, רק לאחר שיתברר כי אינם חייבים במסים.

המקור אמר כי קיימת בעייה בגביית המסים בשטחים בעת האחרונה וכי הפיקוח על הנסיעות לחו"ל הוא אחד האמצעים להבטיח את תשלום המסים בשטחים. המקור ציין עוד כי החל מעתה יידרשו הבאים מגשרי הירדן להצהיר על סכומי־כסף מעל 1,000 דולר שברשותם ולדווח על מקור הכסף. כמו־כן יותנו מעתה היתרי יבוא ויצוא לערביי השטחים בהצגת אישור על תשלום המסים כסדרם.

המקור הצבאי ציין עוד כי ראשי העיריות בשטחים שהתפטרו לאחרונה, עשו זאת עקב סכסוכים אישיים ואולם הציגו זאת על רקע פוליטי, בעקבות המהומות האחרונות בשטחים. הוא הדגיש כי המינהל האזרחי בשטחים לא ראה מעולם בראשי העיריות בשטחים מנהיגות פוליטית, אלא מנהיגות מוניציפלית בלבד.

בהתייחסו למהומות האחרונות, ציין המקור כי להערכתו חלה התעייפות בקרב המתפרעים הערביים וכי הצורך לצאת לעבודה גדול מפחד המסיתים.

המקור מסר כי שביתת־המסחר פגעה קשה באוכלוסיה הערבית בשטחים וכי העיר חברון היא הסובלת העיקרית מכך, משום שהיא

(המשך בעמוד 2)

7 חיילי לחד ו־4 מחבלים נהרגו בהיתקלות ליד איזור הבטחון

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שבעה חיילים נוצרים מצבאו של גנרל לחד וארבעה מחבלים נהרגו אתמול בשעות הבוקר, בהיתקלות באיזור הכפר ריימת, כ־12 ק"מ מצפון לאיזור הבטחון.

ההיתקלות אירעה אתמול סמוך לשעה 8.00 בבוקר, כאשר הסיור הנוצרי נתקל במארב גדול של מחבלים. במקום התפתח קרב אש עז בין המחבלים לחיילים הנוצרים במהלכו נהרגו החיילים והמחבלים. כוחות נוצרים נוספים מגזרת ג'זין שהגיעו למקום התקרית, פתחו במרדף אחרי המחבלים שנמלטו מערבה, לכיוון הכפר סאלום.

רדיו המחבלים המשודר מביירות, דיווח אתמול כי למחבלים היו בתקרית זו עשרה הרוגים. בשטח עצמו נמצאו אתמול רק ארבע גופות. ליד גופות המחבלים נמצאו כלי נשקם האישיים מסוג „קלצ'ניקוב" וכן אמצעי לחימה שונים. נראה כי חוליית המחבלים התכוונה לפגוע בחייליו של גנרל לחד המוצבים באיזור ג'זין. אין מוציאים גם מכלל אפשרות שהמחבלים היו בדרכם דרומה לביצוע פיגועים באיזור הבטחון של דרום לבנון.

אש"ף „ירד" מן הספינה; מחפש ‚מבצעים חלופיים'

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים ותבצר ממבנויות הדתיות

אש"ף הודיע אתמול שהוא ביטל את מבצע הפלגת „ספינת השיבה" לעבר חופי ישראל. ההודעה על כך נמסרה לכתבים במסיבת עיתונאים שערך באתונה שיח' עבד אל־חמיד אל־סאיח.

המנהיג הפלשתיני שהיה אחד ממארגני המבצע טען שהפלגת הספינה נדחתה „באופן זמני" למועד בלתי־מוגדר. 131 המגורשים הפלשתינים, האישים הפוליטיים הדתיים שהוזמנו וכ־200 עיתונאים שהיו אמורים להשתתף בהפלגה לעבר חופי ישראל, התכוונו לעזוב אמש את אתונה כדי לחזור לארצות מוצאם. כמה מפעילי אש"ף וראשי המגורשים טענו שלמרות ביטול המבצע אש"ף הפיק ממנו רווחים הסברתיים „שכן, התמונה של השיבה נשארת והאנשים באו מרחבי העולם כדי להביע את תמיכתם בחזרת המגורשים לבתיהם".

בינתיים מסרו מקורות שונים שאש"ף עלול לנקוט יוזמות חליפיות למבצע הפלגת ספינת המגורשים. העתון הכוויתי „אל־אנבא" דיווח שאש"ף יזום לארגן תהלוכה של המוני פליטים פלשתינים לעבר האיזורים שבהם התגוררו בעבר

שגריר נורווגיה – נגזף

השגריר הנורווגי (צילום: יצחק הררי)

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

„אני בעצמי הייתי קורבן של הכיבוש הנאצי וכלאתי במחנה הריכוז בוכנוואלד" סיפר בהתרגשות שגריר נורווגיה בישראל מורליב אנוד, שנגזף אתמול במשרד החוץ בירושלים על התבטאותו שלשום בחיפה שבה השווה בין הכיבוש הנאצי במלחמת העולם השניה לכיבוש הישראלי של הגדה המערבית ורצועת עזה.

רבה הראשי של נורווגיה, הרב מלכיור, סיפר בשיחה טלפון מאוסלו כי השגריר, שהוא בעל השקפת עולם סוציאליסטית ונחשב לידיד ישראל מובהק „סייע בעת המלחמה בהצלת יהודים".

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ

(המשך בעמוד 2)

סגנו של ארסקין נחטף בלבנון על אף שליוו אותו חמישה קצינים

כנראה בידי אנשי „חיזבאללה" • גרסאות סותרות על נסיבות החטיפה: סגן־אלוף ריצ'ארד היגינס נעלם לפתע או יורט לעיני מלוויו

היגינס

(צילום: אי.פי)

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים ותבצר ממבנויות הדתיות

סגן מפקד מטה המשקיפים של או"ם בלבנון, סגן־אלוף ריצ'ארד היגינס מחיל הנחתים האמריקאי, נחטף אתמול בדרום לבנון, במאורב מאורגן היטב – מסרו קצינים של מטה המשקיפים. ממקורות לבנונים נמסר אמש, כי נחטפיו הוו אנשי ארגון „חיזבאללה".

קצין הנחתים, סגנו של הגנרל עמנואל ארסקין מגאנה, מפקד מטה המשקיפים, נע בכביש בדרום לבנון כשהוא נוהג במכונית צבאית שעליה התנוסס דגל האו"ם, כאשר יורט בשעה 15.00 על־ידי שתי מכוניות, מפרי חמישה קצינים שהיו עדי ראיה לחטיפה. תוקפיו בדקו את הזהות על התג שעל מדיו, ולאחר מכן אילצוהו להיכנס לתא המטען של אחת ממכוניותיהם.

חמשת הקצינים, שנסעו בעקבות היגינס במכונית שניה, לא יכלו, לדבריהם, להתערב במעשה.

החטיפה בוצעה בסביבות ראס אל־עין, מרחק 88 ק"מ מדרום לביירות, בכביש בין־צור – שמשם הגיע הקצין – לנאקורה, מטה כללי של כוח האו"ם בדרום לבנון. המשקיפים נמלטו בשביל המוביל לעבר הכפרים השיעיים שממזרח לצור, מסרו עדי הראיה.

חמשת הקצינים של מטה המשקיפים חזרו לצור, שם הודיעו על החטיפה לתנועת „אמל" השיעית, השולטת בעיר זו. אנשי „אמל" חסמו מיד את הגיזרה והקימו מחסום דרכים מצפון לצור, בכביש החוף המוליך על הגישה לאזור זה של דרום לבנון, וכן מחסומי דרכים בכניסה לכפרים העיקריים של הגיזרה. 150 מאנשי המליציה השיעית התפרסו ושתו בחיפושים בכפרים שממזרח לצור.

מטה המשקיפים של או"ם, שמושבו בירושלים, הוקם על־ידי מועצת הבטחון של או"ם, כדי לפקח על יישום הסכמי שביתת הנשק שנחתמו ב־1949 בין ישראל ומדינות ערב. במטה 298 אנשי צבא מ־17 מדינות, ביניהם 36 אמריקאים.

(המשך בעמוד 2)

סוס נשאל שאלות בדבר רצון אש"ף להשמיד את ישראל, בדבר קרבנות הטרור של אש"ף וחלוקת הארגון לפלגים. נציג אש"ף הביע את תקוותו, ש„הקהילות היהודיות בעולם יפגינו את אותה ההבנה שמפגינים יהודים בישראל הרוצים בשלום".

להלן טען סוס כי „השאלה איננה מי יגרש את מי מאדמה זו – אלא איך לחיות יחד". לדעת המשתתפים לא ענה הארוע על קריטריונים אקדמיים, הנדרשים בדרך כלל מהופעה במכון.

המפלגה הקומוניסטית הצרפתית קראה אתמול בערב לעצרת תמיכה בפלשתינים ונגד מעשי ישראל בשטחים בהשתתפות מזכ"ל המפלגה ז'ורז' מרשה ואחד מחברי הנהגת אש"ף.

מת זקן מתנדבי המשמר האזרחי (92)

מאת יוסי ליברוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

מת זקן מתנדבי המשמר האזרחי בארץ, יהודה בליד, בן 92 מקרית־אתא. בליד התנדב למשמר האזרחי מאז יום הקמתו. הוא הרבה בפעילות והתמיד בה ברציפות.

חבריו במשמר האזרחי אומרים כי הוא לא סבל מחושים מעולם וכי תמיד היה צלול ורענן. הוא מילא את תפקידיו ביעילות ובחריצות עד יום מותו.

139 הרוגים בקרנבל ריו

ריו דה־ז'ניירו, (ע"צ). – 139 אנשים מצאו את מותם עד כה

המסובסדים מתייקרים באפריל: 9–29 אחוזים

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

המוצרים המסובסדים יתייקרו באפריל בשיעורים שבין 9 אחוזים ל־29 אחוז.

מנתונים שהגיש אתמול משרד האוצר לוועדת הכספים של הכנסת עולה כי מחיר החלב יעלה ב־29 אחוז, הביצים יתייקרו ב־18 אחוז, הלחם ב־16 אחוז, הפסימים ב־13 אחוז, תעריפי התחבורה הציבורית ב־9 אחוזים ומחיר המים ב־11 אחוז.

בדיון שקיימה אתמול הוועדה בנושא הסובסידיות אמר הממונה על התקציבים דוד ברעז כי ייקור המסובסדים באפריל יביא לעלייה של אחוז במדד.

באוצר שוב מדברים על עסקת חבילה משולשת

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

בימים הקרובים יחלו שוב הגישושים לקראת ביצוע עסקת חבילה חדשה במשק, זאת לאחר שנסיונות דומים שנערכו לפני כשלושה חדשים הסתיימו ללא תוצאות. הכוונה היא להגיע לעסקה משולשת לממשלה להסתדרות ולמעסיקים שתשתלב כבר בתחילת אפריל הבא.

במסגרת העסקה יוצע לבצע פיחות מתון בשער השקל,

(המשך בעמוד 2)

אמש ב„מוקד"

החריגים והתקשורת

מאת אבי שוברט

„אסור להשליך מן המקרים החריגים על הכלל", קבע אמש אלוף־משנה שלמה בתוכנית „מוקד", שעסקה בדרך התמודדותם של שלושה ממפקדי החטיבות בצה"ל עם משימת דיכוי המהומות בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה. „דרך הצגת החריגים בתקשורת מציגה את כל הפעילות כחריגה," אמר אל"מ שלמה.

אל"מ שלמה ציין, כי מרבית החיילים מבינים היטב את הסיבה שבעטיה הם עוסקים במשימה ושלמרות שזו לא נעימה, הם שלמים עימה. הוא הוסיף, כי כשבתום שיחה נשאלים החיילים, אם הם שלמים עם המעשה רק שלושה או חמישה חיילים מתוך גדוד שלם עונים שאינם שלמים.

אל"מ אפי אמר, כי ברור לו, שבתמונה המוצגת בתקשורת, של צבא מול אזרחים, החיילים יוצאים לא טוב, וזאת על אף העובדה שהאזרחים הם בעלי כוונת הרצח, דבר שאינו בא לידי ביטוי בתקשורת. הוא הוסיף, שנוכחות התקשורת גורמת עלייה דראסטית בעקומת הפעילות. אל"מ זאב ציין, כי ברור לו שצריך להתמודד בנוכחות התקשורת ושזהו המחיר שעלינו לשלם עבור המשטר הדמוקרטי.

דיכוי המהומות בשטחים גורם, לטענת אל"מ אפי, לכך שהחיילים נעשים מבוגרים יותר ומבינים את מסגרות היכולת לסייג את השימוש בכוח. אל"מ שלמה הביע דעתו, כי להיתקלויות אכן נודעת השפעה על דעות החיילים, אם כי לא באופן אחיד, יש הפונים ימינה ויש הפונים שמאלה. בכל אופן, החיילים מכירים, לדבריו, ולומדים את הבעיה מקרוב.

ישראל כפתה תיקו אפס על אנגליה

מאת ברוך דהן

נבחרת הכדורגל הישראלית רשמה אתמול הישג מכובד כאשר סיימה בתיקו אפס את משחקה עם נבחרת אנגליה.

משחק המבחן האחרון של הנבחרת הישראלית לפני יציאתה בשבוע הבא לטורניר הקדם־אולימפי באוקיאניה היה גם המוצלח ביותר. הישראלים גילו מוטיבציה ורוח־לחימה, הציגו יכולת גבוהה בהגנה ומשמעת טאקטית ומנעו מהאנגלים לסכן את שערם.

המגרש הרטוב היקשה על שתי הנבחרות ורמת המשחק היתה פושרת. במיוחד איכזבו הכוכבים האנגלים, שלא מצאו נוסחה לפריצת ההגנה הישראלית. לאנגליה ניתנו שלוש הזדמנויות להבקעה, שתיים מהן בדקות הסיום. לישראל ניתנה הזדמנות אחת בדקה ה־70, אולם היא הוחטאה ע"י דניאל ברייליבסקי.

המשחק נערך באיצטדיון ר"ג לעיני 6000 צופים.

פולק יקבל בעסקת „פולגת" 9 מיליון ד' מזומן ומניות

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

ישראל פולק, הבעלים של מפעל „פולגת", השלים את העיסקה של העברת המפעל לקונצרן „כלל" ואת חלקו בתמורה. ל„דבר" נודע, כי פולק יקבל בתמורה 9 מיליון דולר במזומן, כאשר הסכום הזה כולל נתח מסים באשראי.

בנוסף יקבל פולק 3.2 מיליון מניות של „כלל תעשיות" לפי שווי בורסה של 6.5 מיליון דולר. בנוסף יקבל פולק 610,000 מניות של „כלל ישראל" לפי שער של 1,180 נקודות, ששוויין כ־6.7 מיליון דולר.

בידיעה, שפורסמה ב„דבר" ביום א' האחרון צויין, כי התמורה שיקבל פולק היא כ־30 מיליון דולר. המספר לסכום של 20 מיליון דולר נבע מכך שהשווי הנכבד של מניות כלל גבוה משווין הבורסאי.

את המפעל ינהל מנכ"ל כלל, [illegible] „כלל" בעיסקה. עם פולגת 54 אחוז בשליטה ו־41 אחוז בחוץ.

חיוך בצריח

בו הדגימו החיילות במני...
(צילום: ורד פאר)

مكنز من الأهل

...וגבר רב

מאת יהו... בירושלים

משטרת ירושלים תתוגבר בשבוע הבא במאות שוטרים שיתפזרו בכפרים שמסביב לה, בעקבות ההחלטה שהתקבלה שלשום בישיבה אצל שר המשטרה להביא לרגיעה בעיר.

הכוונה היא שהשוטרים ישהו בירושלים לזמן ארוך והתיגבור יהיה מכל המחוזות והאזורים של המשטרה.

אתמול נמשכה הרגיעה בירושלים למעט הפרות סדר קלות בתוך מחנה הפליטים ענתא שפוזרו בגז מדמיע ובכדורי גומי. כמו כן המשיכה ... ביצוע מעצרים של חשודים בהסתה והפרת סדר.

נעצרו אנשי „דרך הניצוץ"

אחד מעובדי מערכת העיתון „דרך הניצוץ", ריבחי אל־ערורי בן 29, תושב רמאללה, נעצר שלשום במפתיע בעת שהיה בדירה בירושלים. יחד עמו נעצר גיסו, ג'מאל זקוס.

לאנשי מערכת העתון אין מושג מדוע נעצרו השניים והם טוענים כי זו התנכלות מכוונת על רקע כוונת הממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים לסגור את העתון.

הממונה, אלי סוויסה, אמור להכריע היום אם מותר אם לסגור את „דרך הניצוץ" בנימוק שהוא מקורב לחזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין.

שלשום נפגש מו"ל העתון, אסף אדיב, עם סוויסה וניסה לשכנעו לא לסגור את העתון. לדבריו העתון אינו מקורב לארגון החזית הדמוקרטית, הוא רשום כחוק וידיעותיו עוברות צנזורה כנדרש. עורכת העתון מיכל שוורץ עושה בימים אלו באירופה בניסיון לגייס תמיכת אישים, גופים ומפלגות פוליטיים נגד סגירת העתון.

<u>המבקר טען לכפל־תפקידים</u>

כץ עוז התפטר מתפקיד יו"ר האגודה למניעת ירידה מהארץ

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

סגן שר החקלאות, הלל אברהם כץ – עוז, הודיע אתמול על התפטרותו מתפקידו כיו"ר האגודה הישראלית לעצירת הירידה מן הארץ, וזאת בעקבות חוות דעתו של היועץ המשפטי למבקר המדינה, הקובעת כי על־פי כללי ועדת אשר, אין הוא יכול להמשיך ולמלא, בו זמנית, כסגן שר תפקיד „משרתי" כלשהו באגודה.

בעקבות פניית מבקר המדינה ביקש כץ עוז להעביר את הנושא לוועדת חריגים, אשר החליטה לדחות את בקשתו.

לאחר קבלת תשובת הוועדה הודיע ח"כ כץ עוז על התפטרותו לאלתר מכהונת היו"ר. אך הוא ביקש לכהן כנשיא האגודה כשאת מקומו כיו"ר ימלא אחר. תשובתו של היועץ המשפטי למבקר המדינה היתה כי „גם נשיאות כבוד באגודה הינה בגדר „משרה" לפיכך החליט כץ־עוז להתפטר לאלתר" אך הוא מתכוון להמשיך להיות פעיל באגודה.

יהודק

(המשך מעמוד 1)

קשורה בשוק של מזרח־ירושלים המושבת גם הוא.

בהתייחסו לרגיעה היחסית בגל המהומות ציין המקור כי הפיצוץ בספינת אש"ף בקפריסין הוא מהתורמים לכך וכן העובדה ששובשו שידורי „קול אלקודס" מדמשק. העובדה שדיווח בגדר קרא לתושבי השטחים לא להאזין ל„קול אלקודס" הביאה גם היא לבלבול ומבוכה שתרמו לרגיעה היחסית.

המקור ציין עוד כי תושבי השטחים אוגרים מזון לשעת חירום בשעת פתיחות החנויות וכי בענף המזון ניכרת הצלחה במכירות לעומת השפל בענף הקונפקציה.

צעיר

(המשך מעמוד 1)

כאשר הגיע לבית החולים התברר שהמפצע איבד דם רב ונקבע מותו.

לשכם הגיע אתמול בשעות אחר הצהריים המוקדמות מנהיג ה„לייבור" הבריטי ניל קינוק, שעשה את דרכו לשכם ישירות מגשר אלנבי. הוא בא לביתו של חכמת אל־מצרי, ושם נפגש עם כמה מראשי הציבור בעיר ובכללם ראש העיר וחברי המועצה. קינוק שמע את תלונותיהם ואמר כי ראה בטלוויזיה את התנהגות מהשטחים והמצב, כמובן, אינו חדש לו. לדבריו אין הבדל בין מפלגתו הנמצאת באופוזיציה ובין ממשלת תאצ'ר בכל הקשור למזרח־התיכון והם תומכים בכינוס ועידה בין־לאומית.

מבית אל־מצרי עבר קינוק לבית־החולים של התאחדות הנשים בשכם, שם שוחח עם הצוות וראה את הפצועים.

שגריר

(המשך מעמוד 1)

יוסי ביילין זימן אתמול את השגריר הנורווגי למשרדו בירושלים והביע בפניו את „מחאתה החריפה" של ישראל. הוא מסר על תגובות נזעמות של אזרחים ישראליים וניצולי שואה שהגיעו למשרדו. השגריר אגרה המזיר שלא היה בכוונתו להשוות בין הכיבוש הנאצי לישראלי והביע צער על ש„דבריו פורשו" שלא כראוי.

משרד החוץ לעומת זאת הסתייג בחריפות מדברים שייחס אתמול העתון „מעריב" לפקיד במשרד, שבשמו לא נקב העתון, ואשר הגדיר את השגריר הנורווגי „שרץ מתועב". השגריר אגרה הדגיש עוד כי בנגוד לפרסומים אין בכוונת משרד החוץ באוסלו להחזירו לנורווגיה והביע תקווה, כי היחסים הטובים בין שתי המדינות לא ייפגעו.

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למגרש חלקות חלקה 72 83 בגוש 3946 רחוב אצל – הגנה לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נבקשת החלקה הנ"ל באזור תעשיה מותר לבנות עליה מבנה תעשיה 3 קומות.
בקשת בעלי החלקה: הגבהת גובה מעלית בעל 12 מ' בניה הגיון במרחף עד גבוהות המגרש.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 30 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניבן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון־לציון
תאריך 9.2.88

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי לודים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס' גז/2/13".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3709 חלקה 168 גוש 3904 חלקה 39.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: הצמדת חלקה וחלקית כ' לחלקת הבניה א' עפ"י הוראות סעיף 1.15 של תוכנית מתאר גז/1/13.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים:
מס' 3123 התשמ"ה עמ' 336 ובעתון בוקר דבר מתאריך 4.11.84 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 4.11.84 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף הארץ מתאריך 4.7.84 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב שריג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
9.2.1988

הודעת הועדה המקומית לתכנון ובנייה, נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בנייה ותוספת לבית קיים/בניית בית מגורים חדש, על חלקה 114 בגוש 8323 רחוב חזית מס' 17 בחריגות: 10 ס"מ מקו בנין צדדי בק.א. 30–60 ס"מ מקו בנין צדדי בקומה הקיימת ת.ב. 2123.
את התכנית מס' 397/87 מותקנת ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלהאי
יו"ר הועדה המקומית

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04־640775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
מרקלין השמל – לאשר תוכנית ברחוב הנסקה 20 חלקה 17 בגוש 10783, אחוזה.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. בליטה של 1.30 מ' של מעלית וכניסות בקיר אטום במרווח צדדי צפון־מערבי.
2. עודף שטח בניה מעל למותר.
3. קומה נוספת וחלקית מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעבץ
מהנדס העיר

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
מנהל כללי: אמנון בר־טוב
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
מנויים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141 מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג
טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3
33106

בודקים האם ואלדהיים היה סוכן סובייטי בעת שירותו באו"ם

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר")– רוברט רודס ג'יימס, מי שהיה מנהל משרדו של ואלדהיים באו"ם בין השנים 1972 ו־1976, בודק עתה, אם היה ואלדהיים סוכן סובייטי באו"ם במשך 10 שנות שירותו כמזכיר או"ם.

אתמול הורתה ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר בלחץ של חברי פרלמנט, ובהם ג'יימס לבדוק עדויות, שלפיהם היה ואלדהיים מעורב בהוצאתם להורג של שישה אנשי קומנדו בריטים שנתפשו ביוון ב־1944.

ואלדהיים היה המועמד של הסובייטים לתפקיד מזכיר או"ם. בתחילה התנגדו הבריטים למינויו, אך אחר כך תמכו במועמדותו. ג'יימס, היסטוריון וחבר פרלמנט שמרני של איזור קמברידג', חושד, כי ממשלת הלייבור בראשות ג'יימס קאלאהאן, מעורבת בהעלמת וכיסוי עובדות. הוא חושש שתיק המקשר את ואלדהיים לחקירת אנשי הקומנדו הבריטים, שמיקרופילם שלו נעשה על־ידי ממשלת ארה"ב בשנת 1950, הושמד על־ידי משרד החוץ הבריטי ב־1978, שבע שנים אחרי שואלדהיים מונה לתפקיד מזכיר או"ם.

איש „כך" יוסי דיין מונה לדובר קריית־ארבע

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר" בירושלים

ראשי האופוזיציה בקרית ארבע מינו אתמול את יוסי דיין איש תנועת „כך" לדובר המועצה. דיין שימש בבחירות ב־1981 כמועמד מספר 2 ב„כך" אחרי מאיר כהנא.

ראש סיעת האופוזיציה, צבי קצובר, שאירגן את מינויו של דיין אמר: „יש לנו כוונה למנוע מראש המועצה בקרית ארבע שלום ואך לדבר לבדו. לא ניתן לוואך למסור עוד הודעות המבזות את אלוף מצנע. על כל הודעה שיוציא ראש המועצה, אנו נמסור הודעה נגדית על־ידי הדובר מטעם „כך". אנו נדאג למסור הודעות גינוי לאלוף מצנע שאנו מתנגדים לו" אמר קצובר.

שחקנית הקולנוע שירלי מקליין, זוכת פרס האוסקר לשנת 1983, ורוברט וייז, נשיא האקדמיה האמריקאית לאמנות ולמדעים, מכריזים את שמות המועמדים לקבלת הפרס, שיחולק זו השנה ה־60 ב־11 באפריל בלוס־אנג'לס. בראש הרשימה הוביל אתמול „הקיסר האחרון", המועמד לקבלת תשעה פרסים, אולם בין אלה אין ולו גם אחד לכוכב הסרט פיטר או'טול או למישהו מיתר שחקניו. אחריו צועד „תחנת שידור", קומדיה רומאנטית והעוסקת בחיים באולפן טלוויזיה, המועמד לקבלת שבעה פרסים. השחקן מארצ'לו מסטרויאני מועמד לקבלת האוסקר, כשחקן הטוב ביותר על תפקידו בסרט „עיניים שחורות". (צילום: א.פ)

השיבושים בבתיה"ח בעקבות השביתה יימשכו כשבוע

מאת דנקה הריש, סופרת „דבר"

על־פי הערכת משרד הבריאות יידרש יותר משבוע ימים עד שייעלמו סימני שביתת עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים.

גם אז לא ברור אם העבודה בבתי החולים הממשלתיים תחזור לתיקנה וזאת משום עיצומי סקטורים אחרים, ביניהם עובדי המחסנים, שמונעים הספקת תרופות וחומרים חיוניים אחרים. בגלל עיצומי העובדים בלשכות הבריאות ומכונים לא עושים זה יותר מעשרה ימים כל בדיקות מים.

משרד הבריאות מבקש מהציבור להתאזר בסבלנות ולהימנע מפניות לבתי החולים במקרים שאינם דחופים בגלל הקשיים שעדיין קיימים באישפוז. עם זאת חדרי המיון עובדים במתכונת הרגילה.

ביום השנה החמישי לפטירת יקירתנו
דבורה הראל ז"ל
(לבית פיקוביץ – אלון)
למלאת שנה לפטירת יקירנו
פנחס הראל ז"ל
נעלה לקברם ונתייחד עם זכרם ביום ראשון ג' אדר תשמ"ח 21 בפברואר 1988 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר תבור.
המשפחה

במלאת שנה לפטירתה של יקירתנו
רחל מיטבסקי ז"ל
נעלה לקברה להתייחד עם זכרה מחר, יום שישי א' באדר תשמ"ח 19.2.88 בשעה 12.00 בבית העלמין שליד שכון ותיקים נתניה.
נפגשים בבית בנתניה.
הילדים והמשפחה

לקובי, מוקי ומאירקה
ולכל משפחת המאירי
איתכם באבלכם הכבד
על מותו של חברנו – מנהלנו
אברהם (בומה) ז"ל
הכח קואופרטיב להובלה בראשל"צ בע"מ.
חברת הכח מוסך בע"מ.
„תנה" חברת נכסי הכח בע"מ.
תחנה לדלק בראשל"צ בע"מ.

<u>יוצא לדרא"פ כנציג הממשלה:</u>

השר שפירא טרם החליט אם לציית להוראות משה"ח

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

השר בלי תיק יוסף שפירא טרם החליט אם לציית להוראת משרד החוץ להימנע מפגישות עם נציגים רשמיים של ממשלת דרום אפריקה ועם נציגי ההומלנדים של מדינה זו.

השר שפירא יוצא היום על־פי החלטת הממשלה לייצגה בחגיגות ה־40 של מדינת ישראל שעורכת הקהילה היהודית בדרום אפריקה. אולם בניגוד לבקשת המנכ"ל המדיני של משרד החוץ לא החליט עדיין שפירא אם להימנע מפגישות עם נציגי הממשלה שם ואם לקיים מסיבת עיתונאים כללית.

במשרד החוץ נמסר עוד, כי אם יחליט שפירא בחיוב הוא עלול לגרום לנזק מדיני לישראל, שקיבלה באחרונה שורה של החלטות על צימצום קשריה המדיניים עם דרום אפריקה.

באוצר שוב

(המשך מעמוד 1)

לעקר חלק מתוספת היוקר הקרובה, להכניס שינויים בהסכם תוספת היוקר, להקפיא את השכר ולהחזיר את הפיקוח על המחירים. האוצר יציע לכלול בעסקה גם את יישום המלצות ועדת ששינסקי.

משפחת כיאלי ניסתה

(המשך מעמוד 1)

ישבה אשתו, מסכנה בחודש השמיני להריון, ויש לה ילדה, שראתה את הפיצוץ מן המרפסת. ליד הפצוע ישבה מאחור בת דודה שלהם. כמה דקות הפצוע עוד דיבר. הוא דיבר ערבית ואני לא הבנתי מה הוא אומר. האישה לידי צעקה ובכתה.

„אחר כך הוא מת לי בתוך האוטו. שעתיים וחצי חיכיתי בבית החולים לאישה ולבת דודה ולקחתי אותם בחזרה הביתה. בדרך האישה רק בכתה והבת דודה סיפרה שהם היו שני ירדנים ומרוקאי. היא לא הזכירה כלל את „פ.י.אל.או" או איזה שם פלשתיני. לעזאזל העניינים האלה בין הישראלים לפלשתינים. זה ממש נורא".

ארסקין

(המשך מעמוד 1)

משבועיים, נערכה למחרת ביקורו בלבנון של סגן מזכיר או"ם, מארק גולדינג. שני עובדים בכירים של סוכנות הסעד לפליטים, השוודי יאן סטינג והנורווגי ויליאם יורגנסן, נחטפו ב־5 בפברואר בדרום לבנון. חוטפיהם, שטרם הוזהו, האשימו אותם בהודעה שפרסמו אתמול בביירות, „כי הם מרגלים".

ארה"ב: עקרונות יוזמת

(המשך מעמוד 1)

היוזמה ומרפי השיב, כי היוזמה אינה פתוחה לשינויים. „אנו לומדים אמנם ממגעינו עם המדינות השונות על רעיונות שונים, אמר מרפי, אולם לא יהיה כל שינוי בעקרונות המונחים בבסיס היוזמה, מכיוון שהיוזמה עונה על צרכי המינימום של כל המדינות באיזור".

חמשת עקרונותיה של יוזמת שולץ כפי שפירט אותם מרפי באוזני ארד הם: מו"מ ישיר, ועידה בינלאומית שתוביל אליו, הועידה של כל יכולת כפייה או הטלת וטו של הפורום הבינלאומי, ייצוג פלשתיני במשלחת ירדנית־פלשתינית ודיון על גורל השטחים בין ישראל לבין המשלחת הירדנית־פלשתינית.

מקורות ישראליים שסיכמו אתמול את תוכן שיחתם של מרפי וארד אמרו, כי מרפי הדגיש באוזני ארד כי בעת פגישתו של מזכיר הממשלה אלי רובינשטיין עם שולץ, לפני שבועיים, עדיין לא מסר לו שולץ את כל פרטי התוכנית וכי רק באחרונה היא גובשה ופרטיה התרשים נמסרו לחברי הכנסת אולמרט ומרידור שביקרו במחלקת המדינה ושוחחו קצרות עם שולץ בימים האחרונים.

אתמול נפגש עם שולץ יו"ר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת ח"כ אבא אבן לפגישה בת 40 דקות, על פי הזמנתו של שולץ. בפגישה עם כתבים ישראליים אמר אבן כי התרשם כי שולץ מבקש להשיג קצב מאוץ ועתיד לגלות התגבות וגמישות ביוזמת השלום שלו. שולץ, אמר אבן, מעודד מכך שיוזמתו התקבלה בחיוב גם במדינות האיזור וגם בקרב דעת הקהל האמריקאית, כולל יהדות ארה"ב, ידידים מסורתיים של ישראל כמו פדרציית ארגוני העובדים, וחברים רבים בקונגרס.

(המשך מעמוד 1)

אין כל סיכוי להביא את ירדן, או כל מדינה ערבית אחרת, להסכים לפתרון ביניים בלי להבטיח קודם את הפתרון הסופי".

פרס הוסיף, כי עבור ישראל „בלתי אפשרי לשאת ולתת עם אש"ף, משום שהדרישה של דבר לשאת ולתת עם מדינה פלשתינית ובצבא פלשתיני, המרוקם במרחק כמה מאות מטרים" ממשרד החוץ (שבו נערך הראיון).

אשר להשתתפות הסובייטית אומר פרס, כי אם יוסכם להציב גבולות ברורים לסמכויותיה של הוועידה, השאלה מי ישתתף בה תאבד משמעותה. לדעתו, „אם נגיע להסכם בדבר כינוס הוועידה, הסובייטים יצטרפו, בקשר של דבר, כדי לא להשאיר את האמריקאים לבדם".

„שמיר לא יהיה מכשול ביוזמה"

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

לאחר פגישות עם שר החוץ בארה"ב, שולץ בוואשינגטון ועם שגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג, סבור ח"כ אהוד אולמרט מהליכוד כי „ראש הממשלה יצחק שמיר לא יהווה מכשול ביוזמת השלום".

אתמול נועד פיקרינג לארוחת צהריים ולשיחה בכנסת עם ח"כ אולמרט הנחשב למקורב לראש הממשלה. בעקבות הפגישה התברר גם כי ח"כ אולמרט נפגש בעת שהותו בוואשינגטון עם שר החוץ שולץ עצמו.

אבינו ואחינו היקר
יוסף אחאי
איש העליה השלישית מליטא איננו.
ההלויה תתקיים היום, יום חמישי ל' בשבט תשמ"ח 18.2.88 בשעה 4.00 אחה"צ בקיבוץ נצר סרני.
בניו: אחיעזר אחאי ומשפחתו
אביטל ד'לוגוף ומשפחתה
עמרי אחאי ומשפחתו
עדית אחאי ומשפחתה
אחיו: יצחק כפכפי ומשפחתו
שלום כפכפי ומשפחתו
ירוחם כפכפי ומשפחתו
אחותו: חביבה מוזיקנט ומשפחתה
גיסתו: שושנה כפכפי ומשפחתה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו
יוסף אחאי
הלוויה תתקיים היום יום חמישי, ל' בשבט תשמ"ח, 18.2.88, בשעה 16.00 בקיבוצנו
המשפחה
ובית נצר סרני

קיבוץ חפצי־בה וחבריו
משתתפים באבלו של
אחיק והמשפחה
במות האב
יוסף אחאי

ה„ג'מבו" יגיע באיחור של 13 שעות בשל תקלה במנוע

מאת אריה אגיד, סופר „דבר"

באיחור של 13 שעות תגיע לארץ הבוקר טיסה „אל־על" 016 מניו־יורק, לאחר שלשום בערב נתגלתה תקלה במנוע הג'מבו, בטרם המריא.

טיסה 016 היתה אמורה לצאת ביום ג' בשעה 7.30 בערב מניו־יורק דרך לונדון לתל־אביב עם 200 נוסעים כדי לנחות בנמל בן־גוריון אתמול בשעה 3.20 אחר־הצהריים. עוד בהיותו על הקרקע נתגלתה תקלה באחד מארבעת מנועי הג'מבו. משהתברר, כי תיקון התקלה יימשך זמן רב, הועברו הנוסעים ללונדון בטיסות של חברות אחרות. הנוסעים לארץ הועברו לבתי־מלון בניו־יורק למשך הלילה והם יצאו הבוקר בשעה 8.30 באיחור של 13 שעות בטיסה ישירה לישראל ועמדו לנחות אמש אחר חצות. הנוסעים, שעמדו לעלות על המטוס בלונדון, הועברו לטיסה אחרת של „אל־על" לארץ. דובר „אל־על" אמר אתמול בתשובה על שאלת סופר „דבר", כי התקלה לא תגרום שיבוש מתמשך.

<u>„ידיעה כוזבת" ב„ישראל שלנו"</u>

מרידור חתם הסכם סודי בארה"ב; שמיר ראה ו„התחלחל"

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ידיעה בעתון האמריקאי בשפה העברית „ישראל שלנו" מעוררת זעם אצל מקורביו של ראש הממשלה ומחריפה את מלחמת הכהונות בליכוד.

בידיעה מוזכר ח"כ מרידור השוקל אם לתבוע את העתון לדין ומגדיר את הידיעה „כוזבת". הוא חושד כי מאחורי הפרסום עומדים „חוגים בליכוד המעוניינים לפגוע בראש הממשלה וביוזמה המדינית".

בידיעה נאמר כאילו חתם ח"כ מרידור בביקורו האחרון בוואשינגטון על הסכם סודי עם הממשל האמריקאי וכי כאשר ראה ראש הממשלה את המסמך הוא הסתייג ממנו „והתחלחל". ח"כ מרידור אומר כי אין שום שחר לידיעה „והיא פשוט מגוחכת".

יצויין כי העתונאי אורי דן הנמנה עם מקורביו של השר אריאל שרון מפרסם מדור קבוע בעתון. בשיחה ל„דבר" אמר דן כי „מה שיש לי לכתוב לעתון אני עושה במדורי שבו מופיעים שמי ותמונתי". לדברי דן אין לו שום קשר לידיעות בלתי חתומות ובוודאי לא לידיעה על ח"כ מרידור.

עוד סדרת גשמים בדרך

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

פרק־הגשמים הנוכחי יתמזג כנראה עם פרק־הגשמים הבא, הצפוי כבר בראשית השבוע הבא ושיהיה חזק אף מן הפרק הנוכחי, אמרה אמש החזאית אורית ריינבלר לסופר „דבר". ברוב חלקי הארץ כבר הגיעו הגשמים כתחזית העונה לכמות שהיתה צפויה לחורף כולו על־פי הממוצע הרב־שנתי, ובמקומות אחרים אף מעבר לזה. כמעט רבע מיליארד מ"ק מים נאגרו בכנרת מתחילת החורף.

היום עדיין יימשכו הגשמים, אך מחר ומחרתיים יחלשו. סוף השבוע יהיה מעין גשר בין שני פרקי הגשמים ורבי־העצמה, של השבוע ושל השבוע הבא. בסוף השבוע צפויים גשמים מקומיים פזורים. ייתכן שבשבת כמעט רק בצפון, אולם השמים יישארו מעוננים והרוחות חזקות.

פרק־הגשמים הבא יחל ביום א' או ביום ב' ויימשך מספר ימים, עדיין אין יודעים עד מתי.

שליחות „דבר" מדווחת

(המשך מעמוד 1)

בעניין ספינת [illegible] „סול פריס" לא היתה [illegible] מידע בידי שירותי המודיעין הישראלי כדי להטיל עליהם [illegible] מסרו נתוח"ן, אמר.

בלימסול ובניקוסיה נמשכות חקירות המשטרה בעניין שני הפיצוצים שאירעו השבוע בלימסול. אנשי משטרה סיפרו לסופרת „דבר" כי בחוזים נערכים עוסקים בחקירה והם סירבו לומר אם יש „ראיה לקשר בין שני המקרים".

אבינו וסבנו היקר
ראובן טנא
איננו
פרטים על מועד ההלויה
בטלפונים: 052־541794 03־895072
המשפחה

יקירנו
ישעיהו שדמי
איננו
ההלויה תתקיים היום יום חמישי ל' בשבט תשמ"ח (18.2.88) בשעה 15.00 אחה"צ בבית הקברות של מושב בית לחם הגלילית
אבלים וכואבים
בתו: ניצה וצבי בצר ומשפחתה
בנו: אילן שדמי ומשפחתו
אחיותיו: שושנה קלופט ומשפחתה
מרים כשרי ומשפחתה
נכדיו ונינין

לחברתנו עליזה ברוקנר
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
בית הסנה

לחברתנו סורין יוסטר
אתך באבלך על מות
אמך ז"ל
בית הסנה

אתמול בכנסת
שלמה גינוסר וטובה צימוקי

אין הסברה באה במקום מדיניות השיב פרס להתקפותיו של אולמרט
עוד יכולות להיות הפתעות – אומר פרס למתקיפי התוכנית האמריקאית

„יום מדיני ארוך היה אתמול בכנסת. אקורד הפתיחה שלו היה סוער וצורם. ההמשך חשף את העויינות העמוקה לא רק את המחלוקת האידיאולוגית בין הליכוד למערך. הסיום, לעומת זאת, התנהל בטונים נמוכים, בנימה כמעט מפויסת.

חילוקי הדיעות נשארו, כמובן, בעינם. כל אותן שעות ארוכות היה מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס השר היחיד שישב ליד שולחן הממשלה. הוא גם היה המטרה להתקפה החריפה שניהל נגדו ונגד משרדו ח"כ אהוד אולמרט בנושא ההסברה.

נקודת הזינוק של אולמרט היתה העובדה, שאינה שנויה במחלוקת, שהאירועים האחרונים בשטחים גרמו נזק כבד לדימויה של ישראל בעולם. ח"כ אולמרט גם בחר לא לתקוף את אנשי ההסברה המקצועיים. לעומת זאת, הוא „טיפס" על משרד החוץ. משהתחילו להתברר מימדי הבעיה, הוא טען, לקח למערכת הזאת, של משרד החוץ, הרבה זמן כדי ליצור כלים שיוכלו לתת לפחות תשובה חלקית. „שיש אלימות ושימוש בכוח - זה נכון. אך שמישהו מנסה להציג את חיילי צה"ל כקלגסים - על כך אפשר, צריך וניתן היה להתמודד, ולא עשינו די" אמר אולמרט. אך, לדבריו, הבעיה אינה של אנשי ההסברה המקצועיים, אלא של ההנהגה הפוליטית של משרד החוץ, החל במנכ"ל המדיני יוסי ביילין וכלה בשר החוץ שמעון פרס.

ובמילים בוטות יותר: „שום מחדל טכני ומחסור באמצעי הסברה לא גרם נזק לדימוי של ישראל בחודשים האחרונים בהקשר לבעיה הפוליטית, כמו מסע ההסברה הבין־לאומי שמנוהל על־ידי שר החוץ".

נוכח קריאות ביניים נרגזות מספסלי סיעת המערך קרא אולמרט לעבר חברי סיעת המערך: „אתם פטפטני־שלום, צעקני־שלום ומטיפי־שלום, רק לא עושי־שלום". אולמרט גם לא חסך ביקורת נוקבת מיוסי ביילין על כך ש„כאשר הוא בא לוואשינגטון, יש רושם שהוא מנסה לשכנע שהמצב הוא לא קשה כמו שאומרים, אלא יותר קשה" ועל שהוא „מסכים לקבל כוח רב־לאומי בשטחים". אולמרט מסיים לאחר כמעט חצי שעה תוך קריאות מחאה של חברי סיעת המערך כלפי יו"ר הישיבה דן תיכון על שהתיר לו לדבר הרבה מעבר למותר בתקנון.

פרס, בדברי תשובתו אינו „מתחמם". הוא מגדיר כ„עלילה" את הטענה שד"ר ביילין הסכים לשיגור כוח רב־לאומי לשטחים ומזכיר שביילין עצמו הכחיש ידיעה זאת. בתגובה לטענות על שליחויות ביילין לוואשינגטון מזכיר פרס את פגישתו של ארנס עם שולץ שנועדה לטרפד את שליחותו למזרח התיכון. „הבעיה בהסברה אינה צה"ל. אין דרך לנהל הסברה של ממש אלא על ידי ניהול של מדיניות נבונה. אין הסברה באה במקום מדיניות" מסיים פרס ואומר בכך מה הוא חושב על מדיניותו של ראש הממשלה.

גם ח"כ בנימין בן אליעזר (מערך) מציע בהצעה משלו לסדר היום למנהלי מדיניות הסירוב לא להאשים את ההסברה.

בתשובה להצעה לסדר היום של ח"כ מאיר וילנר (חד"ש) על היוזמה הסובייטית לכינוס ועידה בין־לאומית על השלום במזרח התיכון, אומר פרס: „הגיע הזמן שברית המעצמות תכבד את עמדות הצדדים ולא תצווה עליהם. לא יהיה כאן שלום כפוי".

פרס מספר לכנסת על פגישה שהיתה לא מכבר בבירה אירופית בין שגריר ישראל לבין השגריר הסובייטי באותה בירה. השגריר הסובייטי טען כלפי עמיתו הישראלי: „אתם שלושה וחצי מיליון ומתנהגים כאילו הייתם 350 מיליון". ענה לו השגריר הישראלי: „ואתם 280 מיליון ומתנהגים כאילו הייתם שנים וחצי מיליון. תהיו קצת יותר לארג'".

נושא אחר ששר החוץ פרס מתבקש להשיב עליו הוא יוזמת השלום האחרונה של ארצות הברית. ח"כ יוסי שריד (רצ) אומר כי החודשיים הבאים הם חודשיים מבחן גורליים. הוא הזהיר כי אם תוחמץ ההזדמנות למו"מ ישיר על פי הזמנת שתי המעצמות הגדולות – תהיה מלחמה. שריד הביע חשש שגם היוזמה האחרונה של שולץ לא תצלח והציע „דרך הצלה": ברה"מ תחדש את יחסיה עם ישראל, ארצות הברית תכיר באש"ף, וראשי שתי המעצמות המתכנסות לוועידת־פיסגה ישלחו לצדדים הזמנות לבוא לוועידה כדי לפתוח במו"מ ישיר, ההזמנה מבוססת על הכרה בקיומה הריבוני של ישראל ובזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני.

ח"כ גאולה כהן בקול צרוד (הצטננה מחמת השהייה באוהל ההפגנה של „התחיה" מול משרד ראש הממשלה) אומרת שהפעם, האמריקאים הקדיחו את התבשיל ופנתה אל פרס בהאשמה: „אתה עזרת להם לבשל".

ח"כ שבח וייס (מערך) קובע: „לליכוד אין תשובה ריאליסטית למצב. משאת־נפש אינה מדיניות. ישראל חזקה דייה כדי לקיים ריבונות משגשגת בלי לשלוט בשכם".

פרס חולק שבחים לשלושת הח"כים על התייחסות העניינית שלהם לנושא המדיני „בניגוד להשמצות של הליכוד" ומציע ליוסי שריד לא להספיד את שליחותו של שולץ בטרם עת. „עוד יכולות להיות הפתעות" הוא אומר. ולליכוד הוא אומר: „הרי אתם אומרים שהממשל האמריקאי הנוכחי הוא הידידותי ביותר לישראל שהיה אי פעם. מדוע, אם כן, אתם רוצים לדחות את זה לשנה הבאה?". פרס מסיים באמרה: „יש מחיר למלחמה ויש מחיר לשלום. בין שני המחירים, אני מעדיף את מחיר השלום בגלל התוצאה הסופית".

פקקי זוועה

„פקקי־הזוועה של חיים קורפו בגוש דן גורמים סבל בל־יתואר לאלפי נהגים בגוש דן מידי בוקר וערב, תיסכול ועצבנות, בזבוז שעות עבודה למשק, לחברה ולפרט" אמר אתמול ח"כ מיכה חריש (מערך) בהצעה לסדר היום. חריש טען כי קורפו מסרב לקחת על עצמו אחריות ולתקן את המצב במשך שבע השנים האחרונות בהן הוא מכהן כשר תחבורה.

בדברי תשובתו אמר השר קורפו כי היקף התקציבים לפיתוח התשתית אינו מאפשר ביצוע התוכנית להקלת בעיות התחבורה בגוש דן.

ירידה בפופולאריות של ואלדהיים באוסטריה – קריאות להתפטרותו

וינה (רויטר).– יוקרתו של נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים ספגה אתמול מהלומה נוספת בארצו, כשסקר דעת קהל שערך אחד מעיתוניה הגדולים של אוסטריה העלה, כי חלה ירידה משמעותית בשיעור התמיכה בו בקרב הציבור ואחד מבכירי התעשיינים האוסטרים תקף אותו בחריפות וקרא לו להתפטר.

מן הסקר שפרסם העתון השמרני „די פרסה" עולה, כי רק 46 אחוז מן האוסטרים סבורים שואלדהיים צריך להוסיף ולשמש בכהונתו, לעומת 72 אחוז, שתמכו בו רק לפני שבועיים. כמו־כן עולה מן הסקר, שאילו נערכו הבחירות לנשיאות היום, היו 45 אחוז נמנעים מבחירה בו, לעומת 34 אחוזים בלבד שהיו מצביעים לטובתו גם היום.

בסקר אחר, שהוזמן על־ידי „מפלגת העם" השמרנית, שהחליטה נוכח ממצאיו לא לפרסמו, נמצא, ש־50 אחוז מהאוסטרים מחזיקים כיום בדעה שעל ואלדהיים כיום להתפטר.

יצויין, כי בהתבטאויותיו של ואלדהיים עד לעת האחרונה ממש הוא [illegible] הקריאות להתפטרותו על הטענה שהוא נהנה מתמיכה ציבורית נרחבת. בראיון עמו שהתפרסם לפני שלושה ימים בלבד: „לאחר כל סקרי דעת הקהל, אני משוכנע שהרוב הגדול, זה שקולו לא נשמע לרוב, רוצה שאשאר בכהונתי".

בראיון שהעניק אתמול לרדיו האוסטרי, הפנה הרברט קרייצ'י, מנהיגו של איגוד התעשיינים האוסטרי בעל־ההשפעה, מה שהתפרש על־ידי משקיפים כקריאה חד־משמעית לואלדהיים להתפטר. „להערכתי אנו שרויים עתה במצב, שבו גורל המדינה גובר בחשיבותו על זה של אדם יחיד, יהא מעמדו רם ככל שיהא". להלן תקף קרייצ'י את מה שכינה „[illegible]" של ואלדהיים ושל מפלגתו, שתמכה בו במירוץ לנשיאות בשנת 1986.

להלן הרגיש קרייצ'י, שעל אוסטריה לחדול מלהאמין, שאין זה חשוב מה חושבים האנשים בחו"ל. „אנו עומדים על סף של שיחות מכריעות עם הקהילה האירופית, ואנו זקוקים לאהדתן של מדינות אלה", הוא אמר. הוא הביע את התקווה, שיו"ר המפלגה אלויס מוק, שנודע עד כה כתומך נלהב של ואלדהיים, „יבחר בדרך הנכונה".

נפתחה חקירת זיוף מסמך ואלדהיים

בית־משפט ביוגוסלאוויה פתח אתמול בחקירה לבירור מידת מהימנותו של מסמך, שממנו עולה לכאורה אחריותו של ואלדהיים לגירושים המוניים מתחומי יוגוסלאוויה בעת מלחמת העולם השניה.

העתונאי ראנקו ראטוביץ', שמסר את המסמך לשבועון המערב־גרמני „דר שפיגל", אמר, כי נקרא להופיע בעניין זה בפני בית־המשפט בבלגראד.

נשיא בית־המשפט מסר, כי החקירה תיערך בדלתיים סגורות ו„שבשלב זה אין מועלות האשמות כלשהן נגד אף־אחד".

המדינה נגד דמיאניוק/

סיכומי הסניגוריה במשפט דמיאניוק:

יתכן שהמשפט הוא פרובוקציה סובייטית, הזהיר הסניגור צ'ומק

(עו). – „אני עומד כאן בפני בית ישראל במשפט שהוא קשה לכולנו, ומבקש מבית המשפט לשחרר את ג'ון דמיאניוק בלא אשם. אני וחברי לשולחן הסניגוריה מקווים להוכיח לבית המשפט שאין כאן מקרה חד משמעי כפי שהציגה זאת התביעה, ולכן יש לשחרר את דמיאניוק.

טיעוני התביעה בנויים על חול ובית שיסודותיו על חול יתמוטט בסופו של דבר, במוקדם או במאוחר" – אמר אתמול הסניגור פול צ'ומק, כאשר השמיע את סיכומיו במשפט דמיאניוק בבנייני האומה בירושלים.

בראשית דבריו ציטט עו"ד צ'ומק, פרקליט מקנדה שמוצאו מאוקראינה, משפט מפיו של משורר אוקראיני, איוון ג'ובאן בזו הלשון: „יש טרגדיות שאת ממדיהן אין מילים שיכלו לבטא, ואשר לגביהן מוטב להיות דוממים ולא לומר דבר. לכן יהיה אולי טוב אם נישאר דוממים. אבל לדומיה יש ערך כאשר הכל כבר נאמר, ואם נאמר הכל – הופכת הדומיה לאי צדק. ולכן עלינו לומר את הדברים". דברים אלה נאמרו מפי המשורר האוקראיני בבאבי יאר בשנת 1966, 25 שנים לאחר הרצח ההמוני שבוצע שם. הסניגור צ'ומק הוסיף כי ניתן להחיל את אותם דברים על יהודי טרבלינקה. הסניגור טען עוד, כי יש לבחון בזהירות מרובה את כל הקשור למסמך טרווניקי, שהעדויות של המומחים לגביו שנויות במחלוקת.

צ'ומק טען, כי מאחר שבשנים האחרונות חלה התקרבות בין העם האוקראיני לבין העם היהודי – אך טבעי הוא שינסו לסכסך ביניהם. המסקנה מכל אלה – „שכל המשפט הזה יכול להיות מעשה פרובוקציה מטעם הק.ג.ב., כיוון שמחר, כאשר יתברר שפסק הדין הוא מעוות, אם חלילה יורשע כאן דמיאניוק, יביא הדבר להחרפת הסכסוך בין שני העמים".

בהמשך האשים הסניגור את התביעה שלא סייעה להגנה להשמיע את כל העדים ולהביא את כל הראיות. המשך המשפט היום. בסיכומיו של עו"ד ג'ון גיל יסיימו את המשפט – עד למתן פסק־הדין, בעוד מספר חודשים.

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף הצרכנות
המחלקה לייעול הצריכה.

שמחים לברך את הזוכים בתחרות
צרכן החשמל היעיל
1987/88

בתעשייה:
פרס ראשון:
• מקורות, חברת המים
פרס שלישי:
• נשיונל סמיקונדקטור, מגדל העמק
• פרדס מוצרי הדר, יבנה

במסחר, שירותים, מוסדות וקיבוצים:
פרס שני:
• קיבוץ יפעת
• מרכז רפואי סורוקה, באר־שבע
פרס שלישי:
• קיבוץ עין־גב
פרס עידוד:
• מכון וייצמן למדע, רחובות
• קיבוץ ניר אליהו

צרכנים אלה הוכיחו, שכתוצאה ממאמציהם, הושג ייעול בצריכת החשמל במתקניהם.

השתמש בחשמל בתבונה

יהודה מור (בתמונה) בן 91 מנהלל הוא אחד מזוכי פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש מ. נמיר. יהודה מור עלה ארצה ב־1904, עשה דרך ארוכה מתל־חי וכיבוש ביצות, נמנה עם 20 המייסדים של נהלל, היה פעיל במערכות ההגנה טרם הקמת המדינה וממשיך בעבודתו עד היום. טקס הענקת פרס העבודה ל־12 יחידים ו־6 צוותים יתקיים ביום ב' י"א באדר תשמ"ח בבית הסתדרות המורים.

בכינוס במלאות 5 לרצח גרינצווייג:

סניורא: אנו מרגישים בשטחים כפי שהיהודים הרגישו בגולה

„אפשר ואף חובה לסיים הסכסוך ולו רק עבור הדורות הבאים" – אמר עורך אל־פג'ר • לובה אליאב: סניורא הוא 'שלום עכשיו' של הפלשתינים

מאת עודד בר־מאיר

„הנאו־סניורה הוא שלום עכשיו של העם הפלשתיני ועם שכמותו יש לדבר", כך הגדיר אמש לובה אליאב את עורך העיתון המזרח־ירושלמי אל פאג'ר בכינוס שנערך בקיבוץ דביבים במלאות חמש שנים להירצחו של אמיל גרינצווייג, ממעילי תנועת שלום עכשיו.

„האמנם אנו צריכים לקבל את הנוסחה 'שטחים תמורת שלום' מהנשיא רייגן או משר החוץ שולץ", הוסיף ואמר אליאב. „הרי כבר לפני שנים טענתי בספרי 'ארץ הצבי' שאין דרך אחרת לפתרון הבעיה זולת ויתור על השטחים".

„צריך להפסיק לירות ולהכות ולחדול מהבערת צמיגים, ולשבת לשולחן המו"מ", כך טען באותו כינוס ח"כ דראושה. „הצרה היא שיש לנו ממשלת סירוב הדוחה כל תוכנית ויוזמת שלום. מפלגת העבודה, אתה נטשתי לאחר 23 שנות חברות בה, שותפה למדיניות הכיבוש של הליכוד ובכך היא סוללת לעצמה מקום בממשלת שיתוק לאומי שתקום לאחר הבחירות הקרובות. לצערי יש לנו כיום מנהיגות רדודה בשעה שכולנו נמצאים על פרשת דרכים".

„יש גם חיים אחרי הליכוד", הטעים משה עמירב, אשר הודח לאחרונה מתנועת החירות. „אני לא מצטער לרגע על הצעדים שנקטתי. אני מוכן לוותר על חלום ארץ ישראל השלמה למען יחיו ילדי בשלום. יבוא יום ורבים בליכוד יאזרו אומץ ויביעו דעתם בגלוי ויתנפצו מאשליית השטחים".

וגם סניורה, עורך העתון „אל פאג'ר", שהשתתף אף הוא בכינוס הביע הערכתו שההתקוממות בשטחים אינה נגד מדינת ישראל אלא כנגד משטר וכיבוש: „אנו מרגישים בשטחים כפי שהיהודים הרגישו בגולה. מוכרחים לחשוב על דרך של פיוס והכרה הדדית. אפשר ואף חובה עלינו לסיים את הסכסוך האומלל הזה ולהביא שלום ולו רק עבור הדורות הבאים", אמר סניורא.

„מהומות השטחים תשאיר פצע עמוק בלב האומה לאורך זמן", אמר נסים זווילי, ראש מחלקת ההתיישבות בסוכנות, במהלך הדיון, ולהערכתו, רוב החיילים שמשרתים כיום בשטחים מרגישים כאב עמוק יותר מאלה המוכים על־ידם. חובתנו היא לפעול לאור העקרון ששלום הוא בטחון לעם, ואם כך נעשה, הרי שנוכל להפוך את המזרח התיכון לגן־עדן.

בכינוס השתתפו כ־300 איש, רובם חברי רביבים ומקצתם חברי קיבוצי הנגב.

סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות יצחק נבון העניק אתמול לראשונה בתולדות המיגזר הערבי, הכרה רשמית למכללה איסלאמית ראשונה, שתוקם על־ידי כת הדרווישים בבאקה אל־גרביה (צילום: שרית עוזיאלי)

ח"כ רמון: אמוראי שגה, אין לאשר רפורמה ללא מיסוי הון

מאת אמנון אמר,
סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים, ח"כ חיים רמון, תקף אתמול את ראשי האוצר הממשיכים להעניק, לדבריו, הטבות מחולטות לבל רווחי הבורסה וההון.

בתגובה על התנגדות שהשמיע שלשום סגן שר האוצר עדי אמוראי להמלצות הוועדה בתחום שוק ההון אמר רמון: „סגן שר האוצר שגה בעמדתו. אני מאמין שרוב חברי המערך בכנסת יאמצו את המלצות הוועדה, למרות עמדתו של אמוראי. את הרפורמה יש ליישם כמיקשה אחת. אתנגד בכל תוקף לרפורמה ללא מיסוי ההון".

גם חבר נוסף בוועדת הכספים, דדי צוקר (רצ) תקף אתמול את עמדת האוצר. בפניה לשר האוצר אמר צוקר כי קביעת המדיניות הכלכלית נשמטת מידיו של נסים ועוברת לידי פקידים במשרדו. לדבריו נכנע נסים לאינטרסים המתגוננים סביב מתחם הלוח של הבורסה. צוקר קרא לנסים ליישם מיד את הדו"ח ולהסתייע לשם כך ברוב המובטח לו בוועדת הכספים.

שר הכלכלה גד יעקבי קרא אתמול למפלגת העבודה לגבש עמדה משותפת ורצינית בנושא המלצות הוועדה.

דיוני המליאה של הקומוניסטים הסובייטיים – נפתחו במוסקווה

מוסקווה (עי"ד וע"צ). – דיוני המליאה של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית נפתחו אתמול במוסקווה, כשעל סדר היום רפורמות בשדה החינוך על־ידי האחראי לעינייני אידיאולוגיה בוועד המרכזי איגור ליגאצ'ב.

הוועד המרכזי, המורכב מ־300 חברים, דן ב„הפעלת הפרסטרויקה בחינוך היסודי, התיכוני והגבוה ובתפקידים המוטלים על המפלגה במישור זה" באמר בידיעת סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס".

יש להניח שבעקבות דיוני המליאה יודיעו גם על אי אלה שינויים בצמרת הסובייטית. משקיפים מצפים, שבוריס יאלצין, שהודח מתפקידו כמנהיג סניף המפלגה הקומוניסטית במוסקווה, יאבד את משרתו כחבר חסר זכות הצבעה בפוליטביורו.

עוד אומרים המשקיפים, כי מצפים שמנהיג המפלגה באוקראינה, ולאדימיר שצ'רביצקי, שנתמנה עם עזרתו של ליאוניד ברז'נייב המנוח, לא יורד מן הפוליטביורו, לאחר שהוענק לו אות לנין לרגל יום הולדתו ה־70.

שצ'רביצקי הוא החבר האחרון בעל זכויות מלאות בפוליטביורו שנמנה עם מקורביו של ברז'נייב, שעל תקופת כהונתו כמזכיר כללי של המפלגה נמתחה לאחרונה ביקורת חריפה.

„סוכנים ישראלים סיממו אותי ורצחו את אשתי"

לוס־אנג'לס, (עי"ר).– בית־הדין־לערעורים מלוס־אנג'לס (מושא המסופר במחלות על־ידי איוון מבנה הבנות וביתר עמדי השורה), החשוד כי הרג את אשתו בזירת הרכב, טען ביום ג', כי סוכנים ישראליים סיממו אותו והרגו את אשתו.

בהצהרה שהושמעה בבית־המשפט על־ידי פרקליטו אמר האיש, סקט רוסטון: „מעשה ברוטאלי זה בוצע מפני שבשנה שעברה פרסמתי ספר, החושף את הפשעים הרבים מספור של ממשלת ישראל". כשהוא פונה בבקשת עזרה לנשיא רייגן, טען רוסטון: „אנא, אל תתן לטרוריסטים זרים לשים ללעג את הצדק והחירות של ארה"ב".

רוסטון כלוא בלוס־אנג'לס בקשר עם מות אשתו, קארן, בת ה־26. ממשלת איי בהאמה מבקשת את הסגרתו.

קארן רוסטון נעלמה מסיפון אוניית הסיור „סטארדאנסר" באוקינוס השקט בשעות המוקדמות של השבת האחרונה. גופתה נתגלתה על־ידי ספינה של משמר החופים האמריקאי בקרבת החוף של דרום קליפורניה כעבור עשר שעות. בהצהרה בשבועה של ה„פ.ב.י.", שהוגשה לבית־המשפט הפדראלי בלוס־אנג'לס, נאמר, כי בודק רפואי הגיע למסקנה, שהאשה מתה כתוצאה מ„חנק, מלווה בטביעה, כתוצאה מרצח".

פרקליטו של החשוד פול פוטר אמר לכתבים, כי הוא סבור שרוסטון מאמין באמת שהוא קרבן של קשר. בעל חנות ספרים אמר, כי רוסטון פירסם ספר תחת הכותרת „מיתוס בישראל", העוסק במה שמתואר כפגיעות בזכויות האדם בישראל.

הנוסעים באוניה אמרו, כי קיבלו את הרושם שבני הזוג רוסטון נהגו כאיש מחברת רעהו ואף התבטאו בשיר שהשמיעו הנוסעים לכבודם „ירח דבש מאושר לשניכם".

במסמך של ה„פ.ב.י." צויין, כי רוסטון אמר לאיש משמר החופים, שאשתו התעלפה והוא ניסה לאחוז בה, אלא שהיא נעלמה בים, והוא לא ראה אותה יותר.

שריקות והפרעות לנציג אש"ף איברהים סוס

מאת גדעון קרק, כתב „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – נציג אש"ף איברהים סוס, שהופיע בפני הסטודנטים של המכון היוקרתי למדעי המדינה באורח המכון, נתקל בתגובה נזעמת על דבריו על „בוחה של ישראל ושאיפות ההתפשטות שלה".

הנוכחים באולם הגיבו על הדברים בשריקות ובהפרעות מצד הסטודנטים היהודים.

סוס נשאל שאלות בדבר רצון אש"ף להשמיד את ישראל, בדבר קרבנות הטרור של אש"ף וחלוקת הארגון לפלגים. נציג אש"ף הביע את תקוותו, ש„הקהילות היהודיות בעולם יפגינו את אותה ההבנה שמפגינים יהודים בישראל הרוצים בשלום".

להלן טען סוס כי „השאלה איננה מי יגרש את מי מאדמה זו – אלא איך לחיות יחד". לדעת המשתתפים לא ענה הנואם על קריטריונים אקדמיים, הנדרשים בדרך כלל מהופעה במכון.

המפלגה הקומוניסטית הצרפתית קראה אתמול בערב לעצרת תמיכה בפלשתינים ונגד מעשי ישראל בשטחים בהשתתפות מזכ"ל המפלגה ז'ורז' מרשה ואחד מחברי הנהגת אש"ף.

מת זקן מתנדבי המשמר האזרחי (92)

מאת יוסי ליברביין, סופר „דבר" בגליל המערבי

מת זקן מתנדבי המשמר האזרחי בארץ, יהודה בליה, בן 92 מקרית־אתא. בליה התנדב למשמר האזרחי מאז יום הקמתו. הוא הרבה בפעילות והתמיד בה ברציפות.

חבריו במשמר האזרחי אומרים כי הוא לא סבל ממחושים מעולם וכי תמיד היה צלול ורענן. הוא מילא את תפקידיו בפעילות ובהריצות עד יום מותו.

139 הרוגים בקרנבל ריו

ריו דה־ז'ניירו, (ע"צ). – 139 אנשים מצאו את מותם עד כה בקרנבל המתנהל עתה בריו דה־ז'נרו, בין שעות הבוקר של שבת ליום ג' בערב, לפי דו"ח שפורסם על־ידי השלטונות.

עוד נמסר בדו"ח, כי למעלה מ־9,000 אנשים אושפזו בבתי־החולים של העיר. המאושפזים הם קורבנות של תאונות שונות.

יצויין, כי במהלך הקרנבל שנערך בריו ב־1987 נהרגו 162 אנשים ו־12,000 אושפזו בבתי־חולים.

חבר הנאמנים אימץ דו"ח כץ:

הטיפול בקליטה יועבר מהסוכנות למשרד הקליטה

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית החליט אתמול לאמץ את עקרונות דו"ח כץ בדבר העברת נושא הקליטה בישראל מידי הסוכנות היהודית למשרד הקליטה, על בסיס המלצות ועדת קלמנוביץ ליישום דו"ח כץ.

חבר הנאמנים הסמיך את יו"ר הסוכנות היהודית, שמחה דיניץ ואת יו"ר חבר הנאמנים, מנדל קפלן, לבוא במשא ומתן עם שר האוצר, משה נסים ועם שר הקליטה, יעקב צור, כדי לקבוע את תוכנית ואופי ההעברה ואת לוח הזמנים. סיכומי ועדת הארבעה יובאו לאישור חבר הנאמנים של הסוכנות שיתכנס ביוני הקרוב.

השר צור, אמר כי החלטת חבר הנאמנים, בדבר ריכוז כל סמכויות הקליטה בידי משרד הקליטה, תביא לשינוי משמעותי בדרכי קליטת העולים בישראל. „זוהי החלטה היסטורית שהיתה צריכה להתקבל לפני 40 שנה, עם הקמת המשרד", אמר צור. „אינני רואה בהחלטה רק העברת סמכויות, אלא תפנית בקביעת מדיניות הקליטה, פישוט הליכי הקליטה וצימצום הביורוקרטיה".

ועדת קלמנוביץ, שדנה ביישום דו"ח כץ, ממליצה לאמץ את מסקנות הדו"ח תוך כדי הבטחת מספר אמצעים בנושאי דיור ציבורי, שיכון, שירותים חברתיים וכדומה. בתקופת מעבר של שנתיים תמשיך הסוכנות לממן את מרכזי הקליטה ואת השירותים הניתנים על ידה. בתום תקופת המעבר יעבור המימון לידי הממשלה ואילו הסוכנות תקבל לידיה תחום אחריות אחר.

פרס נילס לבמאי היהודי ביסיקוב

מאת עלי כהן, דנמרק

„פרס נילס", פרס התרבות הדני הגבוה ביותר, הוענק לבמאי היהודי סם ביסיקוב. „פרס נילס" קרוי על שמו של שר התרבות נילס מתיאסן, שנפטר לפני שמונה שנים, ושוויו הכספי יותר מ־15,000 דולאר (100,000 כתר). בנימוקי ועדת הפרס להענקת הפרס לבמאי היהודי הידוע, בן ה־77, נאמר בין היתר: „אין אח ורע לתרומה הגדולה של הבמאי לתיאטרון לחיי התיאטרון בדנמרק כמו תרומתו של סם ביסיקוב".

ביסיקוב (שמואל בית־יעקב), מן הפוריים ביותר על בימות תיאטרוני דנמרק ונורווגיה, ביים בזמנו את „גליליאו" בתיאטרון חיפה.

הוא נולד ב־1911 בדנמרק למהגר יהודי עני, חייט במקצועו, שבא שנים ספורות קודם לכן מרוסיה. הוא מדגיש את עובדת היותו זר, כדבריו. עם קבלת הפרס בתיאטרון המלכותי הדני שלשום אמר דברים, שיש בהם משום השיבה בימים בהם חידק נאצי ועיד מנסה להרים ראש בארץ נאורה דמוקרטית כדנמרק – „עם אהבתי הגדולה לדנמרק אינני יכול להתכחש לעובדה שאינני אלא דור שני בדנמרק. יש לזכור זאת בימים בהם מדברים על הנזק שמהגרים יכולים להביא, כביכול, לחיי התרבות של הארץ הזו".

סם ביסיקוב ביים לאחרונה בהצלחה את „המלך ליר" לשייקספיר, ומביים בעת האחרונה בעת ובעונה אחת בהזמנת על קרשי התיאטרון המלכותי בקופנהגן ותיאטרונים אחרים.

נזק בדליקה בשגרירות ארה"ב במוסקווה

מוסקווה (עי"ר). – נזק נגרם אתמול בקומה החמישית של שגרירות ארה"ב במוסקווה, ו־150 אנשי סגל האורחים פונו ממנה עקב דליקה שפרצה בבניין. כבאי מוסקווה שהוזעקו למקום כיבו את הדליקה.

דובר השגרירות אמר, כי לא היו נפגעים ולא ניזוק אחד המשרדים בבניין השגרירות. נפתחה חקירה לגילוי נסיבות הדליקה.

הדליקה פרצה ב־2.45 אחה"צ. כאשר נשמעה האזעקה המזהירה מפני דליקה, נעלו העובדים את ניירותיהם בכספות ובארונות התיקים ופינו את הבניין. האש כובתה 45 דקות לאחר שפרצה. בכיבוי הדליקה עסקו 20 כבאים סובייטים, שנעזרו בחיילי המארינס האמריקאים.

הכבאים עבדו כל הזמן תחת ליווי אנשי הסגל האמריקאים, ולא ניתן להם ללכת לשום מקום ללא ליווי, אמר דובר השגרירות.

יעקב בורובסקי – ס. מפקד מרחב חיפה

מאת יוסי ליברביין, סופר „דבר"

סבב המינויים הבכיר במחוז הצפוני הושלם אתמול כאשר מפקד תחנת זבולון סגן ניצב יעקב בורובסקי נבחר לתפקידו החדש כסגן מפקד מרחב חיפה.

בורובסקי בן 37 נשוי ואב לשלוש בנות תושב קריית־ביאליק בוגר אוניברסיטת חיפה בחוג למדע המדינה. הוא שירת כראש ענף סיור במחוז הצפוני, קצין אגף המבצעים במרחב חיפה ומפקד תחנת זבולון. הוא יועלה לדרגת ניצב משנה בי"ו לבאים. כמפקד תחנת זבולון יכהן באופן זמני רב פקד רני קופלר שכיהן עד כה כסגן מפקד התחנה.

هكذا من الاحتلال

هكذا من الاصل

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים

החששות משישינסקי התבדו והמניות עלו חדות

מאת שמואל רוזנבלום

● מהפך בבורסה – עליות שערים חדות במרבית ניירות הערך והמשך המגמה החיובית. ● לאחר החלו יצירות כספיות בקרנות הנאמנות לאחר תקופת פדיונות ארוכה ושוחקת. ● לאחר שהבינו בבורסה שהשד של מיסוי המניות אינו נורא הוחרמו ביקושים גדולים. ● עליות השערים מהשבוע האחרון כולל אתמול הינן קטנות יחסית לשחיקה מתחילת ינואר. ● תהליך בריא בבורסה – הקרנות הסולידיות מוכרות מניות ומתנקות מפוזיציות מעיקות. ● בטווח מקונצרן כלל פועלת בפרופיל נמוך בבורסה, מנגד קיימים קונים גדולים אחרים. ● בבורסה מקווים ומאמינים שלא מדובר בתיקון טכני בלבד בהתחשב בקשיים נוספים הקיימים במשק ובמצב הפוליטי המעורער בשטחים. ● מנהלי קרנות ופרשנים מקווים כי הציבור ישקיע כספים בקרנות הנאמנות, במידה ותרשמנה יצירות כספיות מהותיות בקרנות עשויה ההתאוששות בבורסה להמשך. ● עליות של 6% בממוצע במניות המשתנים, עליות עד 10% בחופשיות, הצעים בבנקאיות, ירידה קלה בדולר השחור 1.62, ירידה בריבית השיקלית, קיטון בפעילות בעלי עניין לנוכח העליות. ● גם אתמול נמשכה ההתעניינות בפלגת, ליגת וכלל תעשיות.

פירסום מסקנות ועדית שישינסקי שיוגדר אתמול שסתומי בורסה רבים לאחר שנראה כי מתגבשת קואליציה חזקה כנגד המלצות הועדה ובנוסף המלצותיה לא היו קשות כפי שניתן היה לחשוש. הקונים אתמול באו מכל קבוצות הקשת בבורסה, זאת לאחר שבנוסף להודרת החששות משישינסקי נוצרה בשוק המניות רמת מחירים נוחה לרכישה עקב השחיקה התלולה מתחילת ינואר בשערי המניות. לראשונה מזה תקופה ארוכה נרשמו יצירות כספיות סבירות בקרנות הנאמנות שנשחקו חדות וזכו כידוע לפדיונות מעיקים. האוירה החיובית במסחר הוחלה כבר בעת המסחר במר.צ. בו נרשמו ביקושים גדולים ועליות שערים ממוצעות של כ־5.7% לערך. היקף הביקושים הפתיע מעט גם את מקורבי השוק והאופטימים מטבעם.

במסחר במשתנים נמשכה המגמה החיובית ובשערי מספר מניות אף נרשם שיפור קל נוסף. קרנות הנאמנות ניצלו אתמול את המגמה החיובית בשוק והנוחה מבחינתם והקטינו פוזיציות במניות מוזר ומאידך עברו לנזילות סבירה יותר בהשוואה לשבועות הקודמים. בבורסה מאמינים כי במידה והיצירות הכספיות בקרנות ימשכו תתאפשר התאוששות מסויימת נוספת במניות.

עליות השערים אתמול הקיפו את כל סוגי המניות כבדות וקלילות יחדיו, עליות נאות למדי נרשמו בפ.בי.בי. +6.5%, אלקטרה +10%, אורית +8%, אלביט +7.5%, פולגת 1 +12.9%, גבים 1 +10%, פולגת ב' +11% לאחר ששלשום היא עלתה כזכור 12%. במספר כיתבי אופציה נרשמו עליות נאות במיוחד, אי.פי. אופציה +14.5%, עים אופציה +19.3%, ליפשיץ אופציה +12.9%, ניקוב אופציה +14.6%, ים סוף אופציה +13.9% ונוספות.

פעילות חיובית נמשכה בדלתא גליל 1 +10% לאחר ששערה נשחק חדות בתקופה האחרונה. ביקושים נאים למדי התרכזו גם למניות הרשימה המקבילה ומרביתן עלו בשיעור נאה. לבנקאיות שבהסדר נרשמו עליות בינוניות שנלקחו במוזרות. למרות עליות השערים החדות והאוירה החיובית שנוצרה בבורסה לא מעטה ממספר גורמים לנקוט גישה זהירה כלפי המתרחש. הסיבות לגישה זו טמונות במצב הפוליטי המעורער בשטחים ובממשלה בצירוף אוירה לא נוחה במשק בכללו.

ההתנגדות למיסוי המניות – סובבה רק לצד המטבע

מסקנות ועדית שישינסקי בנוגע למיסוי שוק ההון הבורסה עוררו כבר בעת פירסומן תגובות התנגדות חריפות ביותר. המתנגדים בראשות סגן שר האוצר עדי אמוראי ומנהל האוצר ויקטור מדינה דורשים להודיע כי הם שוללים את הרעיון ויוזמו לאי הטלת מס על הבורסה. הצהרות אלה ונוספות שהציגו קוו התנגדות חריף למיסוי שוק ההון מעמידות את המלצות ועדת שישינסקי במצב של ספקנות גמורה. בבורסה כבר עיכלו את רעיון מיסוי המניות עוד לפני שבוע ויותר, כזכור הורידו חלק מפעילי השוק שכזאי „לגמר" את הספיקות במניות על ידי הלת מיסוי ובתנאי שהנושא יתנתיים סוף סוף. כעת ברור שצל המיסוי על המניות ימשיך להעיב על הבורסה שכן גורמים שונים יעלו אותו לסדר היום חדשות לבקרים ויביאו לזעזועים מיותרים. נראה כי סיום הנושא היה יוצר אטמוספירה חיובית יותר בשוק ההון והעניין היה מתחיים סופית. לאחר עליות השערים אתמול במניות נראה כי בשלב ראשון נוצרה תגובה תכנית חיובית חזקה במניות לאחר ההתנגדות ליישום ההמלצות. בהזדמנות זו ניתן לציין לאור ההתרחשויות אתמול בשוק המניות, כי דיוני ועדת שישינסקי אכן היו בין הגורמים העיקריים למפולת השערים במניות באחרונה, ולא כפי שפרשנים מסויימים סברו כי לעידה השפעה שולית על המתרחש בבורסה.

קשיים במשק – בעיות מיסוי

בהזדמנות התגובה של עליות השערים החדות אתמול במניות נשו רקים מפעילי הבורסה „לשכוח" את הקשיים שפע של צרות ובעיות המעיקות עדיין על המתרחש בשוק ההון. על מנת לרענן את הזכרונם הרי לפניכם חלק מהנושאים הבעייתיים שעדיין משפיעים (בעיקר לשלילה) על שוק ההון. א. המצב בשטחים. ב. המצב הפוליטי המעורער. ג. אוירה עכורה וקשיים במשק הישראלי עד כדי יצירת חששות ממיתון. ד. אי קבלת החלטה לגבי מסקנות ועדת שישינסקי. ה. בעיות ביחסי העבודה. דווקא בעיתוי של תנודות ועליות בבורסה ראוי לשמור על פרופורציות נכונות לאור הקשיים הקיימים.

קרנות הנאמנות – יצירות במקום פדיונות

לאחר תקופה ארוכה של פדיונות יומיומים שוטפים ומעיקים בכל סוגי קרנות הנאמנות, שלוו כידוע בירידות שערים ושחיקה חדה, נרשמו אתמול סוף סוף יצירות כספיות סבירות בחלק מקרנות הנציות. מקורבי בורסה רבים העריכו אתמול לדחוס קרנות מניות במקום לקנות מניות ישירות במסחר הבורסאי תוך עליות שערים חדות. במספר קרנות נאמנות קטנות כקרן „אשר" לדוגמא נרשמו אתמול יצירות כספיות של בתוני מליון שקל לערך ותופעה דומה שררה בקרנות דומות. גם בקרנות הנאמנות הבנקאיות הגדולות כאורום, ארג, אתגר, רקל ונוספות נרשמה מגמת יצירות כספיות לאחר תקופה ארוכה של פדיונות. עליות השערים במניות שימשו לקרנות רבות הזדמנות נאותה למכירות סחורה וחזרה לפרופורציות בזילות סבירה יותר. בבורסה מעריכים כי במידה וההזרמה לקרנות תמשך בתקופה הקרובה עשויה הבורסה להמשיך בהתאוששות מהותית ולא קצרה וטכנית בלבד. אין ספק שהמהפך בבורסה בשבוע האחרון הגיע בעיתוי נוח לקרנות הסולידיות בעיקר. כזכור רכשו קרנות אלה מניות עד כ־10% מסך נכסיהן בעת המפולת על מנת לעצור לבלימת הירידות המתלולות ובעת ביכולתם להתנקות מחזקות מעיקות תוך עליות שערים נאות המאפשרות את התשואות.

גורמי בורסה – פעילים הפועלים

במהלך אירועי הבורסה בשבועות האחרונים ניתן לאתר גורמי בורסה שונים שפעלו באורח בורסאי מגוגל. חברת פעילים לניהול תיקי השקעות השייכת לקבוצת בנק הפועלים פעלה באחרונה במגמת רכישות בזירה. פעילות המוקפה על ידי בנק הפועלים כתוצאה ממסקנות ועדת כייסקי להפרדת הניירת בנ"ע מעיסקי הבנקאות מגלה באחרונה יוזמה בורסאית תוספת ומעניינת. פעילים רכשו מניות לתיקי הלקוחות עקב הערכות שרמת המחירים מלפני כשבועיים ויותר מייצגת מחירי שפל של ממש ואת משיכול לכלכל סוחר. כיוון שחברת פעילים כבעיין בשלבי בניה ויסוד היא פועלת כגוף המגיב למהירות להתרחשויות בשוק ההון ולא כגוף בעל מסורת של סירבול בתגובה הבורסאית. בנק הפועלים מרה המעביר בראש החברה שני בנקאים בכירים המתמצאים היטב בבנבכי שוק ההון כאודלסון ולהב. בטווח מקונצרן כלל ידועה כידוע לאין שיעור מפעילים והיא מהווה גורם בורסאי חשוב. בכלל מבוצעת באחרונה פעילות הנראית על פני השטח כמעט מחוזה. בחודשים אוקטובר – דצמבר 1987 הגדילה בכלל החזקות במניות הבית ובאחרות ברמות מחירים הגבוהות עד 20% מרמות השערים הנוכחיות בבורסה. ככל שמפולת המניות בבורסה התחזקה נמנעו בכלל מרכישת מניות והיא כבר לא משקיעה על מנת לשמור על רמת נזילות גבוהה. במקביל הקטינו (תוך הפסדים ניכרים) קרנות הנאמנות על בטוחה פרופורציות החזקה במניות בשיעור ניכר מתוך חשיבה שמצב הבורסה לא ישתפר. כשם שבתחילת 1987 טעו בבורסה מניות ברמות שערים גבוהות מתוך ראית שוק נכונה ראו אזי העשם נראה שכבורסה טעתה בגדול. לפניגו כאמור סיפורי הצלחה וכישלון בורסאים בעקבות השינויים החדים במגמות.

[illegible]

לפני יומיים [illegible] ... לבורסה הודעה [illegible] ... עד כה לא נמסרה לבורסה הודעה על שיטו של [illegible].

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אמ.ה.ב. ש	18300	10.0	+410	+2.3	+27.0
טפחות ו"ש"ח	1254 תב	1548	+114	+10.0	+4455
טפחות 5ש"ח	700 תב	2150	+50	+7.7	+6134
כלל לא בהסדר 1	15400	485	+700	+4.8	+641
בי.בי.ל 0.5	7670 תב	5375	+470	+6.5	+11771

בהסדר הצמדה ל–88

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אידיבי ב"ד ל–88	106530	1242			+200
אידיבי ב' ל–88	106500		+200	+.2	+5.0
אידיבי בלא ל88	638330	2.0			−2.0
איגוד ו"ש ל–88	79300	392			−1068
דיסקונט ב' ל–88	137450	14.0	+2500	+1.9	+117
דיסקונט א' ל–88	135970	398			+277
דיסקונט שה ל88	15930				
המזרחי ב' ל–88	43764	1356			+1198
המזרחי ב' ל–88	44050	43.0	+450	+1.0	+265
הפועלים מבכ ל88	93000	.1	+1000	+1.1	+1
הפועלים ס' ל–88	72460	4136			−3054
הפועלים ב' ל–88	22595	117	+600	+.8	+181
כללי א' ל–88	184500	25.0	+1800	+1.0	+111
כללי ש"ה ל88	8865	1.0	+150	+1.7	+558
[illegible]	46133	3141			−4372
כלל ש"ח 1 ל–88	17150	16.0	+190	+1.1	+532
בנקוך המסח 1 ל88	60991		+491	+.8	+100
בנקוך המסח 5 ל88	30600		+500	+1.7	+210

בהסדר הצמדה ל–89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אידיבי ב"ד ל–89	128200	52.0	+550	+.4	+297
אידיבי ב' ל–89	— לא נסחר —				
אידיבי בלא ל89	— לא נסחר —				
איגוד ו"ש ל–89	95650	9.0			+91.0
דיסקונט ב' ל–89	— לא נסחר —				
דיסקונט א' ל–89	163500	4.0			+96.0
המזרחי ב' ל–89	32650	74.0	+100	+.2	+528
המזרחי ב' ל–89	— לא נסחר —				
הפועלים ס' ל–89	86850	69.0	+450	+.5	+553
הפועלים ב' ל–89	86700				+99.0
כללי א' ל–89	222650	1.0			+49.0
בנק כללי ל–89	55300	74.0	+400	+.7	+607

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אדנים 0.1	22001		+1045	+5.0	+35.0
לאומי משכנתאות ש	7750 תב	258	+650	+9.2	+569
לאומי משכנתאות ב	7750 תב	30.0	+600	+8.4	+180
כרמל ש	5200 תב	277	+350	+7.2	+1026
כרמל שה 1	4600	50.0	+200	+4.6	+50.0
פיתוח והכשל ושה	1980 תב	4838	+180	+10.0	+9951
משכן ב ש	3241 תב	2306	+295	+10.0	+5345
טפחות 0.1	16500	6.0	+650	+4.1	+6.0
בינלאומי למשכ'1	7084 תב	174	+644	+10.0	+340
טפחות מבכ ש	20900 תב	5.0	+1000	+5.0	+5.0
טפחות רג ש	21450 תב	225	+1950	+10.0	+543
טפחות שה 2	5660	115	+54	+1.0	+1461
יעשור 1.0	2480 תב	485	−149	−5.9	−485
יעשור 5.0	1593 תב	1095	−177	−10.0	−1511

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
שלכוו א ושה	762	12095	+35	+4.8	+12675
הלוקאות מבכ א	— לא נסחר —				
הלוקאות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	11227 *	295	+1021	+10.0	+1483
* ביצוע חלקי 78.60%					
פיתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב 3	— לא נסחר —				
פת תעש בב 11	— לא נסחר —				
פת תעש בב 133	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב רד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1342	4045	+15	+1.1	+2704
תעשיות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	23760 תב	10.0	+2160	+10.0	+218
כלל ליסינג 0.5ב	20170	80.0	+600	+3.1	+369

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אילון בטוח ו"ש"ח	110.5 תב	6132	+10.0	+10.0	+11425
איתן ביטוח ושה	121.0	2200	+5.0	+4.3	+11845
אדיס 0.1	1475	154	+20	+1.4	+154
אדיס א 0.5	1050 תב	718 *	+50	+5.1	+3883
בטוח משנה ו"ש"ח	337				
בטוח כשבה 5ש"ח	177.0	1250			−1258
בטוח משנה אפ 2	218	1000			−1000
בטוח מש' שה–אפ	103.0	6278	+2.0	+2.0	+83722
הדר ושה	131.0 תב	16333	+11.0	+9.2	+35585
הדר 5שה	104.0 תב	12500	+7.0	+7.2	+34980
הדר אפ 2	104.0	2253	+7.0	+7.2	+18400
הפניקס ו"ש"ח	606 תב	2339	+55	+10.0	+10280
הפניקס 5ש"ח	470	3580	+22	+4.9	+8290
המסנה–הראל ו"ש	4400 תב	97.0	+350	+8.6	+738
המסנה–הראל 5ש	3420 *	355	+250	+7.9	+2305
* ביצוע חלקי 67.60%					
מנורה 1.0	1111 *	200	+101	+10.0	+840
* ביצוע חלקי 58.80%					
מנורה 5.0	823				
סהר פיתוח 3	340 *	3200	+25	+7.9	+3320
* ביצוע חלקי 96.40%					
סקור–סש ושה	869 תב	2117	+79	+10.0	+2470
צור ושה	252 תב	1900	+19	+8.2	+2020
ציון החזקות ושה	3255	2.0	+155	+5.0	+86.0
ציון החזקות 5שה	888	300			−88.0

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אינטרגאמא ושה	760 תב	2559	+50	+7.0	+8581
אינטרגאמא 5שה	595 תב	9650	+50	+9.2	+18197
מאיר עזרא ו"ש"ח	616 תב	3265	+40	+6.9	+6488
מאיר עזרא אפ 2	362	698	+26	+7.7	+3698
כלל סחר אפ ד	308 תב	31278	+22	+7.7	+75205
כלל סחר אגה 2	142.0	8000	+4.0	+2.9	+4400
קריסטל 1.0	880 תב	1059	+50	+6.0	+2614
רפק כלך ו"ש"ח	13230				
רפק כלך 5ש"ח	16780				
שופרסל א' 0.02ש	1045	4855	+90	+9.4	+17570
שופר–סל אפ ד	4000 תב	1403	+379	+10.5	+5054
שופר–סל אגה א	106.0	85740	+2.5	+2.4	+187000

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אמונה 0.01ש"ח	348 תב	11414	+24	+7.4	+31824
ספנות הספקה ושה	613 קו		+29	+5.0	+3319
ספנות הספקה 5שה	220 *	11402	+20	+10.0	+21672
* ביצוע חלקי 72.30%					
קיוד הספקה ושה	750	1339	+5	+.7	+1406
קיוד הספקה 10שה	242 תב	23076	+22	+10.0	+61377
מתגני שרותה ושה	1597 תב	1097	+127	+10.0	+2485
מתגני שרותה 5שה	864 *	3330	+79	+10.1	+3871
* ביצוע חלקי 95.00%					

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
גלי זוהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זוהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1 ש"ח	1260 תב	200	+70	+5.9	+350
מלונות דן 5 ש"ח	930				
חוף האלמוג 0.1	6693 תב	203	+600	+9.9	+203
מלונות ירדן 1.0	2460	2.0			+103
ים סוף ו"ש"ח	231 תב	27210	+21	+10.0	+42294
ים סוף אפ' (1)	131.0 תב	16921	+16.0	+13.9	+69003

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
תה.ל.ל. ושה	185.5 תב	5000	+9.5	+5.4	+12120
תה.ל.ל. אפ ב	63.5	25580	+3.0	+5.0	+14581
תה.ל.ל. אגה א	98.0				
יעצ"א ושה	4666 קו		+222	+5.0	+359
מ.ל.ל. ו"ש"ח	7300	21.0	−200	−2.7	−21.0
מ.ל.ל. 5ש"ח	1780 תב	313	+100	+6.3	+163
ניקוב ושה	775	247	+24	+3.2	+444
ניקוב 5שה	266	2101	+11	+4.3	+4906
ניקוב אפ 2	550 תב	3805	+70	+14.6	+8580
תים מחשבים 1ש"ח	640	600	+20	+3.2	+679

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אזורים אפ 1	570 תב	5720	+35	+6.5	+41073
אזורים אגה 3	136.0	64500	+1.0	+.7	+34977
אירקן מלוג'ו"ש"ח	137.5 תב	17301	+12.5	+10.0	+38666
אל–דוב 1.0	330 תב	2355	+24	+7.8	+7585
אפריקה 0.1ושה	36740 תב	311	+3340	+10.0	+693
אפריקה אפ 5	15900 תב	170	+1600	+11.2	+375
אזורים ש"ח	1187 תב	3319	+108	+10.0	+4618
אלרון ושה		842	+228	+10.0	+2469
	2508 *				
* ביצוע חלקי 44.50%					
אלרון 5שה	1906 *	1130	+173	+10.0	+1872
* ביצוע חלקי 64.30%					
ברגבי"ן ושה	2700	155	+30	+1.1	+320
ברגבי"ן 5שה	2090	451	+60	+3.0	+1118
רוה רנקור ו"ש"ח	5202 תב	50.0	+252	+5.1	+115
ררקו ושה	175.0 תב	3225	+10.0	+6.1	+6425
ררקו 5שה	139.5 תב	9000	+12.5	+9.8	+14500
מר–לן ו"ש"ח	1797	2711			−97.0
המפלול 1.0	— לא נסחר —				
המפלול 5.0	— לא נסחר —				
ת.ל.ב. 1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
כלכלית י–ם ושה	283 תב	21400	+25	+9.7	+52050
כלכלית ים אפ 1	95.0 תב	26766	+7.5	+8.6	+83299
גב–ים 0.1	3575 *	3887	+325	+10.0	+11053
* ביצוע חלקי 64.70%					
[illegible]	3080 תב	785	[illegible]	+6.2	+1231
[illegible]	3339 *	1418	+304	+10.0	+3246
* ביצוע חלקי 49.60%					
ישראלום ו"ש"ח	1091	2130			−269
ישרם 1 ש"ח	18900 תב	235	+1800	+7.4	+188
בן פיתוח 1.0	5401 תב	195	+400	+8.0	+493
לודזי ו"ש"ח	6600	219	+185	+2.9	+191
לודזי 5ש"ח	1920 תב	209	+101	+5.6	+744
מ.ת.מ. 1.0	— לא נסחר —				
מ.ת.מ. אפ 2	— לא נסחר —				
מ.ת.מ. אגה א	— לא נסחר —				
מאגרי בניה 1.0	— לא נסחר —				
מישור 5שה	187.0 *	11095	+17.0	+10.0	+22215
* ביצוע חלקי 76.70%					
מגדל אפ א	166.0 תב	14298	+13.0	+8.5	+33410
מגדל 5ש"ח	1450	185	+50	+3.6	+765
ליבשטיין ו"ש"ח	335	2.0	+6	+1.8	+458
ליבשטיין 5ש"ח	141.5 תב	19554	+12.5	+9.7	+35116
ליפשיץ ושה	297 תב	2375	+27	+10.0	+5131
ליפשיץ 5שה	149.5 תב	9912	+9.0	+6.4	+50077
ליפשיץ אפ 2	96.0	11952	+11.0	+12.9	+44245
ליפשיץ אגה 1	94.5	28000	+1.0	+1.1	+136375
נכסי אבנב 0.5	3130	580	+130	+4.3	+483
נכסי אוזרים ושה	266 תב	25381	+24	+9.9	+39291
סהר החזקות 1.0	602 *	771	+6	+1.0	+255
* ביצוע חלקי 77.10%					
סהר כל"ך ו"ש"ח	1250 תב	200	+63	+5.3	+200
ספר ושה 1.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה ו"ש"ח	3295 תב	339	+282	+9.4	+529
קיסריה 5ש"ח	1166 קו		+56	+5.1	+2750
רוגובין ושה	268	25258			−13800
רוגובין 5שה	159.0 תב	7800	+9.0	+6.0	+8400
רוגובין אפ 2	750	250			−100
רוגובין אגה א	122.5				+10000

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
מסעי הדר 0.1	1982	70.0			−19.0
מסעי הדר 0.5	1780	50.0	+50	+2.9	+50.0
מהדרין ושה	5371 תב	486	+380	+7.6	+3414
מהדרין אפ 1	2789	400	+200	+7.7	+900
נכסי הדרים ו"ש"ח	1570	450	+70	+4.7	+7450
פריאור 5שה	2250 תב	450	+200	+9.8	+2450

תעשייה

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
דובק מב ש	2640	609	+100	+3.9	+781
דובק מב ב	2775 תב	900	+220	+8.6	+1435
זגלכל ושה	420	190	+10	+2.4	+1390
זגלכל 5שה	324	324	+15	+4.9	+348
זגלכל אגה 1	102.5		+.5	+.5	+50000
שמוס בידה ו"ש"ח	30800 תב	11.0	+2800	+10.0	+9.0
שמוס בידה 5ש"ח	20610 תב	156	+1874	+10.0	+255
יצהר ושה	949 *	75.0	+9	+1.0	+25.0
* ביצוע חלקי 75.00%					
יצהר א 5שה	620 תב	1000	+43	+7.5	+5245
יצהר אפ 2	260		+15	+6.1	+2050
מן ושה	405 *	1016	+26	+6.9	+4260
* ביצוע חלקי 55.20%					
מן 5שה	280		+4	+1.5	+132
סנפרוסט ו"ש"ח	15000 תב	80.0	+1100	+7.9	+434
עסיס ב 5שה	330 *	7998	+30	+10.0	+20370
* ביצוע חלקי 79.20%					
שלמה אבגל ו"ש"ח	2000	3.0	−1	−.1	−3.0
שמן מבר"א 5 ש"ח	1506	1185			−205

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אדגר ש"ח	341 תב	9324	+31	+10.0	+16471
אדגר אפ 2	161.0 תב	3125	+10.0	+6.6	+5450
אדגר אגה 1	106.5	1000	+2.5	+2.4	+69000
אפיס 0.1	447				−86.0
אופנת ברוך 1 שה	307 תב	500	+21	+7.3	+1200
אופנת ברוך 5 שה	212 תב	923	+12	+6.0	+7250
אופנת ברוך אפא	232	1137			−1157
ארגמן רג ש	9470 תב	162	+650	+7.4	+740
דלתא–גליל 0.1 שה	1125 *	11024	+102	+10.0	+47698
* ביצוע חלקי 65.20%					
דלתא–גליל 0.3שה	950 תב	1631	+60	+6.7	+3518
מטויות מאוזר 1.	1300	10.0			−10.0
מטויות מאוזר 5.	540				
ויסלבן ושה	320	991			−130
ויסלבן 5שה	233	886			−700
ודריגן ו"ש"ח	4367 תב	127	+397	+10.0	+390
דיקית ושה	1416 תב	2066	+100	+7.6	+2586
דיקית 5שה	1220 תב	2236	+70	+6.1	+7336
דיקית אפ ב	465 תב	850	+26	+5.9	+3600
קופר ושה	153.5 תב	3087	+12.0	+8.5	+10087
קופר אפ 1	71.0	1250	+3.5	+5.2	+4000
לודזיה 1 ש"ח	693	390			+390
לודזיה 5ש"ח	471 תב	8020	+43	+10.1	+9910
ליגת ושה	187.5 תב	30283	+17.0	+10.0	+51379
עים 1.0	373 תב	950	+33	+9.7	+950
עים 5.0	164.5 תב	6678	+13.0	+8.6	+14012
עים אפ 2	136.0 תב	18825	+22.0	+19.3	+80899
עים אגה 1	109.0	957			−957
עמק 1.0	183.0 תב	7344	+16.5	+9.9	+52184
עמק אפ 1	85.0 תב	22500	+10.0	+13.3	+69442
פולגת א ושה	963 תב	15175	+110	+12.9	+30234
פולגת א 0.5	8910 תב	83.0	+810	+10.0	+168
פרנגד ו"ש	1195 תב	850	+95	+8.6	+1722
גיבור–סבריכה	7005	236	+204	+3.0	+341

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אורדן 10.0	5940 תב	1370	+540	+10.0	+1977
אורדן 50.0	5100 תב	30.0	+340	+7.1	+30.0
אלקנית ו"ש"ח	6850	120			−160
אלקנית 5ש"ח	4790	202			−202
כבלים ושה	295 תב	4803	+21	+7.7	+7185
כבלים אפ 1	85.0 תב	30093	+7.0	+9.0	+88922
כבלים אג"ה–אפ'	94.0	55000	+3.0	+3.3	+130797
כבלים אגה א	93.0	5000			+29298
התנכוף 1.0	337 תב	643	+40	+8.1	+2643
התנכוף 5.0	306	1740	+11	+3.7	+2220
התנכוף אפ	2574 תב	77.0	+234	+10.0	+377
דיקה ו"ש"ח	1980	353	+38	+2.0	+145
ליקה 5ש"ח	1188 תב	200	+108	+10.0	+728
קלקאום סח 5 ש"ח	5160 תב	50.0	+160	+5.3	+839
כבלי ציון 1.0	2274 קו		+109	+5.0	+3223
כבלי ציון 5.0	1165	480	+55	+5.0	+4469
מתכת קיפנר 1 שה	229 תב	8001	+19	+9.1	+12595
מתכת קיפנר 5 שה	119.0	8662			−105
נחושתן 0.1	29500	23.0			−13.0
נחושתן 0.5	11429	45.0			+87.0
פקר פלדה 1 ש"ח	1900	1816	+88	+4.9	+8009
קינג 1 ש"ח	536 קו		+26	+5.1	+5333
קינג 5 ש"ח	376 תב	2808	+34	+9.9	+3594
קליל 1.0	2410 תב	765	+140	+6.2	+2486
קליל 5.0	1940 תב	1226	+140	+7.8	+2820
קליל אפ	969 תב	1542	+70	+7.8	+3763
קליל אגה	120.5	19469	+3.5	+3.0	+63500
שקדות 5.0	5350 תב	342	+350	+7.0	+480
לכיש 1ש"ח	695				
לכיש 5ש"ח	385 תב	800	+35	+10.0	+800

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אלביט 3.0	258000 תב	78.0	+18000	+7.5	+204
אלקו 0.1	10296 תב	20.0	+762	+8.0	+19.0
אלקו 0.25 ש	4242 *	360	+200	+5.0	+372
* ביצוע חלקי 90.60%					
אלקו 0.25 ב	3880 *	42.0	+40	+1.0	+79.0
* ביצוע חלקי 65.50%					
אלקטרה 0.1שה	1870 תב	815	+170	+10.0	+1002
אלקטרה א 0.5שה	1246 תב	5609	+113	+10.0	+11362
אלקטרה אפ 5	825	2418	+75	+10.0	+5374
אלקטרה אגה 3	132.5	41770	+4.5	+3.5	+107020
אורית 0.02שה	13100 תב	587	+1000	+8.3	+709
כלל תע' אלק' וש	1735 תב	7613	+158	+10.0	+16952
כלל אלקט' אפ א	597 תב	5688	+90	+17.8	+11654
כלל אלק' אגה 1	97.5	22272	+2.5	+2.6	+36253
סמקנדרי"פ 1.0	1050 תב	570	+80	+8.4	+1670
סמקנדרי"פ 5.0	890 תב	1650	+60	+7.2	+4919
פיקנתגר ושה	365 תב	4189	+20	+5.8	+6269
פיקנתגר 5שה	307 תב	5604	+17	+5.9	+11370
ציקלון ושה	2520 *	358	+200	+9.4	+847
* ביצוע חלקי 89.80%					
ציקלון 5שה	1349 תב	1405	+99	+7.9	+1098
קנגמטיין ו"ש"ח	3215	30.0			−30.0
קנגמטיין 5ש"ח	2158				
ת.אות. ושה	840	779	+40	+5.0	+727
ת.אות. 5שה	425 תב	4434	+25	+6.3	+7354
תדיראן ושה	732 תב	2130	+67	+10.1	+26885

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
א.ב.כלליבנין ושה	174.5 תב	71475	+14.5	+9.1	+255909
א.מ. בנין אפ א	561 תב	6820	+71	+14.5	+28194
א.מ.בנין אגה א	129.5	58000	+4.5	+3.6	+154400
אקרשטיין ושה	439 תב	5898	+40	+10.0	+12575
אקרשטיין 5שה	300 תב	1000	+15	+5.3	+490
אקרשטיין אפ א	347 תב	3216	+20	+6.1	+6240
אקרשטיין אג"ה 1	125.5	2550			−2550
האחים בלוס ושה	112.0	23157	+10.0	+9.8	+87991
אחים בלוס אפ1	67.5 תב	17076	+5.5	+8.9	+29017
מודל השק ושה	880 תב	1648	+64	+7.8	+2209
מודואיקה 1 ש"ח בניה	— לא נסחר —				
מודואיקה 5 ש"ח בניה	1380				
נגב קרמיקה וש"ח	294	49098	+7	+2.4	+65169
נגב קרמיקה אפ	159.5	13245	+10.8	+6.7	+15572

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אגן 5 ש"ח	1443	5687	+68	+5.0	+12648
אליאנס ב 200.0	1268	283			−283
גל תעשיות ו"ש"ח	345	56.0			−56.0
גל תעשיות 5ש"ח	236 תב	361	+16	+7.3	+361
גל תעשיות אפ	89.0	2500			−500
גל תעשיות אגה 1	94.0		+1.0	+1.1	+2000
רשנים 0.1	4840 תב	345	+246	+5.4	+748
רשנים 0.5	1640 תב	310	+90	+5.8	+2010
חיפה כימיקל 10.0	831 קו		+39	+4.9	+47768
ליפסקי 1.0	1997	50.0			−50.0
מקסימה ושה	720				
מקסימה 5שה	498				
סנו 1 ש"ח	20000 תב	53.0	+1800	+9.9	+184
סנו 5 ש"ח	17250 תב	63.0	+1400	+8.8	+84.0
פריקלאס ושה	550 תב	9174	+50	+10.0	+25068
פריקלאס אפ 1	150.0 תב	13205	+20.0	+15.4	+71288
קים אפ 2	4750 תב	352	+250	+5.6	+548
קים אפ 2	2724	100	+100	+3.8	+100
קים אגה 1	110.5				
תיא ש"ח	4020 תב	832	+260	+6.9	+2487
פרוכארום 10.0	60000 תב	405	+5000	+9.1	+726

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
כתר ושה	151.0	3690	+6.5	+4.5	+4476
דפרון 1.0	6162 תב	25.0	+300	+5.1	+75.0
דפרון 5.0	3900	30.0	+172	+4.6	+155
תבנ. 1.0	9351	191	+1		+58.0
יאה ושה	1668	1002	+9	+.5	+1948
לביד אשקלון 1.	820 תב	7126	+65	+8.6	+9315
מולק ב 0.5	26700 תב	64.0	+1700	+6.8	+199
סקיל ושה	830	4592	+21	+2.6	+8189
סקיל אפ 1	446 תב	14830	+44	+11.0	+56854
רים ו"ש"ח	448 תב	5727	+30	+7.2	+4242
רים 4ש"ח	195.0	1410	+2.0	+1.0	+4052
העל ב 0.2	17300	172	+800	+4.9	+419

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
[illegible]	[illegible]	6746	[illegible]	+8.8	+4634
אבריב 5ש"ח	120.8	3680	+5.0	+4.4	+553
הכימיה יוד ושה	2080 *	50.0	+189	+10.0	+100
* ביצוע חלקי 50.00%					
הג.פולק ושה	1060 תב	150	+60	+6.0	+950
הג.פולק 5שה	961 תב	320	+46	+5.0	+320

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
כור בב' 1.0	7040	750	+640	+10.0	+2010
כלל תעש אפ ד	147.0 תב	57071	+11.0	+8.1	+223527
כלל תעש אגה 6	108.5	17300	+4.0	+3.8	+53200

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אבגיר ש	5800	50.0	+240	+4.3	+100
אידיבי פית אפגב	2915	1221	+265	+10.0	+4831
אידיבי פית אג"ה	100.0	76532	+3.0	+3.1	+187317
אלגר ושה	991 תב	2989	+90	+10.0	+4446
גוזלת השקע' וש	1040 תב	100	+89	+9.4	+1100
גוזלת אפ א	790	60.0	+37	+4.9	+1000
גוזלת אגה 1	103.5	7240	+1.0	+1.0	+67000
רנבואר ש"ח	475 *	2500	+43	+10.0	+5051
* ביצוע חלקי 71.00%					
רנבואר 5ש"ח	417 *	4314	+38	+10.0	+6083
* ביצוע חלקי 84.30%					
הבנה ליבראל 5שה	3150 קו		+150	+5.0	+21824
הלספכון 0.1	116000				
הלספכון 1.0 ש	19900	25.0	+500	+2.6	+30.0
אבמפא א 0.5 ש"ח	20499	37.0			−13.0
פועלים השק ו"ש"ח	656 קו		+31	+5.0	+51405
השק דיסק אפ	870 תב	11519	+105	+13.7	+66600
השק דיסק אגה א	105.0	12090	+.5	+.5	+42410
מודר השק ש	28050 *	40.0	+2550	+10.0	+164
* ביצוע חלקי 57.10%					
מודר השק אגה 124	13482				
חרדון ושה	1700 תב	596	+100	+6.3	+696
חרדון 5שה	640 תב	1040	+40	+6.7	+1557
יצוא ש	11000	111	+400	+3.8	+159
ירדן א 0.1	1002 תב	508	+80	+8.7	+2625
כלל ישראל 50.0	1026 תב	2878	+93	+10.0	+8214
מגור ושה	330 תב	3618	+21	+6.8	+4018
מגור א 5שה	336	937	+16	+5.0	+957
מגור אפ ב	125.0 *	901	+3.0	+2.5	+13.0
* ביצוע חלקי 98.60%					
מגור אג"ה 1	118.5				+20000
פו השק ש	2700 תב	1218	+202	+8.1	+1962
פמה א' ו"ש"ח	6425	150			−56.0
פמה 5ש"ח	3950 תב	641	+240	+6.5	+1471
פרין ב 0.2שה	11616 תב	1060	+1056	+10.0	+4478
קרדן ושה	118.0 תב	21839	+9.0	+8.3	+32926
קרדן 5שה	77.0 תב	19750	+6.0	+8.5	+30429
קרדן אפ 2	54.0	28072	+4.5	+9.1	+100947
קרדן אגה 1	101.5	8000	+2.0	+2.0	+103350

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
גוית מ	261	350	+4	+1.6	+1650

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
הראל קוזה ו"ש"ח	— הפסקת מסחר —				
יס.ס.ל. ו"ש"ח	249 *	2500	+3	+1.2	+1680
* ביצוע חלקי 94.90%					
קונטורים 0.1	1416 *	350	−32	−2.2	−371
* ביצוע חלקי 80.00%					
קונטורים 0.5	314	2378	+10	+3.3	+4260
קונטור אפ ב	92.0	7299	+4.0	+4.6	+4601
קופל ושה	670	640	+20	+3.1	+640
תבל ושה	238	3408	+3	+1.3	+1908

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
גבי הוד ו"ש"ח	121.5 תב	17650	+10.0	+9.0	+42412
גבי הוד אפ 1	85.0 תב	8200	+6.0	+7.6	+13400
תוריה ישראלית 1	63.0 תב	9621	+3.0	+5.1	+9736
כנס ושה	1785	200			−55.4

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
איכות ושה	319 תב	5655	+29	+10.0	+6922
רשה מיכון ו"ש"ח	3239	485	+150	+4.9	+306
רקון אופציה (1)	725	800			−115
כלל מחשבים 1.0	5201 תב	111	+401	+8.4	+149
משוב 1 ש"ח	— הפסקת מסחר —				
רקוף ושה	470	2458	+20	+4.4	+3302

נדל"ן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
ארוך מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
ארוך מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אמבנים ו"ש"ח	503 תב	234	+38	+8.2	+234
בן–יאיר בת 1.0	2662	191			−91.0
דרוקר 1.0	— הפסקת מסחר —				
דרוקר 5.0	— הפסקת מסחר —				
עוד 3.0	1401 תב	1585	+127	+10.0	+1835
רסקו מבוב	— לא נסחר —				
רסקו רג	— לא נסחר —				

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
שג–הר 0.1 ש	— הפסקת מסחר —				
שג–הר אפ א	— הפסקת מסחר —				

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אבאס 1 ש"ח	1560 תב	843	+140	+9.9	+2693
גולדפרוסט ושה	746 *	297	+68	+10.0	+976
* ביצוע חלקי 57.60%					
גולדפרוסט 5שה	358 *	600	+33	+10.2	+2262
* ביצוע חלקי 60.00%					

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
ינגרדיס 1 ש"ח	282 תב	1600	+37	+15.1	+4000
מקס 0.1	2560 *	192	+130	+5.4	+171
* ביצוע חלקי 82.00%					
מקס 0.5	1297 תב	125	+117	+9.9	+883
תפס רגנזין 1.0	1821		+52	+2.9	+200

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אקסטנכן 5.0	— לא נסחר —				
מרכן 1.0	— לא נסחר —				
משאבות סלע 1ש	78.0 תב	6946	+7.0	+9.9	+28328
מתכת סרום 1.0	88.8	24672	+3.5	+4.1	+23872
מתכת סרום אפ'	34.0 תב	15538	+1.8	+5.6	+7176

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אלקל ושה	— הפסקת מסחר —				
אלקל אפ 2	— הפסקת מסחר —				
בר–כון 1.0	4015 תב	479	+365	+10.0	+736
בר–כון 5.0	1907	661	+50	+2.7	+1531
סרקאסכבס 1.0	3600	.1	−150	−4.0	−10.1
סרקאסכבס 5.0	1238 תב	118	+99	+8.7	+81.0
מ.ע.ס. 1.0	745	200	+35	+4.9	+825
מ.ע.ס. 5.0	373	100			

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אלון–סק ו"ש"ח	165.0 תב	2850	+15.0	+10.0	+12235
דקספי ו"ש"ח	2480	10.0	+40	+1.6	+180
נפה ושה	3700	62.0	+150	+4.2	+160
ת.נ.ע. 1.0	1497 תב	104	−166	−10.0	−104
ת.נ.ע. 5.0	1624	20.0			+40.0
תוד א' 5ש"ח	5620 קו		+268	+5.0	+82.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אורדע פרינט ושה	700	1040			−2055
סקאכייה 1.0	5059 תב	297	+460	+10.0	+662

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
גולן וש"ח	402 תב	3500	+34	+6.4	+8822
פז–חן וש"ח	363 קו		+17	+4.9	+14365

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
כלל פיתוח וש"ח	135.0 תב	2767	+8.5	+6.7	+4531

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
אינטוב ושה	42.0	37943	+2.0	+5.0	+29812
אורים וש"ח	294				
אורים אפ 1	68.0				
אסיצור ב' וש"ח	419 תב	208	+48	+4.9	+932
אמיל 1.0	— לא נסחר —				
אמיל 5.0	— לא נסחר —				
בנין השק ב 5	11000	15.0	+450	+4.3	+90.0
ישום ו"ש"ח	73.0 תב	45250	+4.0	+5.8	+60150
ישום אגה–אפ 1	81.0	4000			−2000
לבנט ושה	— לא נסחר —				
לבנט 5שה	— לא נסחר —				
עוז השקעות וש"ח	1871 תב	67.0	+71	+3.9	+543
עוז השקעות 5ש"ח	1816 קו		+48	+3.0	+465

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	ב"ר ביקוש
ריק חישטינס 0.1	1784	50.0	+85	+5.0	+85.0
ריק חישטינס 5.0	838 תב	302	+50	+6.4	+467
מו חישטי נפט	16685	65.0	+185	+1.0	+197
י.ע.א.ל. 5ש"ח	315 *	14139	+29	+10.1	+52240
* ביצוע חלקי 68.20%					
י.ע.א.ל. אפ 2	84.5 תב	15944	+7.0	+9.0	+70334
מ.ג.ז. 1.0	3851 תב	345	+350	+10.0	+415
מ.ג.ז. 5.0	1680	823	+80	+5.0	+3522
פראויל ב 0.03שח	6700	50.0			−50.0
נפטגא ש	307 תב	6354	+25	+8.1	+13081

משתנים

המניה	מספר עסקות	שער ממוצע	שער ב"ר	שינוי באחוזים	מחזור כולל
הבינלאומי	34	6128	6085	7.75	10419.0
המזרחי	9	164.50	167.50	5.11	68327.0
כלל–סחר	11	373	373	5.37	47633.0
שופרסל ב	20	899	890	5.02	28113.0
ריק ג'	19	2060	2060	5.26	13738.0
אפריקה–1	4	28211	28144	6.00	293.0
אזורים	18	859	859	4.25	23381.0
נכסים ובנ'	16	2506	2477	6.50	20540.0
תעשיות הישר		54260	54260	.00	.0
כלל–נדל"ן	11	604	601	5.96	22619.0
עלית	4	11359	11278	9.00	495.0
פולגת ב'	12	656	632	11.00	26540.0
קופסאו' פח	4	3611	3594	4.24	2643.0
אורית	22	199506	198081	5.00	148.0
טבע	24	7407	7302	6.00	5913.0
ים המלח	28	2019	2034	5.49	30013.0
פטרוכימים	35	860	860	5.01	73552.0
נייר חדרה	16	255178	253921	5.75	119.0
מקורות	1	10774	10748	6.00	564.0
כלל תעשיות	30	196.50	197.50	5.93	48578*
אי.די.בי. ס	22	5788	5802	6.75	12933.0
אלרון ע' ש	18	830	813	7.24	10003.0
תבל ישר' 1	45	3711	3650	7.01	13620.0
דיסק השקעות	44	2064	2045	7.50	56105.0
כלל ישר' 10	21	1098	1103	6.50	50494.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר הוצאה	מחיר פדיון
אב	5266.67	5191.47
אבוקה	419.59	411.50
אגוז	265.54	260.47
אגם	102.07	100.08
אגיד	1732.54	1719.81
אדום	162.59	160.98
אדיר	161.70	160.58
אור	436.59	432.83
אורין	137.16	134.43
אורלי	290.51	288.36
אורן	815.18	799.44
איל	5288.20	5185.85
איריס	5588.68	5468.05
איתן	790.94	775.31
אלון	641.75	628.61
אלומג	691.73	678.21
אלביטס א	103.16	101.78
אלביטס ב	98.82	96.51
אלביטס ג	91.04	88.87
ארז	316.31	310.14
אש	138.86	135.84
אשל	186.92	185.5
אתגר	87.91	86.23
אתרוג	261.15	258.59
בדולח	160.09	158.59
ברוש	516.97	507.01
ברק	468.94	459.73
ברקת	322.08	319.76
בריש	1549.57	1538.66
גביע	114.78	113.08
גורן	460.79	452.05
גיא	104.85	103.29
גיל	3313.89	3249.02
גלית	650.45	647.50
הדרים	346.01	342.66
הוקיפה	507.33	497.41
הלוב	251.93	246.75
חורון	1584.73	1555.73
רותן	273.10	268.15
דליה	581.00	571.40
דרור	326.37	320.30
רקל	360.68	353.80
הדס	384.96	381.70
הילה	411.13	409.37
הדר	555.03	545.88
זהבית	2103.55	2054.99
זוהר	109.91	108.27
זיו	135.65	133.65
זינוק	104.12	103.45
זמיר	454.58	448.65
חבצלת	166.38	162.72
חליפה	144.89	144.45
חלמיש	216.98	215.51
חן	152.23	151.62
טופז	115.30	114.23
טל	6403.43	6327.87
יובל	466.65	457.69
יהלום	167.35	165.68
ימרות	362.49	359.53
ישה	458.10	444.48
כוכב	507.44	501.47
כחל	136.04	133.40
כלנית	633.71	625.03
כספית	269.23	267.27
כרמל	142.05	139.85
כתר	1221.49	1204.20
להב	4795.59	4699.86
למשקיע	129.75	128.19
לשיר	344.72	338.04
לקס	1920.55	1905.30
ליטם	380.86	378.35
מגוון	1588.36	1561.85
מבטח	4016.24	3981.43
מגר	260.76	257.02
מגן	3798.10	3764.49
מור	1641.36	1618.08
מורן	869.86	861.55
מטה	25384.00	24992.12
מישר	1058.87	1035.66
מכלול	96.74	96.12
מעוף	4608.94	4520.91
מעיין	774.21	759.85
מקשה	386.71	384.17
מרווח	126.77	126.28
מרום	1378.61	1352.95
נוגה	148.10	145.90
נופר	275.57	273.67
נטע	466.96	459.97
ניליי	139.11	137.05
סביון	645.40	634.17
סגולה	139.28	138.16
סלע	377.22	374.69
סנונית	345.18	334.52
ספיר	386.85	379.48
עופר	178.14	177.65
עירית	366.52	359.63
עדית	755.42	738.12
עידן	492.17	484.87
עמבר	114.84	113.80
ענת	2626.07	2407.18
עשרוני	509.04	499.15
ערמון	131.91	129.43
פיא	1602.97	1591.35
צבר	563.21	550.98
צמית	480.84	471.38
צוק	127.40	126.98
צביר	1152.85	1123.82
צביונה	530.57	522.95
צברת	148.87	147.82
צרית	102.93	101.88
קלע	168.00	168.38
קשת	103.35	101.52
רונית	18880.91	18321.52
ריבון	134.79	134.35
רקפת	881.98	858.46
רשף	426.91	418.14
שבים	460.35	451.67
שוהם	349.44	344.25
שוף	306.33	302.3
שדה	440.50	448.31
שפיר	410.41	407.47
שנשב	495.25	485.41
ששת	—	—
שקד	189.59	188.69
תאנה	243.79	241.49
תדהר	907.88	988.37
תירוש	584.43	547.83
תנופה	102.34	101.74
תפוז	252.02	247.91
תמוח	198.85	197.88
תרשיש	118.82	116.74
תשרי	537.79	543.34

הלוח הכללי

ילדים ובתים

● לגבירה ילד וילה כ־140 ב"ר בבית [illegible] 03-574223 03-436770 (20685)

○ במדבר בבית רבית בירת [illegible] (22747)

○ [illegible] 03-4523737 03-5512748 (22515)

○ [illegible] (22537)

● קוינסנה אקספ'ל 1600 1974 פרטית יפהפיה 08-249206 (22560)

● פורד פיאסטה 1979 ישראל שבורה וכחולה פנסטפוו מקורית 03-314595 (22536)

● וולבו סטייסן 1974 גיר רגיל 13,000 ש"ח 08-249206 (22557)

● פיאט 131 1600 1980 שניה פרטית 03-374827 (22548)

● טלפון טלוה 1300 1982 [illegible] 03-887066 (22547)

● מאוטוסם מינוח מאלאס 1300 [illegible] 14,350 ש"ח 03-729916 (22544)

● אאודי 80 אוטומטי, 1600, [illegible] 03-373393 (22540)

● דייהטסו שרייד 1987 אוטומטי, מזגן, 7000 ק"מ, ראשונה 03-473699 (22536)

● פיאטה 1982 יפהפיה שמורה לבוחנות, תוספות, וחשבונית 03-722556 (22534)

● סוב'ו 104 (מחבורת), 1984, ג'אשי, 1124, צבעת"ם 03-571757 (22531)

● דייהטסו שרייד 1000 אוטומטית 03-490683 052-557835 1987 (22529) 06-324527

● מקמנה דולת בהרצליה 1988 ראשונה, מירונית 052-557835 (22528) 06-324527

● סובארו 1980 1300 פרטית, ק"מ 86,800 ש"ח (22521) 052-88681

● פורד סובארו 1600 1984 ארגו, כוכון ראשונה כחרש 03-845865

● סובארו 1400 דיאל 1979 4 דלתות (משוח) 03-331973 (22518)

● טויוטה 1977 [illegible] 03-822649 (22509)

דרושים

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מעמדו האישי או הורות, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

● לעבודת $5000 יפות ואינטלגנטיות לליווי תיירים באלקספט, הופעה הגונה במקום 03-204316 (24951)

● לבית אבות במלה דרושות כמבלות לעבודה במשמרות 03-313846 03-861143 (24194)

מכונות כתיבה

● הפעלה המכירה דיין תכ' [illegible] 10 תל־אביב 03-659046 03-724480 (24720)

הלוואות

● למסודרים הלוואה מיידית ללא ערבים עד 2000 03-370122 (24632)

● מיידית הלוואות עד 2000 ש"ח ללא ערבים 03-625977 (24622)

חקלאות

● מגדל צמחים ולאשרים יכוחזמנות [illegible] 052-20897 (23610)

ריפוי והרזיה

● בכלוד 21 מכוני בנות אותך יעבוד 03-911555 03-913178 (25286)

● כרגיש מסוריג ער שיכון תוכת, בלבה 50 03-827520 (25190)

● בגבעתיים ."10" יפהפיות [illegible] 03-657747 (25098)

● "25" לשעה שכולה מבבה בבתים 11 03-292594 (25098)

● חרפת נרעונו בסיסות המוחו 11 03-652270 (25086)

● כרבית הרעות ער הצוה הכגלת 11 03-658594 (25065)

● בקסוס וימהפיות מסאות המלך 41 03-204680 (25052)

● יפהפיה בלונדינית תפגב אותך עד כלות הנשימה 03-249606 (24999)

● הן חרסות הריבונן פרוג משה ישראל 2 בית אבני (24982)

● "אלקסיס" הגבול בין מלות סודות לדגמנית רשות [illegible] 03-703629 03-204316 (24896)

● "אגולה" מסג', לליווי הבליל ביקופיות בביתך מלון 24 שעות 03-445252 (24839)

● מסג' במסיך מסקסית משפה 1 03-574637 (24833)

● באדרה מטגנת מסג'-טסית בעיסי בסגנ כוס ומשיער 03-225725 (24885)

● ישות שכרות הפגתות מלון שלה 97 03-293071 (24826)

● המסג' המנגע ביותר בריגובנ 266 נוצרית תוקפת נעמה (24792)

● בנותה רוצה להתפרק ולהשתולל העליה 51 03-375833 (24766)

● העיסוי הסרסלכר משגה, נגה תיולות ביהודה 26 03-287740 (24751)

● תרשות יפות, בפוגב מסיר המערה 15 03-285919 (24743)

● מזרק חוף חדרה הנסג' נעו המתוחח 23 03-371770 (24739)

● מבעמי למסג' ילוזי מספתוקת 12 03-372967 (24738)

● "עינים" הפרות שלנו מוגה תוגע 26 03-280495 (24682)

● "10" במיסות המוז והסבמי בכרי 40 03-200738 (24709)

● מכון "גידעה", צוות חדש, מסג', משנה 73 (24677)

● לנשים וגברים יופי של מסג' מקצועי 46 03-258605 (24661)

הכרזות

● "סוד" צעירות יפות ומשכות בוזמן גבוהה, מלווה ודיסקרטי 03-249326 03-248533 (25016)

● כוי לגמוחו את הנוב השמנן ביותר "ישר" 03-249526 (25008)

● "טוקיס" לילדי מחנאות, "ביצ" קר, המודרים המוכשרים, נערות לליווי ברמה גבוהה במיוחד ודיסקרטיות. 03-459707, 03-5460297 (25011) 03-5465770

● "שיק" זה מרליק לבילוי אבוין השקעות והרמה אורויי גנה עד הוס (25007) 03-202661-2

● "אלקסיס" דוגמניות צילום או דוגמנות מסלול מסוויות מחוצה הסוחמה והבלעינות לליווי ואירוח רמתה בת"א חיפה וירושלים 03-703629 03-204316 (24992)

● "סרסגן" הצלחתנו בשהן בכך שאנו קופה הפלות מתחודשות, וגם מהמוברה החיוק 03-5101929 (24967) 03-5101551

● "סוסגן" החברה הגדולה בהגזללה מכינה דיילות לליווי מקלאבה [illegible] 03-657566 (24965) 03-5101531

● הכנסה גבוהה במיוחד לצעירות יפות האינטלגנטיות לליווי תיירים אלית באלקסיס מקולכים 03-204316 (24638)

● לגבוהות ירושה דוחיר מואצת ממוזגת? 03-252718 (24383)

● צעירות ויפות לליווי באומנות, הכנסה גבוהה 03-812623 (23852)

● "יפהפיה" ביתיקרים הימות, ביתיכים האמנלכוניות, ביתיכרים הטרות הפוגלה לליווי ואירוח, גבוה הוחנמה 03-442685 (23825)

● בסבילה 7 מיקות צעירות חסודות בלונדינית גנה מוצא 03-5742084 (23458)

● אלי"ש לייוסי העבודה הפוכך ביותר לכל אירוע האם כבר ניסית 03-5792991 (23302)

● אורה פרטי או סוחם עוסקת בכמתית בבית 03-5464514 (23280)

● רשאים המוצרה ספור אחר לליווי ואירוח בת"א חיפה ירושלים ואילת ללא מגיסים או מספרי טלפון מלבד 03-5464514 (23268)

● "דוך" ארגות אורוגה מגיעות יפה אקפוטיים אנה במיוחד 03-289029 (22769)

● לשוחותנו הקצעים אינם יכולים לטעות בדוגמניות לליווי אמתיחוד בת"א חיפה וירושלים "אלקסיס" 03-284316 03-703629 (22762)

● למיכוס חלומותיך פגו לליידי "זוף" אמיגות ודיסקרטיות בצעירות האלגנטיות ירושלים 03-7521199 (22730)

● צעירות ססיות והמענקות לליווי מוגה בביתך מלון 03-227035 (22541)

● "קלאם A" צעירות ויפהפיות לליווי ואירוח ברמה גבוהה 03-222347 (22519)

● קליאופטרה לליווי ואירוח ע"י צעירות הפוגרה ודדיות 03-299407 (22506)

עסקים

● תורה ליווי אקסלוסיבי ואריג לאנשי עסקים ולהירוים 04-667726 (22767)

שרותים

● סק רק משה בן ויליאם רוזן צוצה, אשקלון שאולחי ורנית בת יהודה וחוה, ישראל ירושלים (23317)

● חיין אליהו בן נתן רוזן ישראל אשקלון פרי נוריה בת שלום ותוקה ישראל ירושלים (23304)

● קבלויר לביתך את עלוני "קשר" עלון הפנויים והפנויות בישראל ולבקשתך תוכל/י להצטרף למפורסמים, 03-7422334 04-442105 ש"9080 עד חצות (24772)

ירושלים

הצעות עבודה

● לכיו"ה הישה הרישומה אחראי למשכורת יכ ער גיל 65 בעל הופעה נאה והמר מנהגות לקבעות ראיון 02-233966 (23555)

ריפוי והרזיה

● ליוי ואירוח בוהה הספגב מצעירות דיסקרטיות 02-588772 02-583393 (24892)

● "פלאש" מסג' אינטימי מכאות גאוהה המלך ג'ורג' 31 02-244826 (22948)

● ג'פסי מסג' בגהה הברגנן מסמסגר'סטית המלך–ג'ורג' 6 02-232083 (22936)

● אסקרם מסורב בנות תרות ומוח לליווי ומסג' בריסקרטיות 02-383676 (22727)

הכרזות

● וואיג.בי לליווי מוגה בצעירות יפהפיות ואלגנטית דיסקרטית 02-224141 (22943)

חיפה

● בכלוה אירוות אלנבי 42 מכובי ע"י מסג'סכרות בחדרים ממחוזים 03-657913 (24678)

● בלפויר לביותך מסג'ים מתלוכם בחסכר למיסמה פנוי 861946 (24655)

● להשכרה חדרים לשימוש יומי בכלון "גל" אלנבי 12 03-654291-2 (24686)

● מכובש 810 מבחר של ימחפית ססכסית שסוריותאל 10 (24689)

● מכבש בא להנות ולהתפנק מסג' ב"א יורים 02-384107 (24205)

● אימפריה של יפהפיות וסקסיות על רמה, רק לבני מלון, 24 שעות 03-222891 (24141)

● הינם מסג' במריך המרגו מספקית התופסות אלנבי 106 (24135)

● עד שיכרון החושים מסקסיות תועגת בביתך/ מלון 03-5744522 (24071)

● מבריסתה סולי פולך לשעת פינוק למלון 03-659213 03-653477 (23882)

● צוות חדש 20 לשעה מרטיות בחזבה אלנבי 117 624212 (24497)

● תוהה צעיר הרגע לסמר השבוע בתכביג–ציון 26 03-288618 (25834)

● מדי ואידים בפינוק ב"א יודים, אברבנאל 35 03-880045 (23821)

● ריקד תפנק אותך הצוות היוקד 56 03-657890 מלון ודדושה (23816)

● מסג' תילאנגים מסריף ומתפטל מיפחסיות ויתנוף 135 03-236527 (23809)

● נגחה מינוק ללא תשכח תוחנפת בריגוף 275 03-452612 (23806)

● במרנבות משלפות ביהודהתם מאסוי הכרימה הנוחם 03-7515001 (23788) ודרושות

● מבכתם הגנה מושלמת בפנת הרשמ ביהודה 111 03-5101551 (23781)

● עכשיו מכוסת באחתבה יפהפיות מסרוטות גולגת בבלומין 108 03-825846 (23768)

● 220 בלבה פיגוק מושלם מסכרוסבית יפהפיות תוכשות רק במלא 03-296413 (23754)

● 220 בלבה לפינוק הן הנאו משמחה סטודגל 03-286281 (23739)

● 15 סופה מסג' להם מרוות בל"א ערן 3 03-385665 (23731)

● 25 במרגע יודים מכנסי בר יהודה 31 03-234396 ודרושות (23686)

● 448 בלבה לגע דרדר מינות לפיונגים מסלכוליות 03-285174-5 (23679)

● צוות חושש יפהפיות עד הפגוש בן־יהודה 76 03-252965 (23675)

● 815 ספלומיה ממגאתית ודרה מבעירה הרצל 98 03-821617 (23673)

● הרפס הלן וקלין מסג' סריפסי דיזנגוף 184 03-222871 (23663)

● "באייהורמי" מסג' לענק בצעירות בעירה הבת, דיזנגוף 108 (23657)

● לאניבי הרמתוק טווה משולבה בבית 180 להזמנות 03-200738 (23653)

● ללוידי הן חביר חורים לשורתך אלנגטיות נאות בריסקסיות ללוויי, בילוי ירושלים 03-7521199 (23648)

● יפהפיה הנעוגה אותך לשפה להתפגע בביתך/ מלון 03-5700519 (23644)

● "אבי" לוידי בצעירות יפיפיות המסקסית ברמה גבוהה 03-236553 (23633)

● בטסיילי לוידי ובילוי מיפהפיות המכונת בריסקסיות בביתך/ מלון ודדושות 03-5742084 (23616)

● מסג' בליווי לנהמים מסכדוגטית ודרגנוביות ימ וליקה 03-376626 (23550)

● "גיל" מסג' מפתנה, בולסק תוגע, דיזנגוף 95 03-227910 (23263)

● "הוליווד" מבצעי 15 מגרה כרגעות מסג' 7 03-284515 (23260)

● מסג' מהגה מסמוך גנה ויהיותה יתהלהלי 49 03-612930 (23255)

● חרפה 15 מסקסיות נגה תהיותה הרצל 64 03-826442 ודרושות (23069)

● חרפש תיירת לחאנה ובלוברנית תפגע אותך בכלונך 03-240815 (22995)

● פריטי צעירה תוסרנית למגע לוהט 03-451029 (22998)

● יפות ומתפטלות ברוסטיל 24 בתים ביתך, מלון 03-860969 (22928)

● ביותרותם צעירותם ותוחיכותי 24 בעשות ביתך/ מלון 03-449313 (22831)

● בעות יופי אמיתייתם תכת מגו מעות ומשוחכת 03-289029 (22770)

● פרופים שחורותות תגלה תפנקך בעיסוי מלון/ ביתך 03-9643273 (22742)

● חרפש בתל־אביב ארותים לבית/ למלוך יפהפיה סקסית ולבוריליתש (22737) 03-842689

● חרפש יפיפיה אמיתית, אכזיתיות קסמוה תוגעת, לשביביבם 03-289029 (22552)

● עשרות אקזוטיות יפגש אותך בשלכונה בביתך/ מלון 03-5440157 (22349)

● הפוזרי יפהפיה תפגב אותך ביתך/ מלון 24 שעות 03-245862 (22512)

פוליש ונקיון

● "דקל" נקיון ושליש החדכה ויקיסטל ב"ד תשלומים 03-310030 (24850)

● "הדיאבל" נקיון מוליש והדכה והבריקה קריסטלית בכבנצת 03-591085 (23658)

● "שרביט" מוליש וקריסטל וביקר שבתיות והדכה באחריות 03-749723 (23351)

נרשמו לרישואין

● הרבנות כנר הראוה מלכר יהושע בן צבי תבנן רוזן ישראל כפריהידה בוכיני דיקה בת יוסף רוזקה ישראל, עירים (23345)

● הסועצה הדרת אשקלון יומיר אליהו בן משה בוזנפי רוזן ישראל אשקלון פרי אדובנס נקי בת אברהם רוזקה תורדיה אשקלון (23335)

למבוקה לעבודות קשר דרוש מפעיל לשעול 944 + נת' משאית בכתים 03-392115

אברהם טברסקי יעריך שווי מניות פולגת לצורך מכירתם

מאת מוריה אבימלך

אברהם טברסקי הוא הכלכלן שיעריך את שווי מניות פולגת לצורך העיסקה של מכירת השליטה בפולגת לכלל. הערכתו תשמש לצורך הצעת הרכש לציבור שדורשה הבורסה לניירות ערך להציע.

טברסקי הוא פנים מוכרות בתחום הערכת חברות. הוא עשה את הערכת קרגל ששימשה בסיס להערכת מניות חברת ההשקעות של בנק לאומי לצורך הצעת רכש למניות שהיו בידי הציבור בעת שבנק לאומי רכש את חלקה של דנות. טברסקי גם ביצע שורה של עבודות הערכת חברות עבור קבוצת כלל ונחשב לאחד המבריקים בענף.

העיסקה בין כלל לפולגת תסתכם בימים הקרובים. ישראל פולק יקבל עבור מניותיו בפולגת מניות של כלל לישראל וכלל תעשיות וכן כסף מזומן. יחס ההקצאה יקבע, כאמור על פי הערכת הכלכלן הבלתי תלוי, כשהבורסה תתבקש לאשר אותו, ולהבטיח תנאים דומים עבור מניות פולגת שבידי הציבור.

הושלמה תכנית צמצומים ב"שנהר"

מאת דני גוב

חברת "שנהר אגרוטכנולוגיה" החלה במחצית דצמבר להפעיל תכנית צמצומים מקפת במטרה להוריד את רמת ההוצאות הקבועות. ההוצאות הקבועות לינואר 1988 ירדו לרמה של כ־40% לעומת רמת ההוצאות הקבועות הממוצעות למחצית השנה שהסתיימה בספטמבר 1987.

צמצום ההוצאות כלל צמצומים במטה החברה ובעיקר במערך הייצור שלה.

מצבת העובדים של החברה ירדה מ־34 בדצמבר ל־13 בינואר. כוח האדם המקצועי של החברה מורכב היום רק מאנשי מקצוע (אגרונומים בעיקר). בעתות בהן דרוש כוח אדם לפעולות עתירות עבודה מסתייעת החברה בפועלים זמניים וקבלני משנה.

מאז דצמבר אשתקד הפעילה החברה מדיניות שיווק אגרסיבית שהתבטאה בהקצאת כוח אדם ואמצעים לשיווק ומכירות.

החברה מתכוונת להרחיב את פלחי השוק שלה ולהעמיק חדירה בשווקים הקיימים.

פעילות השיווק המוגברת התבטאה בדצמבר־ינואר בצפון אמריקה, אירופה וישראל.

בחצי השנה שהסתיימה בספטמבר 1987 הפסידה החברה 1.36 מיליון שקל מותאם. דירקטוריון החברה אומר, כי הסיבות הן היעדר רווח גולמי נאות ליחידה עקב ההוצאות הגבוהות עבור חומרי אריזה והן עבור כוח אדם בהולנד, אשר עסק בתהליך הגימור של הצמחים לקראת שיווקם באירופה. סיבה אחרת היא רמת הוצאות קבועות גבוהה וסיבה אחרת אי השגת רמה נאותה של מכירות.

בחודש דצמבר 1987 התחלפו רוב חברי הדירקטוריון ופרשו ממנה דן שולקובסקי, יגאל בן שלום, צבי קיינן ואילן גיישט והצטרפו מאיר שני, זאב בילסקי, אבי משיח, עופר אבידן ושמואל הרמן.

שר החוץ האוסטרלי מתעניין בפרויקט הרכבת והנמל באילת

מאת דני גוב

שר החוץ האוסטרלי אמור להגיע ארצה בסוף החודש וזה והוא ידון בין השאר באפשרויות השונות להפעלת חברות אוסטרליות בפרויקט הגדול של בניית הרכבת לאילת והעתקת נמל אילת הנוכחי לנמל תעלה מצפון לעיר.

חבר הכנסת וסגן שר החקלאות אברהם כ"ץ־עוז, שמסר על כך אומר, כי קיימות כיום שלוש הצעות לבניית רכבת ונמל תעלה באילת בהשקעה של 280 מיליון דולר. ההצעות הן מספרד, אוסטרליה וצרפת.

לדברי כ"ץ־עוז, אין מקבלים אישור לנושא בין השאר בגלל ויכוח עם רשות הנמלים, המחזיקה בתכנית שונה לגמרי לגבי הפרויקט העתידי.

כ"ץ־עוז אומר גם, כי הועדה שמונתה על ידי שר התחבורה חיים קורפו תסיים בימים הקרובים את עבודתה. הסיכום של הועדה אינו שולל את הרכבת מלאילת מההיבט הכלכלי אך עדיין יש ויכוח באשר לגובה הריבית.

לראשונה מאז דצמבר 1984:

„אלסינט" חזרה לרווח

הרויחה ברבעון האחרון של 1987 300 אלף דולר בהשוואה להפסד של 10.3 מיליון דולר ברבעון האחרון של 1986

מאת סופרת „דבר"

לראשונה מאז דצמבר 1984 הציגה אתמול חברת „אלסינט" רווח בדוחות הכספיים.

מנתונים שפירסמה החברה עולה כי ברבעון השלישי של 1987 (שהסתיים ב־31 בדצמבר 1987) הרויחה החברה 300 אלף דולר – לעומת הפסד של 10.3 מליון דולר ברבעון המקביל ב־1986.

הכנסות „אלסינט" ממכירות ומשירות עלו ברבעון השלישי של 1987 בשיעור תלול של 14.1% והסתכמו ב־42.1 מליון דולר, לעומת 36.9 מיליון דולר ברבעון השלישי של 1986. בתשעת החודשים הראשונים של שנת הכספים 1987 עלו הכנסות החברה ב־12.1% והסתכמו ב־113.3 מליון דולר, לעומת 101 מליון דולר שנה קודם לכן.

שיעור הרווח התפעולי של החברה הגיע ברבעון השלישי של 1987 ל־45.8% לעומת 39.9% בתקופה המקבילה שנה קודם לכן. מגמת השיפור בתוצאותיה העיסקיות של חברת „אלסינט" הסתמנה עוד בחודשים הקודמים וכבר ברבעון הקודם הגיעה החברה לרווח תפעולי ראשון לאחר כשלוש שנות משבר עמוק. עתה, כאמור, חזרה „אלסינט" לרווח בעקבות יישום תוכנית ההבראה שהפעיל בחברה מנהלה בני פלד.

„אלסינט" שהיתה היהלום שבכתר בקבוצת אלרון היתה חברת ההיי־טק הישראלית הראשונה שנפלה ברעש גדול לאחר הצלחה בינלאומית מסחררת, ונפילתה זעזעה את התעשייה המתוחכמת הישראלית. שיבתה לחיים תסייע, יש להניח, לשקם את התדמית של חברות אלקטרוניקה אחרות שסבלו הפסדים קשים בשנים האחרונות.

בני פלד: רווח לאחר הבראה

עתירה לבג"ץ: עירית ת"א הוציאה 129 מיליון שקל בניגוד לחוק

מאת נתן רועי

עירית תל־אביב הוציאה למעלה מ־129 מליוני שקלים ללא אישור משרד הפנים ובניגוד לחוק כנטען בעתירה, שהוגשה אתמול לבית הדין הגבוה לצדק.

עורך הדין ליבנה ישראל מגבעתיים עתר אתמול בשמו של אריה צוקר ־ חבר מועצת עירית תל־אביב מטעם מפ"ם ־ לבית הדין הגבוה לצדק וביקש מבית הדין להורות לעירית תל־אביב להמנע מלשלם כל תשלום לפני קבלת אישור לכך ממשרד הפנים במקביל וכן לתת צו ביניים שיאסור על עירית תל־אביב להוציא הוצאה כספית והמצווה עליהם להמנע מלשלם כל תשלום כספי כמפורט ברשימה 3 לתקציבה הבלתי רגיל של העיריה.

בעתירה נאמר כי העיריה העבירה לקרן תל־אביב לפיתוח למעלה מ־1.8 מליון שקלים, כמליון שקלים לחברת "גני יהושע", ולמעלה מ־600 מליון שקלים ל"מוזיאון הארץ". בעתירה מסתמך העותר על עתירה קודמת נגד העיריה שבה אמר בית הדין הגבוה לצדק כי שיטת הוצאת הכספים ללא אישור יש לעקרה מן השורש.

עוד נאמר בעתירה כי העיריה עוברת על החוק בעת שהיא מוציאה כספים ללא אישורים ואת בניגוד לפקודת העיריות.

קבוצת בל"ל מציגה תוצאות ל־1987

הפרשה לחובות מסופקים צמצמה ריווחי בל"ל (צרפת)

בנק לאומי צרפת הרויח נטו בשנת 1987 5 מיליון פרנקים צרפתיים, ירידה של 26% לעומת הרווח בשנת 1986.

הירידה ברווח נובעת כולה מהפרשות שבוצעו ע"י כל הבנקים הצרפתיים בגין חשיפה למדינות אחרות, בעיקר לפולין, במלוא סכום ההלוואה. ללא הפרשה זו היה גם השנה הרווח הנקי של הבנק במגמת עליה.

סה"כ המאזן של בל"ל צרפת הסתכם ב־2.6 מיליארד פרנקים צרפתים, גידול של 4.4%. האשראי בפרנקים צרפתים גדל ב־39% והאשראי במטבעות זרים ירד ב־15% עקב ירידת שער הדולר.

סה"כ ההון של הבנק גדל אף הוא מ־92 מיליון פר"צ בסוף 1986 ל־97.9 מיליון פר"צ בסוף 1987.

מנכ"ל בנק לאומי צרפת הוא אליהו חסון.

משקיע מרוצ'סטר יקים בשדרות מפעל לרכיבים ומערכות וידיאו

היזם ניל נוריי הוא יו"ר הקרן למען התנועה ליהדות מסורתית בארה"ב

מאת יקיר צור

הסכם להקמת מפעל היי־טק לייצור רכיבים, אבזרים ומערכות לוידיאו מסחרי בעיירה שדרות, נחתם בסוף השבוע שעבר בין קבוצת משקיעים מארה"ב לחברת „ארן אלקטרוניקס" מארה"ב. בראש קבוצת המשקיעים מארה"ב עומד ניל נוריי, איש עסקים מרוצ'סטר, המכהן כיו"ר הקרן למען התנועה ליהדות מסורתית בארה"ב.

הרומן של נוריי עם העיירה שדרות החל לפני מספר שנים, כאשר הקהילה היהודית של רוצ'סטר אימצה את העיירה שדרות, במסגרת פרוייקט שיקום השכונות של הסוכנות היהודית, וכרתה עימה ברית ערים תאומות. נוריי, שתרם אישית לקידומם של מספר פרוייקטים תרבותיים וחינוכיים בעיירה, למד מקרוב את בעיית המחסור בתעסוקה הולמת לחיילים משוחררים ובמסגרת חיפוש הפתרונות יזם את הקמת המפעל.

המפעל החדש בא לענות על חלק מבעיות התעסוקה של העיירה וכן לשמש תמריץ להעלאת רמת ההשכלה הטכנולוגית בקרב תושבי שדרות ומוקד לקליטת מהנדסים, הנדסאים וטכנאים, המוכשרים על ידי המכללות הטכנולוגיות בנגב. חברת „ארן אלקטרוניקס", השותפה להקמת המפעל ומספקת את הידע הטכנולוגי, מפיצה בארץ ציוד לוידיאו מסחרי ומקצועי מטעם החברות פאנאסוניק, סוני, פיליפס, בוש ועוד. על פי ההסכם יעסוק המפעל גם במחקר ופיתוח בתחום זה.

השבוע החלו כבר ארבעה תושבים משדרות בהכשרה מקצועית במפעל בגבעתיים, כשהמטרה העיקרית היא התבססות על כוח אדם מקומי בסיוע מקצועי של החברה בגבעתיים.

לנוריי קשר ישן עם ישראל: אביו של ניל נוריי הבריח ארצה, בתקופת מלחמת השחרור, משלוחי נשק בארגזי המפעל למכונות חשמליות שהיה בבעלותו.

תפוקת ענף האריזה גדלה ל־1.25 מיליארד דולר

מאת דני גוב

תפוקת ענף תעשיית האריזה הגיעה אשתקד לסך כולל של כמיליארד ורבע דולר לעומת 1.1 מיליארד דולר ב־1986. השנה צפוי גידול של כ־10% בתפוקה. עיקר הגידול בתפוקה מקורו בענפי האריזות הפלסטיות.

במשרד התעשיה והמסחר נמסר, כי באחרונה פנה ארגון "יונסקו" לישראל להשתתף בתכנית בהיקף של כ־10 מיליון דולר לעיצוב וידע טכנולוגי תעשייתי בפיתוח סיוע. וישום פרויקטים בארצות מתפתחות. פניה זו מהווה הכרה ביכולת הטכנולוגית של המעצבים הישראלים לתת שרותי ידע מתאימים גם למדינות בעולם.

כ־60% מתפוקת הענף מיועדת ליצוא עקיף של מוצרי תעשיה וחקלאות ארוזים באריזות ישראליות מהם כ־80% לשוק האירופי, 10%־15% לארה"ב והיתרה לארצות אסיה המזרח הרחוק.

רם כהן, הממונה על האריזה והעיצוב במשרד התמ"ס אומר, כי עדות להעלאת הרמה יכולה לשמש ההענות והרצון של מפעלים להשתלמויות בקורסים המקצועיים שמקיים המרכז הישראלי לאריזה ועיצוב המוצר וכן להעסקתם של המעצבים התעשייתיים בעיצוב אריזות ומוצרי תעשייה מקומיים.

לאחרונה נרשמה פריצת דרך של העיצוב הישראלי המקורי להכרה בינלאומית. שתי אריזות מישראל זכו בפרסי "היורוסטאר" המאורגן על ידי הארגון האירופי לאריזות ואחת מהן אף זכתה בפרס המכובד העולמי שיוענק לה על ידי הארגון העולמי לאריזה.

הקיץ יושלם מפעל העברת שפכי גוש דן לנגב

בקיץ 1988 אמור להסתיים פרויקט השפדן המיועד להעברת שפכי גוש דן לנגב. ההשקעה בפרויקט נאמדת בכ־140 מיליון דולר. המפעל יביא לנגב בשלב ראשון 60 מיליון קוב מים ובשלב שני 110 מיליון קוב מים. כמויות המים אפשרו להגדיל את שטחי החקלאות בכ־50,000 דונם, להקטין את השאיבה במישור החוף ולשפר את מאזן המים. יש לציין כי השלמת המפעל היא לפיתוח אזור הבשור.

דני גוב

לאומי ושות' עבר מהפסד לרווח

הרווח הנקי המתואם של לאומי ושות' בנק להשקעות הע"מ הסתכם בשנת 1987 ב־2.4 מליון ש"ח. זאת בהשוואה להפסד של כ־0.4 מליון ש"ח בשנת 1986.

ההון העצמי של הבנק הגיע בסוף השנה לכ־4.1 מליון ש"ח, לעומת כ־1.6 מליון ש"ח אשתקד.

סך מאזן הבנק הסתכם בסוף 1987 ב־14 מליון ש"ח.

מקורות ההכנסה העיקריים של לאומי ושות', נבעו מפעילויות בתחומים הבאים: • ניהול וחיתום הנפקות בשוק ההון. במהלך שנת 1987 ביצע הבנק שתי הנפקות בשוק היורו.

• הענקת שירותי ייעוץ למשקיעים ישראלים וזרים באיתור השקעות ובהקמת פרוייקטים חדשים; והכנת תכניות עסקיות ובדיקת חברות הנקלעות לקשיים.

• עריכת סקרים כלכליים וניתוחים פיננסיים של שוק ההון, באמצעות חברת הבת נשיונל קונסלטנטס.

• ייעוץ וארגון הסדרי מימון מיוחדים לעסקות יבוא ויצוא, באמצעות חברת ברטרייד בע"מ.

• לאחרונה רכש הבנק מניות הנסחרות בבורסה לתיק ניירות הערך שלו.

גדלו ריווחי בנק ערבי ישראלי

הרווח הנקי המתואם של בנק ערבי ישראלי מקבוצת בנק לאומי לשנת 1987 הסתכם ב־11.6 מיליוני ש"ח (7.6 מיליוני דולר) לעומת 2.2 מיליוני ש"ח (1.4 מיליוני דולר) בכל שנת 1986.

הבנק מסביר את הגידול ברווח הנקי לעומת 1986 בגידול בנפח העסקים, חסכון בהוצאות התפעוליות ומהרפורמה במסוי.

הרווח התפעולי לפני מס הסתכם בסך 24.8 מיליוני ש"ח (16.1 מיליוני דולר) לעומת 9.4 מיליוני ש"ח (6.1 מיליוני דולר) בכל שנת 1986.

ההון העצמי של הבנק הסתכם בסך 23.7 מיליוני ש"ח (15.4 מיליוני דולר). התשואה נטו על ההון העצמי הגיעה ל־97%.

סך המאזן של הבנק הסתכם ב־30.9 מיליוני ש"ח (199.5 מיליוני דולר), גידול של 36%.

פקדונות הציבור הסתכמו בסך 160.8 מיליוני ש"ח (104.5 מיליוני דולר), גידול של 21%.

הלוואות לציבור מאמצעי הבנק הסתכמו בסך 139.9 מיליוני ש"ח (90.9 מיליוני דולר), גידול של 93%.

לבנק 29 סניפים בישובים הערביים בצפון הארץ והוא מספק שרותים פיננסיים ליותר ממחצית מתושבי המיעוטים בארץ.

לאחרונה ביצע הבנק מינויים חדשים: י. גנוטר מונה כיו"ר הדירקטוריון של הבנק וא. רפאלי מונה כמנכ"ל הבנק במקומו של י. אורד שמונה לתפקיד בכיר בחברת האם.

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

הודעה לציבור לקוחותינו

הננו להודיע כי החל מיום ה' 19.2.88 הופחתה ריבית החריגה שאנו גובים מלקוחותינו בחשבונות עו"ש ב־3% לשנה. ריבית החריגה המקסימלית תעמוד איפוא על 12% לשנה.

הודעה זו באה במקום הודעות אישיות ללקוחותינו.

מבט על תעשיית הטקסטיל

מאת דני גוב

בשנה האחרונה חלה התרחבות ניכרת בכל סעיפי ההלבשה והעור ובכמה מסעיפי הטקסטיל, בגלל הגידול בצריכה הפרטית המקומית וביצוא עקב התחזקות המטבעות האירופיים. כמה מגזרים בטקסטיל נפגעו מיבוא מתחרה. התפוקה בענף ההלבשה גדלה ב־14% בעור ב־19% ובטקסטיל נשארה באותה רמה. היצוא בקבוצה התרחב ב־28%. התרחבות חלה כמעט בכל סעיפי היצוא, למעט כלי מיטה, המכוונים במידה רבה לשוק האמריקאי, ולכן נפגעו משחיקת הדולר. אפשרות ההסטה לשוק האירופי אינה מיידית, בגלל טעמים שונים ובניהם לדוגמה, סטנדרטים שונים של גודל המוצרים ציוד מיוחד.

ענף הטקסטיל הישראלי מייצר בעיקר תשומות לתעשית ההלבשה המקומית. ענפי ההלבשה והעור מייצרים מוצרי צריכה, כאשר בראשון, כמחצית מיועדת ליצוא ואילו השני מכוון את תוצרתו בעיקר לשוק המקומי.

המפעלים המודרניים הראשונים בקבוצה, הוקמו בשנות ה־30 על ידי יזמים, שהביאו ידע וקשרים מארצות מוצאם. עיקר התעשיה נוספה בשנות ה־50 וה־60, עם קליטת העליה ההמונית בערי הפיתוח. החל מאמצע שנות ה־70 הצטמצמו ההשקעות בקבוצה, ורוב המשאבים הופנו לענפי המתכת והאלקטרוניקה. בשלוש השנים האחרונות, מאז תחילת השיחות על הסכם אזור הסחר החופשי עם ארה"ב, הוגבר קצב הפעילות במידה ניכרת, בעקבות הביטול הצפוי של מכסים בשוק האמריקאי, המביא ליתרון ניכר על פני המתחרים הכפופים למכס גבוה ומכסות. היקף ההשקעות גדל בטקסטיל בשנה שעברה, ב־125% ובהלבשה, השנה ב־70% ניכרת התענינות רבה של משקיעי חוץ.

עוברים למוצרי איכות

ביצור ליצוא, המגמה היא לעבור מוצרים בעלי רמה גבוהה, טכנולוגיות חדישות וארגון יעיל, כך ניתן להגיע לערך מוסף גבוה ולהתמודדות בהצלחה גם כנגד ארצות מתפתחות. השינויים הטכנולוגיים בענפי הטקסטיל, בשנים האחרונות, הביאו לשיפור התנאים הפיזיים ומאפשרים קיום של סביבת עבודה נאותה.

בענף הטקסטיל ההלבשה והעור שלושה תת־ענפים:

חומרי גלם – התלבטות

הענף מספק חלק ניכר מחומרי הגלם לתעשיית ההלבשה, הן לשוק המקומי והן ליצוא וגם מיצא חלק בלתי מבוטל מתפוקתו. הוא מאופין בעיקר על ידי מפעלים גדולים, שרבים מהם נמצאים באזורי פיתוח והמעסיקים כשליש מהמועסקים בענף. כאן, אומרים ראשי הענף, קיימת התלבטות בסיסית, בין הרצון לאפשר זרימה חופשית של חומרי גלם מעולים וזולים מחו"ל, לבין הצורך לקיים תשתית מקומית ליצור חומרי גלם. התלבטות זו מאלצת לנהוג בסלקטיביות רבה וקפדנית לגבי תכניות ההשקעות בארץ כאשר המגמה היא לשמור על התפוקה הקיימת תוך חידוש ומודרניזציה ומגמה להמנע מליצור עודפי תפוקה.

החטיבה במשרד התעשיה והמסחר מעודדת השקעות ביצור חומרי גלם חדשים שלא היו קיימים בארץ בעבר וזאת במידה ונראה שיש סיכוי לשימוש בהם בארץ או ליצוא. מדיניות הרישוי אף היא מושפעת מהמצב האמור והמטרה להבטיח יבוא מבוקר של חומרי גלם שיהוו השלמה ותמריץ ליעול התעשיה המקומית ולא תחליף להם.

בענף האשפרה קיים תהליך של מודרניזציה לצד בקשות הקמת מחלקות אשפרה נוספות במפעלים שונים בעקבות צוואר בקבוק ומניים וטענות בדבר מחירות ההספקה והטיב.

תעשיית הסריגה וההלבשה מתרחבת

בענף ההלבשה והסריגה נמשך תהליך הצמיחה והגידול. היצוא שעלה באופן ניכר בשנת 1986 המשיך לגדול גם ב־1987. שוק היצוא העיקרי ממשיך להיות השוק האירופי. העליה ביצוא לשוק האמריקאי נמשכת, אם כי היא נבלמה במידה מסוימת לנוכח האטרקטיביות של השוק האירופי ועליית ערך המטבעות שלו לעומת הדולר.

בנוסף לגידול ביצוא חלה עליה הן בתפוקה והן במספר המועסקים ובנוסף לכך התיעלו מרבית המפעלים. בענף קיים ביקוש רב לכוח אדם ועל מנת להקל על המצוקה בתחום זה מבצעת החטיבה סקרים לאיתור כוח אדם בלתי מנוצל באזורים הסמוכים לבאר שבע ולגליל.

החטיבה מפנה מפעלים לאזורים אלו. היא גם יוזמת קורסים להכשרה מקצועית בתחומים בהם מורגש מחסור חריף בבעלי מקצוע כגון: סורגים, תופרים, גוזרים וכדומה.

לקראת הפעלת הסכם הסחר עם ארה"ב בוצעו השקעות במספר ענפים כגון: לבני מיטה, גרביים, הלבשה התחתונה ועליונה, וכמו כן אושרו השקעות נוספות להקמת מפעלים חדשים ולהרחבת מפעלים קיימים בענף בהיקפים גדולים.

בשנת 1986 בוצעו השקעות בענפי הסריגה וההלבשה בשעור של 454 מיליון שקל, שהם גידול של 68% מעל ההשקעות שבוצעו ב־1985. באותה שנה אושרו השקעות בסך 82 מיליון שקל ואלה יבשילו תוך שנה שנה שנתיים הקרובות. מגמה זו נמשכה גם בשנת 1987.

עור – ענף יצוא

ענף הלבשת העור על יצוא של כ־80% מתפוקתו המיוצאת וזאת היות והשוק המקומי בסוג מוצרים זה הינו קטן בעיקר בגלל התנאים האקלימיים של הארץ. החברות הישראליות שאינן רבות במספרן מייצאות באופן מסורתי לשוק המשותף ובעיקר לאנגליה ולגרמניה וכמו כן החלו בשנים האחרונות בניסיונות לחדור לשוק האמריקאי. אפשרויות היצוא השתפרו בשנים האחרונות הן מחזרת העור לאופנה בעיקר באירופה ובארה"ב והן תודות להסכם עם ארה"ב והתחזקות המטבעות האירופיים.

התחרות הרבה מצד ארצות כגון טורקיה שמוצריהם מבוססים על כוח עבודה זול מאלצת את החברות הישראליות לכוונן את תוצרתן על מוצרי־אופנה עילית.

שינוי טכנולוגי בענף ההנעלה

בענף ההנעלה קיימים מספר רב של מפעלים המייצרים את כל סוגי הנעלים לנשים, גברים וילדים. בשנים האחרונות עבר הענף שינוי טכנולוגי מהותי בעקבות ההשקעות הגדולות בציוד הזרקה ומיכון אוטומטי אחר וכתוצאה מכך יש יתרון מפעלים מסדר גודל בינוני על חשבון מפעלים גדולים.

התפוקה במפעלי ההזרקה גבוהה בהרבה לעומת המפעלים הרגילים ועל ידי כך מתקבל יתרון לגודל בייצור המוני המאפשר טיב גבוה במחיר נמוך יותר. חלק נכבד מהמפעלים הגדולים ממוקם בקיבוצים באזור הצפון והדרום. הקיבוצים מאופיינים באחוז יצוא גבוה יחסית לענף וכן בשימוש בציוד חדיש ומשוכלל.

השפעות הסכם הסחר

להסכם הסחר החופשי עם ארה"ב היתה השפעה חיובית על התפתחות הענף בכמה מישורים:

ראשית, הגדלת היצוא לארה"ב כך שחלקה של ארה"ב ביצוא הענף הגיע לכ־22% מכלל יצוא הענף וזאת בהשוואה להיקף של כ־8% ־ 5% במשך השנים 1981־1985. אין ספק אומרים ראשי התעשיה הזו כי לולא נחלש הדולר בהשוואה למטבעות האירופיים, היינו עדים לגידול רב יותר של היצוא לארה"ב.

שנית, גדלה התענינות של יזמים מארה"ב לשתוף פעולה ולהגדלת עסקיהם בארץ וזאת במיוחד בשל בעיית המכסות החריפה על היבוא מהמזרח הרחוק לארה"ב (כיום אין שום הגבלת מכסות ליצוא הישראלי לארה"ב). שיתוף פעולה זה מתבטא הן בהשקעות והן בקניות מוגבלות על ידי רשתות וקונים גדולים שבחלקם הקימו אף נציגויות מקומיות בארץ.

ההכנסות מתיירות בקיבוצים ב־1987 – 38 מיליון דולר

מאת דויד מושיוב

הכנסות בתי הארחה בקיבוצים בשנת 1987 הסתכמו ב־38 מיליון דולר מזה 45 אחוז הם הכנסות מתיירים מחו"ל והשאר מתיירות פנים. עם זאת עדיין אין סיכומים מדוייקים באשר לריווחיות בתי ההארחה בקיבוצים.

יאיר אלוני, מנהל בתי ההארחה בקיבוצים, הפורש בימים אלה מתפקידו וחוזר למשקו עין גב, מבחין בין בתי הארחה שהשקיעו במפעלים לפני זמן רב ומצבם הכלכלי הוא טוב לבין בתי הארחה שהשקיעו במפעלם בשנים האחרונות ומצבם הכלכלי קשה. גם בתיירות מכבידה שחיקת הכנסות בתיירות בגלל הקפאת הדולר ועלייה בהוצאות השקליות מאידך.

אורי שפירא המנכ"ל הנכנס של בתי ההארחה שניהל עד כה את בית ההארחה בשפיים, אומר כי בשנת 1987 חל גידול בשיעור 14 אחוז במספר הלינות בבתי ההארחה ומספרם הגיע לכדי 1.14 מיליון וגם התפוסה הממוצעת גדלה מ־62 אחוז בשנת 1986 לכדי 70 אחוז בשנת 1987.

בתי ההארחה בקיבוצים השקיעו בשנה האחרונה 8 מיליון דולר בשיפוצים ובהרחבות. במעלה החמישה הסתיימה בנייתם של 36 חדרים נוספים וכן אולמות לכינוסים ואולם כניסה בהשקעה של 2.5 מיליון דולר; ברמת רחל נוספו 80 חדרים, אולמות לכינוסים ושטחים ציבוריים בהשקעה של 4 מילין דולר ובעין גב הוחלפו 12 בתי נופש קיימים בחדשים תכן גבוה יותר ואוכל חדש בתפוסה של 180 איש בהשקעה של מיליון דולר; בבית אורן מסתיים שיפוץ כללי בבית ההארחה במסגרת שיקומו של הקיבוץ והעלאתו לדרך המלך בהשקעה של חצי מיליון דולר.

בתי ההארחה בקיבוצים המתנהלים כרשת אחת ירחיבו את פעילותם לעידוד תיירות מחו"ל וכן תיירות פנים. מאמצי השיווק של בתי ההארחה מופנים לחיזוק הקשר עם סוכני נסיעות, על ידי הזמנת חלק מהם לארץ, כדי להוכיח שתנועת התיירות לארץ נמשכת ללא הפרעה. מושם דגש על תיירות מקצועית כגון ארגון כינוסים וקונגרסים, תכניות מיוחדות לגיל השלישי, הבאת קבוצות תיירים חקלאיים לארץ. במסגרת פעילות זו הובאו לארץ 80 סוכני נסיעות המטפלים בתיירות חקלאית לישראל. מצרפת מגיעות באופן קבוע שתי קבוצות תיירים חקלאים בשבוע, מטפסי צוקים, צפרים ועוד. עתה נבדקות תכניות לפיתוח מועדוני נופש לפעילות ספורטיבית מקצועית.

לבתי ההארחה בקיבוצים יש נציגות קבועה בארה"ב ולאחרונה נתמנתה מנהלת שיווק לארצות אירופה. היא תתמקד השנה בפיתוח שווקים חדשים בצרפת, ארצות סקנדינביה ותעמיק את הקשרים בגרמניה, בריטניה ושאר ארצות אירופה.

גם הפעילות לעידוד תיירות פנים תורחב ונופשים יוכלו להזמין מקומות גם אצל סוכני נסיעות. יוקמו 13 נציגויות ארציות אשר יהיו קשורות למרכז הרשת הממוחשבת בתל־אביב. כמו כן נחתמו הסכמים עם 40 מוסכים בארץ להפניית נופשים לבתי ההארחה.

בתי ההארחה החליטו להגביר את המאפיינים הקיבוציים של ההארחה בקיבוצים. בתכניות האירוח שולבו סיורים בענפי הקיבוץ. בכמה בתי הארחה הנהגו הצגות של פירות וירקות, תמונות מחיי הקיבוץ ועוד.

שוק אפור / דן שלם

לווים גדולים מצמצמים פעילות

בשוק האפור גדלה לאחרונה רמת הסיכון למתן אשראי ללקוחות ובשל כך מקטינים מלווים גדולים, כולל חברות ציבוריות, את פעילותם בשוק. חלקן עובר לפעול בתחומי מימון אחרים כמו תיווך בעיסקאות או במתן אשראי מוגבל ללקוחות פרטיים.

רמת הסיכון הגדולה בשוק הביאה לתופעות של גלגול העלות הריאלית על הלקוח הסופי שהוא בד"כ בעל יכולת כספית מוגבלת. מחיר הנכיון מגיע לעיתים עד 7 אחוז מראש כשמדובר בלקיחת כבר סיכון או לקוח לא מוכר דיו.

לקוחות נאמנים מקבלים אשראי בריבית של 4 עד 5 אחוזשאף היא גבוהה לאור הצמצום בפרמיות הסיכון שגובים הבנקים.

הציפיות למיתון והמצב בשטחים מגבירים את החששות כאשר פה ושם ניתן למצוא מכירות של צקים שחזרו ללא כיסוי. אחת מחברות המימון נתקעה באחרונה עם חוב קשה גבייה של מאות אלפי דולרים שלגביו קיימות הערכות שלגבי חלקו צפוי קושי מיוחד בגביית החוב. מתברר כי הבטוחות שהוצגו לא היו מתאימים דיים.

שמועות בשוק האפור מציינות כי חברה אחת כנראה איבדה חלק מהקרן שנתנה לעו"ד ידוע.

הבנקים מצידם מנצלים את המצב ומגבירים את התחרות בעיקר בפלחי השוק הקבועני. באחרונה הורידו שלושת הבנקים את שיעורי תוספת הסיכון המירבית שהם גובים מן הלקוחות בכ־1/4 אחוז. מתברר שלקוחות רבים עיסקיים שילמו ריבית של פריים בתוספת של אחוז וחצי בממוצע, כאשר בחשבונות פרטיים נעה תוספת הסיכון בדרך כלל בין 0.75 לאחוז.

לגבי המימון הצמוד אין שינוי מהותי במחירים ובד"כ נעשות עיסקאות ישירות של הבנקים למלווים בריבית של 7.5־8 אחוז כשמדובר במלווה, כאשר הבנק גובה ברווח פיננסי נוסף של כ־2 אחוז ועלות הלווה בד"כ הינה כ־10 אחוז כשמדובר בלקוחות מועדפים.

ההחמרה הנוספת במצבם הכלכלי של קיבוצים רבים מקשה על ביצוע עיסקאות בערבות של הקיבוץ או של הגוף המיטב, מתברר כי המלווים עדיין מעדיפים את קיבוצי השומר הצעיר על פני הקיבוץ המאוחד אך עדיין יש מלווים רבים שאינם מוכנים לקחת ערבות של אותו גוף (פה ושם התבצעו עיסקאות בעלות של פריים בתוספת של 2 אחוז).

היקף חזרות השיקים אצל לקוחות מדאיג הן את עמילי המכס שנאלצים לממן יבוא כנגד מימסרי שיקים, וכן אמור הדבר לגבי סוכני הביטוח. מתברר כי בתיקים ביטוח הפרט בסוכנויות גדולות, מגיע לאחרונה שעורי החזרות השיקים עד 8 אחוז מהמחזור הכולל של הפרמיות.

ההאטה המסויימת הצפויה במשק תביא לבררנות רבה יותר של מלווים בעתיד לצמצום הפעילות כיוון שגם מידות פיננסי גבוה אינו יכול לכפות תמיד על שיעורי גבוה של חזרות קשי גביה, ברווח שריבית בשעור של 6 עד 7 אחוז לוקחת בחשבון אפשרות של סיכון חלק מהקרן.

במימון דולרי במעט ולא בוצעו עיסקאות ואת בשל העדר מלווים דווקא. בשוק מעריכים שכל עוד למניות ההסדר הבנקאיות תשמורנה על רמות ותשואה של כ־14 אחוז הרי קשה יהיה לבצע עיסקאות מימון בדולרים.

שערי מטבע חוץ ביום 17.02.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.62	1.55	1.62	1.5806	1.6004	1.5801	1.5999	1.5831	1.6030	1.5909
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.91	0.95	0.91	0.95	0.9246	0.9362	0.9224	0.9340	0.9252	0.9369	0.9300
1 לי"ש	2.69	2.82	2.71	2.84	2.71	2.84	2.7550	2.7895	2.7550	2.7894	2.7606	2.7953	2.7741
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2732	0.2766	0.2732	0.2766	0.2740	0.2775	0.2752
100 יינים יפניים	1.19	1.24	1.19	1.25	1.19	1.25	1.2117	1.2268	1.2129	1.2280	1.2131	1.2285	1.2196
1 גולדן הולנדי	0.81	0.84	0.81	0.85	0.81	0.85	0.8228	0.8332	0.8215	0.8317	0.8241	0.8344	0.8282
1 פרנק שוויצרי	1.10	1.15	1.10	1.16	1.10	1.16	1.1242	1.1383	1.1232	1.1372	1.1275	1.1417	1.1317
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2600	0.2632	0.2600	0.2632	0.2603	0.2636	0.2614
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.26	0.2451	0.2481	0.2449	0.2480	0.2453	0.2486	0.2466
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2418	0.2449	0.2421	0.2451	0.2424	0.2454	0.2434
1 מארק פיני	0.37	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3818	0.3866	0.3817	0.3864	0.3823	0.3872	0.3842
1 דולר קנדי	1.22	1.28	1.22	1.28	1.22	1.28	1.2455	1.2613	1.2452	1.2607	1.2480	1.2687	1.2527
1 דולר אוסטרלי	1.06	1.17	1.09	1.17	1.10	1.18	1.1282	1.1424	1.1277	1.1418	1.1317	1.1460	1.1366
1 ראנד דרא"פ	0.49	0.59	0.46	0.77	0.48	0.67	0.7587	0.7682	0.7612	0.7706	0.7606	0.7702	0.7647
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.43	0.46	0.43	0.45	0.4402	0.4457	0.4419	0.4474	0.4422	0.4477	0.4444
10 שילינגים אוסטריים	1.29	1.35	1.29	1.35	1.29	1.36	1.3161	1.3326	1.3157	1.3321	1.3170	1.3336	1.3247
1000 לירטות איטלקיות	1.23	1.29	1.23	1.31	1.23	1.32	1.2584	1.2722	1.2541	1.2697	1.2584	1.2742	1.2639
1 אמ"לי (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9086	1.9325	1.9057	1.9294	—	—	1.9205
1 דינר ירדני	4.32	4.59	4.37	4.65	4.50	4.80	—	—	—	—	—	—	4.5736
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0340
1 לירה מצרית	0.66	0.70	0.63	0.67	0.66	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7896

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

אקח אחותי העיוורת לרופא הכי הטוב – היא נתנה לי המספרים

סיפר אחד משבעת הזוכים ב"לוטו" ב־602,070 ש"ח

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

"בשבעתי לאחותי העיוורת, שאם אזכה בלוטו, אני לוקח אותה לרופא העיניים הכי טוב בעולם. אחרי הכל, היא זו שנתנה לי את המספרים הזוכים" – סיפר אתמול ג., אחד משבעת הזוכים בפרס הגדול ב"לוטו". כל אחד מהזוכים יקבל 602,070 ש"ח.

עם תום בדיקת טפסי ה"לוטו" הגדולה התברר, כי שבעה זכו בפרס, וכל אחד מהם יקבל 602,070 ש"ח: 25 זכו בפרס השני ויקבלו 12,668 ש"ח; 1034 זכו בפרס השלישי ויקבלו 612.05 ש"ח; 47,515 זכו בפרס הרביעי ויקבלו 20 ש"ח; ו־692,481 זכו בפרס האחרון ויקבלו 3.66 ש"ח.

ג. בן 24 מפתח־תקווה היה הראשון שהגיע למשרדי מפעל הפיס ברחוב הסמטן בתל־אביב, יחד עם חברתו, העומדת להינשא לו בקרוב. הוא סיפר אתמול לכתבנו: "אני נהג במקצועי. יש לי שתי אחיות בבית ואנחנו יתומים מאב. אני עובד שעות רבות ומשתכר 800 שקלים לחודש. למעלה מחצי המשכורת הולכת לתשלום הלוואה בבנק. רצינו להתחתן, אבל לא היה לנו כסף. עכשיו אנחנו מסודרים".

הוא סיפר, כי אחותו העיוורת היא שמסרה לו את המספרים הזוכים. סמוך לחצות הלילה, בזמן העבודה, שמע את המספרים הזוכים בפרס הגדול של ה"לוטו", והתקשר לחברתו, אמר לאמה כי הוא הזוכה בפרס הגדול של ה"לוטו", ומרוב התרגשות טרק את הטלפון. "עכשיו – הוא אומר – אני הולך לרכוש דירה בפתח־תקווה, נעזור להורים שלי ולהורים של חברתי".

למשרדי מפעל הפיס הגיעו כעבור שעתיים בני משפחה מחולון: הבת, רווקה, בת למשפחה ברוכת ילדים, זכתה גם היא בפרס הראשון. כשנשאלה מה בכוונתה לעשות בו, אמרה: "אני רוצה לקנות מכונית אודי 80".

לאחר מכן הגיעה זוכה נוספת, עובדת במשרד פרסום בתל־אביב, ואחר־כך שני זוכים נוספים – חייל בצבא הקבע ובחור מחיפה. הם הציגו את התלוש שלהם, והסתלקו מקץ שניות ספורות. אחרי מקרה יוסף בורג'יל מקרית־גת, אף אחד לא רוצה להיחשף.

שיטה בגליל: תליונים עם דגל של אש"ף

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר"

אוהדי ותומכי אש"ף בגליל מצאו שיטה מקורית להביע את הזדהותם עם הארגון תוך התחמקות מעיני החוק: הם החלו לענוד תליונים מזהב, שעליהם מוטבעים דגלי אש"ף.

התליונים הופצו בכמה צורות: אחד מהם עוצב בצורה של מפת ארץ ישראל בגבולות הקו הירוק, ועליה תבליט של דגל אש"ף על שלושת צבעיו. תליון אחר עוצב בצורת מרובע, ובו תבליט עם צבעי דגל אש"ף.

התליונים נתגלו באקראי לפני מספר ימים, כאשר אחד משוטרי תחנת משגב ניגש לקיוסק בכפר ערבה שבגליל המערבי כדי לקנות סיגריות. לתדהמתו הבחין בתליון על צווארו של המוכר. בעל הקיוסק נעצר לחקירה במשטרת משגב ובמהלכה הפליל עוד שני תושבים מהכפר ערבה בהפצת התליונים.

מן המשטרה נמסר, כי בכל ענידת מדליון כזה יש משום הזדהות עם ארגון עוין. שלושת החשודים יועמדו לדין על עבירה זאת.

בניתוח נדיר הושתלה עצם השוקית ביד שבורה

מאת דנקה הריניש, סופרת "דבר"

13 שעות ברציפות עמלו שני צוותי מנתחים של המחלקה האורטופדית בבילינסון בניתוח נדיר של השתלת עצם השוקית (פיבולה) של הרגל בידו השבורה של תלמיד י"ב בן 19, תושב סול כרם. בראש הצוותים עמדו מנתח לכירורגיית היד ולמיקרוכירורגיה. הניתוח הוכתר בהצלחה מלאה ולאחר תקופת החלמה ושיקום שוחרר באחרונה הצעיר הביתה ועתה הוא מתכונן להשלמת בחינות הבגרות.

הצעיר היה מוכר לרופאי המחלקה. הוא אושפז בראשונה לפני ארבע שנים לאחר שהגיע לבית החולים עם יד שמאל מרוסקת, תלויה על כמה גידים ועצבים, חסרת עצם ועוד. כל זאת בעקבות תאונת עבודה שקרתה לו בעת שעבד עם מערבל בצק לפיתות. הוא הוחש לחדר ניתוח ובעמל של 12 שעות שוחזרו המנתחים של המחלקה האורטופדית את היד מחדש והחזירו לה את כושר התפקוד. לפני כשנה וחצי שבר הצעיר שוב אותה יד, אך הפעם אי־אפשר היה לאחותה יותר. לכן נאלצו הצוותים המנתחים להחליף את העצם השבורה של היד השמאלית בעצם השוקית של רגל ימין. העצם הועברה ליד עם כלי הדם ואלה חוברו לכלי הדם שביד השבורה.

טיטלמן: אני איש בוטה אבל לא הצעתי הצעות מגונות לפקידות המשרד

(ע). – "אני איש בוטה שיורד אל העם, אבל מעולם לא הצעתי הצעות מיניות לפקידות במשרד התיירות, כל אלה הן בדותות מבית הכובים של משרד התיירות", כך אמר אתמול אהרון טיטלמן, מי שהיה הסמנכ"ל לענייני אמרכלות במשרד התיירות, כאשר הופיע כעד ההגנה הראשון במשפטו המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים.

טיטלמן מואשם בכך שדרש שוחד מיני משתי פקידות הכפופות לו. שמותיהן של השתיים נאסרו לפרסום. לטענת התובע, עו"ד מוטי פנציאס, סידר טיטלמן לאחת מהן תוספת רכב שלא היתה מגיעה לה, לאחר מכן רמז לה כמה פעמים שהוא מעוניין במגע מיני אתה. מהפקידה האחרת, שביקשה ממנו תוספת רכב כפי שהראשונה קיבלה, ביקש טיטלמן – לטענת כתב האישום – "אם תתני לי מה שהיא נתנה לי, תקבלי אחזקת רכב".

טיטלמן הכחיש בדיון שוב ושוב שאמר את המשפטים האלה. "אני יודע להיות בוטה, אך מכאן ועד הנסיון השיטתי להפוך אותי לאחד שמנסה [illegible] מיני – המרחק רב". הסמנכ"ל המושעה אמר, כי לא־הזמין את אחת הפקידות [illegible] בירושלים [illegible] הזה.

נער ערבי שנדקר בבית המעצר מתלונן:

השוטרים כבלו אותי בניתוח וסירבו להשאיר אותי לאשפוז

מאת מוחמד חלילה, סופר "דבר" בנצרת

שלושה אסירים בבית המעצר קישון "גילמו" ביום ב' בלילה לרצוח נער הבלוא בחשד בקשר להתפרעויות באום אל פאחם ב"יום השלום". בני משפחתו טוענים, כי השוטרים איחרו לבוא לעזרתו ומנעו ממנו טיפול רפואי נאות.

הנער פאריד גבאריה בן 17 הועבר ביום ב' בלילה לבית המעצר קישון ונכלא בחדר המיוחד לנוער בבית המעצר. שעתיים אחר־כך הועבר לחדר אחר, שבו נמצאו חמישה עצורים מבוגרים.

משנכנס גבאריה לחדר, פתחו שלושה עצורים בצעקות "מחבל, מחבל". הם התחילו להתגרות בו, ואחרי דין ודברים בין הצדדים, תפסו שניים מהעצורים אותו, ועצור שלישי שלף סכין גילוח וחתך בצווארו של הנער. עצורים, ששמעו את צעקות הנער, הזעיקו את השוטרים, שהגיעו לאחר 15 דקות.

השוטרים הזעיקו את רופאי בית המעצר, והנער הועבר מחוסר הכרה לבית החולים רמב"ם. הנער נשאר כבול בידיו וברגליו משך זמן הניתוח. לסופר "דבר" נודע, שהרופא המנתח תבע מהמשטרה להשאיר את הנער להמשך האשפוז, אך השוטרים החזירו את הנער לבית המעצר.

השוטרים גם דחו את בקשתו של גבאריה להביא רופא שיבדוק אותו בבית המעצר, והם הובילו אותו לבית המשפט המחוזי בחיפה. סניגורו של גבאריה, עו"ד חוסין אבו חוסין, התלונן בפני השופט, וזה הורה לשחרר אותו ולהחזיקו במעצר־בית עד לדיון בערעור ביום א' בשבוע הבא.

לסופר "דבר" נודע, שהוריו של הנער הגישו תלונה במשטרה ופנו לאגודה לזכויות האזרח ולסיעות הכנסת בבקשה לסייע בידיהם לחקור את התקרית ולמצות את הדין נגד החשודים במעשה נגד בנם, וכן לחקור את התנהגות השוטרים בבית המעצר קישון.

דובר משטרת המחוז הצפוני רב פקד יהושע סיני אמר בתשובה לשאלת סופר "דבר", שהמשטרה תחקור את התקרית וייתכן שתקים צוות חקירה מיוחד לבדיקת נסיון הרצח בתוך בית המעצר ולבדיקת התנהגות השוטרים.

מפריכים את האגדה: מעולם לא היה שוויון מינים בקיבוצים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

מעולם לא היה שוויון זכויות בין הנשים לבין הגברים בחברה הקיבוצית, מכיוון שמלכתחילה התארגן הייצור בקיבוצים סביב ההגדרה המסורתית של תפקידי ההורות וסביב תפיסת "האמהות הטבעית". כך קבעה אתמול הסוציולוגית סילביה־ביאטי ממכללת בית ברל, במסגרת הרצאה שנשאה בכנס ה־19 של האגודה הסוציולוגית הישראלית, המתקיים באוניברסיטת בן גוריון בנגב.

בקביעה זו מפריכה ביאטי את הטענה המקובלת בספרות הסוציולוגית, שלפיה בתקופת היישוב התקיים בקיבוץ מצב שוויוני בין המינים. לדבריה, גם בימים הנשים מקופחות, ומעמדן הלא שוויוני בקיבוץ בולט במשפחה, בעבודה ובפוליטיקה.

לדבריה, אי־השוויון בין המינים בקיבוץ הלך והתעמק בשנות ה־30 וה־40, בעיקר בתחום העבודה. הקיבוץ התבסס כלכלית ודמוגראפית, ורבים מהעולים החדשים שהצטרפו לתנועה הקיבוצית היו גברים, ולכן־אפשר היה להוציא את הנשים מהייצור ולהפנותן לשירותים.

הסוציולוגית קובעת, כי מניסיון הקיבוץ ומהמהפיכות שעברו על רוסיה וסין, ניתן ללמוד שבדרך הארוכה אל שוויון המינים, דרוש שינוי רדיקאלי, הן של תפקידי הגבר והן של תפקידי האשה. לדבריה, השינוי מרחיק הלכת ביותר בביוון זה נעוץ בהגדרה מחודשת ושוויונית של תפקידי ההורות וארגון הייצור בקיבוץ סביב הגדרה שוויונית חדשנית זו.

האשמות חריפות נגד יו"ר קופ"ח במפלגת העבודה:

מה שילד בן 12 ידע על קופת חולים, לא ידעו בקופה עצמה

פרופ' דורון: פוליטיקאים נבנים על חשבון קופ"ח

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

תקרית מילולית חריפה אירעה השבוע בין יו"ר קופת החולים הכללית, פרופ' חיים דורון, לבין יו"ר האגף למינהל והמ"ח ארגון בהסתדרות, גדעון שגיא, המנהל באחרונה מאבק נגד מחדלים בניהולה של קופת חולים.

בדיון שיזמה הוועדה ההסתדרותית של המשמרת [illegible] העבודה [illegible] יחזקאל, התקומם פרופ' דורון לנוכח [illegible] של [illegible] בהתקפה ההיררכייה הפוליטית באמצעות התקפות על קופת חולים".

[illegible] גדעון שגיא [illegible] שמערכת הרפואה בישראל הגיעה לפשיטת רגל. הוא [illegible] דינה של השופטת במשפטו של פרופ' בן סירא, שלפיו לא הוא יוצרה של השיטה. הוא הדגיש, שהרפואה השחורה לא טופלה כיאות, קופת חולים לא התייעלה ו"מה שילד בן 12 ידע על קופת חולים, לא ידעו בקופ"ח עצמה".

הוא ציין, שאיש מהמאשימים את קופת חולים כי היא מתירה רפואה שחורה בתחומה, לא הביא עדות לקיומה של רפואה כזו. לעומת זאת, אמר, היתה זו ההנהלה של קופת חולים שחשפה את הפרשה של פרופ' בן סירא, מנהל מחלקת העיניים בבית החולים "בלינסון" (שגנב קרניות מבית החולים לצורך שימוש בהן בפרקטיקה פרטית).

בנקודה זו התפרץ כלפיו יו"ר קופת חולים: "אינך דובר את כל האמת. יש גבול למה שהאוזן מסוגלת לשמוע. הרי אנו הבאנו את פרופ' בן סירא למשפט".

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, התריסה כלפי שרים ממפלגת העבודה, כי לא נמצאו גיבוי במאבקה למען שמירתה של מערכת הבריאות הציבורית.

בוטל איסור יצוא עגבניות לארה"ב

מאת דוד מרשיוב, סופר "דבר" לענייני חקלאות

ארה"ב ביטלה את האיסור, שהטילה על יבוא עגבניות ארוזות מישראל בגלל החשש מפני זבוב הים התיכון, וחברת "אגרקסקו" תחדש את יצוא העגבניות לארה"ב החל מה־20 בפברואר.

סמנכ"ל משרד החקלאות אריה זייף שמסר על כך אמר, כי הסיכום על הסרת האיסור הושג שלשום בפגישה שהתקיימה בוואשינגטון בין הציר החקלאי של ישראל יהלומה שחורי, ומנהל האגף להגנת הצומח במשרד החקלאות שמואל אלחנן ובין מנהל שירותי הביקורת האמריקאיים.

בפגישה זו סוכם על סידורים טכניים לעריכת בדיקות מתאימות של עגבניות בישראל בשיתוף עם שירותי הביקורת האמריקאיים, כדי לוודא שהעגבניות המיוצאות לארה"ב לא נפגעו מעקיצת זבוב הים התיכון.

מראשית עונת יצוא העגבניות יצאה "אגרקסקו" לארה"ב 770 טונות עגבניות, ועד סוף העונה יגיע היקף היצוא ל־2,000 טונות.

נרקומן נמצא מת כשמזרק נעוץ בגופו

(ע.). – נרקומן נמצא ללא רוח חיים בביתו בקרית ביאליק כשמזרק נעוץ במפשעתו.

בית משפט השלום בחיפה דחה אתמול את בקשת ראש משרד החקירות בתחנת משטרת זבולון, לחקור סיבות מותו של הנרקומן בן ה־28.

המשטרה טענה, כי מותו של הצעיר אינו טבעי וביקשה את נתיחת הגופה. אביו של הצעיר, העובד בתפקיד בכיר במוסד ממלכתי, התנגד לנתיחת הגופה, כששופט בפני בית המשפט את הסבל והכאב שהיו נחלת המשפחה, מאז התמכר בנו לסמים.

25 טיסות נוספות בקו וינה־ת"א

מאת אריה אגר, סופר "דבר"

בעוד גורמי תיירות עוקבים בדאגה אחרי השפעתם האפשרית של המאורעות בשטחים, הודיעה חברת התעופה האוסטרית 25 טיסות מיוחדות בקו הישראלי בשלושת השבועות האחרונים על־פי המקשים מצד אוסטרים לבוא לארץ.

מנהל הסניף הישראלי של "אוסטריאן איירליינס", אלי מור, אומר, כי הביקוש המוגבר [illegible] [illegible] בתי־עסק ובתי־ [illegible] [illegible] האוסטרים [illegible] נוספת של שבוע [illegible] לבלות אותה בישראל.

המלצה להקמת גוף ממלכתי שיאשר את תוכניות הבנייה

בעקבות התמוטטות בניין בירושלים בגלל תכנון לקוי

מאת יהודה לוי, סופר "דבר" בירושלים

ועדה ציבורית, שבדקה את נסיבות התמוטטות בית בשלבי בנייתו בשכונת הר נוף בירושלים, ממליצה להקים גוף ממלכתי, שיבדוק ויאשר תוכניות בניה לפני ביצוען.

לפני חודשים התמוטט בניין בן ארבע קומות בשכונה, ובנס לא נפגעו הפועלים שעבדו בו. מחקירת המקרה התברר, כי עוד ארבעה בניינים, שניים מהם מאוכלסים, שתכנן המהנדס של הבניין שהתמוטט, נמצאים גם כן בסכנה. בעקבות זאת הוצאו צווי הפסקת עבודה לבניינים שבבנייה, וכן צווי פינוי וחיזוק לשניים המאוכלסים.

ועדה ציבורית, שהוקמה לבדוק את הנושא, אימצה את מסקנות הוועדה המקצועית, שקבעה כי המהנדס חיים חולין אחראי לתקלות בתכנוניות ולחוסר יציבות הבתים שנבדקו. לפיכך ממליצה הוועדה לפנות לרשם המהנדסים כדי לבדוק אם יש מקום לפסילתו של חולין כמהנדס, ועד לבדיקת הרשם – לשקול להפסיק לקבל ממנו תוכניות. מאחר שחולין תכנן עוד 44 מבנים בירושלים, ממליצה הוועדה הציבורית לדרוש ממשרדי הממשלה הנוגעים בדבר לבדוק אותם.

חקירת ההתמוטטות העלתה, כי הבניין לא נבנה על פי התקנים הדרושים, והוועדה ממליצה להסב תשומת לבם של הממונה על התקנים במשרד התמ"ס ושל מועצת המהנדסים לכך שקיים חשש שמהנדסים נוספים מתכננים בשיטה, שאינה עונה על התקנים הישראליים. מאחר שאגף הרישוי אינו בודק את חישוביו של המהנדס, ממליצה הוועדה להקים גוף ממלכתי, שיבדוק ויאשר את החישובים.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק שיגר מכתב לראש הממשלה ולשרי השיכון, העבודה והמשפטים, ובו הוא מתריע על כך שייתכן שעשרות מבנים נבנו שלא כראוי וקיים חשש ליציבותם. "יש לטפל בנושא זה בדחיפות בטרם יתפרסם בצורה בלתי אחראית ויגרום לפניקה ציבורית מיותרת", כתב קולק.

מאסר עולם על תושב טירה שהורשע בחבלה באוטובוס

(ע).– ערבי ישראלי, תושב טירה שבמשולש, שהודה בחברות בפת"ח ובהנחת מטען חבלה באוטובוס שגרם לפציעתם תשעה נוסעים, נידון אתמול למאסר עולם בבית המשפט הצבאי בלוד.

התביעה טענה, כי הנאשם ואפסי אחמד קאדר מנסור, בן 50, היה חבר בארגון הפת"ח, לאחר שהתגייס לפלג של אבו נידאל בארגון ב־1984.

ב־1985 קיבל הרכון מודיף בעת ביקור ביוון, ובהמשך פעילותו בארגון תיכנן יחד עם אחרים לפגוע באישים שונים כמו ראשד אל שאווה, חנה סניורה ואחרים, אך התוכניות לא הגיעו לכלל מימוש.

ב־1 בפברואר 1987 הניח מטען חבלה, שהופעל על־ידי מנגנון השהיה באוטובוס אגד בקו 947 הנוסע מירושלים לחיפה. תשעה נוסעים נפצעו, חלקם פצעים קשים. רגלו של אחד הנוסעים נקטעה לאחר מכן.

מנסור הכין מטעני חבלה נוספים ויצא יחד־עם בני נאסר להניח פצצות אלה במקומות שונים. אחד מהם הטמין ליד תחנת אוטובוסים בכניסה לתעשייה האווירית בלוד, ושתי פצצות אחרות השליך במקומות שונים בדרך. רק אחד המטענים התפוצץ, אך לא נגרם נזק ואיש לא נפגע. במאי 1987 נעצר.

בגזר דינו ציין נשיא בית המשפט אלוף משנה אהרון אלפרין, שמדובר במעשי טרור המכוונים נגד אזרחים.

ישיבת המליאה של מועצת העיתונות תתקיים ביום ו', 19 בפברואר 1988, בשעה 10.30, בבית סוקולוב בתל־אביב. סדר היום: א. פירסום שמות התורם והנתרם בניתוחי השתלת אברים. ב. שינויים בסעיף 10 בתקנון האתיקה. כל חברי המליאה מתבקשים להשתתף בישיבה.

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

חנן ציוני ז"ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה
ביום ראשון ג' באדר תשמ"ח 21.2.88 בשעה 15.00
בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון – בת־ים
נפגשים ליד השער המזרחי.

המשפחה

לחבר אברהם שניר
מנהל הפנסיונרים האקדמאים
בועד הפועל של ההסתדרות

אנו משתתפים בצערך במות התנך

חנן לבינגר ז"ל

הנהלת חטיבת הפנסיונרים האקדמאים

ביום שלישי – ה' באדר – תשמ"ח
(23.2.1988) יום השנה ה־40
לנפול בנינו – חברינו
על הגנת בית קשת

עלי בן־צבי | אברהם בן שבת
ספי כספי | נוח בוכבינדר
לוי פיינגבוים | יצחק פוזננסקי
ישעיהו פינקנזון

נעלה לקברם בשעה 15.30 אחה"צ.

בית קשת
המשפחות השכולות

רנגר מאגרים בע"מ
ח.פ. 511074999
ישיבת האסיפה הכללית שלא מן המנין שהתכנסה ביום 16.2.88 החליטה על ביטול סגירה א' במוכיר החברה המקסמה תירשם החברה הבאה מתן שרותי בהוראות באמצעות שרותי החברה.

עיריית פתח־תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה
על פי סעיף 1)(149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6381 חלקה 137 ברחוב אלתר מיוחד מס' 6 לפי תכנית המתאר הולקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ג' בו מותר להקים בנין דיור בן 5 קומות על עמודים וחדרים על הגג. בקו בנין קדמי 4 מ'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 5 קומות על עמודים וחדרים על הגג. בקו בנין קדמי 1.60 מ' לפי קו הבניין הקיים של הבניינים האחרים ברחוב.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. תבורי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה, למתן הקלה באזור בניה.
דהיינו תוספת מבנים בניצול 40.5% במקום 37.5% המותרים.
של החלקה: 209 בגוש: 18209 רחוב יבנה 4 נהריה.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעיריית נהריה. לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
ת. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבניה נהריה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי תל־אביב–יפו
הסתדרות הפקידים
עובדי המינהל והשרותים
המפגש החודשי של
מועדון בית־ברנר
לעובדי המינהל בתל־אביב
יתקיים ביום ו' 19.2.88, בשעה 11.00 לפנה"צ בבית־ברנר, רח' ברנר 5, תל־אביב (קומה ד')
בהשתתפות: גדעון מלצר – המדען הראשי של קונצרן "כור"
שירצה על הנושא: השפעת הטכנולוגיה על היבטים אנושיים והשלכותיה על מפעלי "כור".
דברי ברכה: תדי קאופמן מזכיר מועצת פועלי תל־אביב–יפו
יפתח וינחה: אביגדור דרמוני מזכיר הסתדרות הפקידים במועצת פועלי ת"א–יפו

לרענן נעים
השתתפותנו הכנה בצערך
עם פטירת אחיך
אלברט נעים ז"ל
קוסט: לב ארי את פורד

למדר אהובה
אתך באבלך על מות
בנך ז"ל
הנהלת תנובה אקספורט ועובדיה

במלאת שנה לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר
מרדכי מרקוס ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום ראשון ג' באדר תשמ"ח 21.2.88 בשעה 15.00
בבית העלמין בכפר־יתקין.
המשפחה

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא מחר
דבר השבוע
שבוע ישראלי / חיים גורי
טלי זלינגר מדווחת מלימסול
מביוגרפיה של הלהקה כסדים
חיים באר
בהמשך לשיחתנו מלפני שנתיים
ששינסקי / דרור שרביט
גשר צר מאוד מאוד
מוחמד חלילה ויצחק מרידור בוואדי ערה
המנועים דוממים
התעשייה האווירית ומנועי בית־שמש אחרי ה"לביא"
חיים ביאור, אריה אגר
גנוש: ברח עם הקופה / נתן רועי
מושיק, אמנון דנקנר, דני רובינשטיין, יהושע וייץ, יאיר גרבוז, יעל פישביין, חני אשד, אהרן שמי, ישראל לנדרס, יוסי מלמן, טובה צימוקי, יקיר צור, שלמה גינוסר, צבי אילן, עופר עמירב, יגאל תומרקין, אהוד מנור, ורדה צימרמן, יצחק בן־נר, יגאל משיח, יעל גורי, אבירמה גולן, יוני להב, דן בן אמוץ
"משא" לספרות ולאמנות

גילוי דעת

אנו חברים מגבעת חיים מאוחד רוצים לחיות ולחנך את בנינו במדינה דמוקרטית מוסרית המכירה בערך השוויון של כל עם ואדם.

הכיבוש והשלטון על עם אחר פוגעים בבטחונה ובחוסנה המוסרי של המדינה ומובילים לשנאה ההולכת וגוברת בין שני העמים. רק הסדר מדיני יכול להבטיח שלום ובטחון לכל עמי האזור. אנו דורשים לפתוח **בהידברות מידית עם העם הפלשתינאי** על בסיס הכרה הדדית.

אנו קוראים למוסדות התק"ם ולמפלגת העבודה לפעול ברוח זו.

על עצומה זו חתומים 300 חברים מגבעת חיים מאוחד.

תשובה להודעה זו לטלפון 06־368811 עבור דינה עמיר.

לבתים אזורי קיבוצי באיזור פ"ת
דרושות
מורות לכיתות: ב', ד'
נא לפנות לטל' 03־9373356
בין השעות: 07.30־16.00
טריות מובטחות

קרא מחר ב ידיעות אחרונות
• הספינה לא שטה – רון בן־ישי, רונית ורדי, שליחינו ללימסול
• כך קבר הטרקטור – אלי תבור
• חיילים בעזה – יגאל סרנה
• אוסמה אל־באז: "מו"מ מוכרח להוביל לויתורים" – מירה אברך
• השוק האפור בעקבות התאבדות ש"ד פרוסט – אריה אבנרי
• הטלוויזיה בערבית משודרת – אביבה שאבי
• יותם ראובני על סרטו של יליד מחנה פליטים • ענת טל־שיר על בעיות בעמנואל • רפי רוזנפלד על האיש החזק של פנמה • עדית נעמן על טיפול בחולים טרמינאליים • ג'ודי ניר־מוזס על גירושין ללא כאבים • יואב קוטנר – מדור חדש

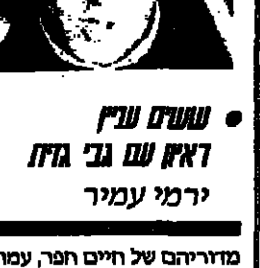

• שעשים עיין ראיון עם גבי גזית – ירמי עמיר
מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת וזיוה יריב.
במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: "סיפורים בראשי", מספרים מתחילים 88: חיים ודמון בקטע מרומאן ובראיון עם דוד עברון • אלי שי על הסופר הארגנטינאי ארנסטו סבטו.

יחד עם המשפחה אנו אבלים על מותו של חברנו
יצחק פסל ז"ל
עוזר מנהל כללי
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים
ההלויה תצא היום יום חמישי, ל' שבט, תשמ"ח (18.2.88) בשעה 14.00 מבית הכנסת "תפארת אבות" ברחוב כ"ג 11, גבעתיים (על יד קולנוע שבים), לבית העלמין בחולון.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים ליד בית הכנסת

לחברנו דוכן משה
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בית "דבר"

דבר היום

הליכוד במזרח־התיכון

לאחר תקופה ארוכה, מאז ראשית שנות ה־70, מגיע לישראל היום, כאורח משרד החוץ ומפלגת העבודה, מנהיג הלייבור ניל קינוק. היחסים בין התנועה הציונית, ישראל ותנועת העבודה לבין הלייבור, עברו במשך השנים גלגולים שונים – תקופות של אהדה ואכזבה מן הספר הלבן של פספילד ועד תור הזהב בימי הארולד וילסון, דרך מבצע סיני – ושוב הסתף וההידרדרות מאז 1979. מדובר במפלגה שהפסידה בשלוש מערכות בחירות רצופות ושעברה משברים קשים, בעיקר על רקע התרגנות של קבוצות שמאלניות קיצוניות. חרף זאת הלייבור היא מפלגת האופוזיציה העיקרית: חזון הדרך השלישית של ברית בין פורשים סוציאל־דמוקרטים ימניים לבין ליברלים לא התגשם עד כה; ואין ספק כי בהתחשב בשיטת הבחירות המחוזית־רובנית הנהוגה בבריטניה מובטח שובה של הלייבור לשלטון, מתי־שהוא בעשור הבא.

אין לכחד: במפה הפוליטית הבריטית נוחה לישראל כיום יותר עמדתה של הממשלה השמרנית, בפרט בשל גישתה הידידותית של מרגרט תאצ'ר שהיתה ראש הממשלה הבריטי הראשון אשר ערכה ביקור בארץ. ממשלת תאצ'ר אף תמימת דעים עם מפלגת העבודה בשאלת הצורך בקידום תהליך השלום על־ידי זימון ועידה בין־לאומית כמסגרת למו"מ ישיר עם משלחת ירדנית־פלשתינית. מפלגת הלייבור שותפת עקרונית לגישה זו, אך נוקטת עמדה חיובית יותר כלפי אש"ף כנציג הפלשתינאים שצריך למלא תפקיד במימוש זכותם להגדרה עצמית, וחלקים של המפלגה מעדיפים מדינה פלשתינאית עצמאית בין ישראל לירדן. בעצם אין הלייבור יוצאת דופן לעומת מפלגות סוציאליסטיות אחרות מבחינה זו. דברים דומים ישמעו נציגי ישראל וראשי העבודה גם משרי־החוץ הסוציאליסטיים של אוסטרליה ושוודיה העומדים לבקר כאן תוך החודש הקרוב וממשלחת האינטרנציונל הסוציאליסטי בראשותו של וישנייבסקי המערב־גרמני. סלידת ממשלת מפלגת העבודה הבריטית מן האירועים בשטחים הומחשה לישראל זה עתה בהתבטאותו הבוטה והבלתי־הולמת של שגרירה בתל־אביב. בניגוד לכוחות שמרניים ומפלגות שמימין למרכז, המוסיפים להסתייג מאש"ף בגלל אי־השתחררותו מהטרור וקשריו בעולם הקומוניסטי, רואים בו הסוציאליסטים נציג מוסמך של תנועת שחרור לאומית, זאת תוך המשך סולידריות בסיסית עם ישראל כמדינה דמוקראטית בגבולותיה שמחוץ לשטחים הכבושים.

עיתוי ביקורו הנוכחי של קינוק אצלנו ובשטחים במסגרת "מסע ללימוד העובדות" בכמה מארצות המזרח התיכון, אינו מקל מטעמים מובנים על פתיחת פרק חדש ביחסים ההדדיים. אף־על־פי־כן חידוש ההבנה הוא חיוני הן בשל חשיבות הלייבור כאלטרנטיבה הבלעדית לשלטון השמרני בבריטניה והן בשל מעמדה בתנועה הסוציאליסטית הבין־לאומית.

החייל והח"כ, הציות והחוק

מאת זאב טריינין

איזו פקודה חוקית ואיזו לא־חוקית (בעליל) על השאלה הזאת יענה בית־הדין הצבאי – אמר השבוע שר־הביטחון בכנסת.

שוטרים ממשמר הגבול, שירו במפירי עוצר מאנשי כפר קאסם אשר חזרו לכפרם בעת מבצע קדש, וגרמו למותם, הורשעו בדין בשל מילוא אחרי פקודה בלתי־חוקית בעליל. ההרשעה הזאת, לפני קרוב לשלושים שנה, המחישה את הקונפליקט הקשה מנשוא שמתייצב מול חייל, כאשר עליו להכריע אם פקודה – כמו, למשל, הפקודה להכות מפגינים בשטחים – הינה או אינה פקודה בלתי חוקית בעליל. שאם היא כזאת, לא רק שאינו חייב למלא אחריה, אדרבא, אם ימלא אחריה יהיה צפוי למשפט בפני בית־דין צבאי על שמילא הוראה בלתי חוקית בעליל. מאידך אם אין מקום לקטלג את ההוראה כהוראה בלתי־חוקית, והחייל לא מילא אחריה, הוא יובא לפני בית־דין צבאי באשמת סירוב למלא פקודה תוך כדי פעילות מבצעית.

את הדילמה הזאת ביקש חבר הכנסת אלעזר גרנות להסיר לכאורה מעל כתפי החייל הבודד. כי אם ישגה החייל בשיקול דעתו, לא יוכל לטעון לחסינות בפני הדין, כמו זו המוענקת לחבר הכנסת אלעזר גרנות. שאם יסתבר, שהוא השוגה, עדיין יכולה לעמוד לו ה"חסינות המהותית", אותה חסינות המוענקת לחבר הכנסת על־פי סעיף 1 לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם התשי"א 1951, אשר לכל הדעות אין בידי איש להסירה מעל חבר הכנסת אף לא הוא עצמו, והיא עומדת לו גם לאחר שחדל להיות חבר־כנסת. וכך נאמר בסעיף זה: "חבר כנסת לא ישא באחריות פלילית או אזרחית, ויהיה חסין בפני כל פעולה משפטית, בשל הצבעה, או בשל הבעת דעה בעל פה או בכתב, או בשל מעשה שעשה בכנסת או מחוצה לה – אם היו ההצבעה, הבעת הדעה או המעשה במילוי תפקידו, או למען מילוי תפקידו, כחבר כנסת".

החוק העיקרי להעמדה לדין על עבירות פליליות, חוק העונשין תשל"ז 1977, מתייחס בסעיף 24 להוראה בלתי חוקית בעליל, וכך נאמר בו: "אין אדם נושא באחריות פלילית למעשה או למחדל ... בציות לצו של רשות מוסמכת שהוא חייב על פי הדין לציית לו, זולת אם הצו הוא בעליל שלא כדין". לכאורה דברים ברורים, היינו, אדם, כגון שוטר שציית לצו של רשות מוסמכת שהוא חייב לציית לה על־פי דין (מפקדו), לא יישא באחריות פלילית למעשה שעשה או למחדל עקב ציות זה.

אלא שכאן באה השאלה הקשה: מי המחליט אם צו שנתנה הרשות המוסמכת למי שחייב בציות לצו, הינו צו שהוא בעליל שלא כדין? על כך עונה המחוקק בהמשך (פסקה ב') של אותו סעיף 24: "השאלה אם צו הוא בעליל שלא כדין היא שאלה שבמשפט". סעיף זה אומץ על־ידי חוק השיפוט הצבאי (בסעיף 17 לחוק) ונהפך לחלק ממנו.

"17. הוראות הסעיפים בחוק העונשין, התשל"ז – 1977, המנויים להלן, יחולו לגבי עבירות צבאיות בתיאומים המחויבים לפי העניין".

לאמור: אם ההוראה לפנות מפגינים הינה בגדר הוראה שהיא בעליל שלא כדין, בלשון המחוקק, הרי שאין צידוק לחייל למלא הוראה זו, והוא יתן את הדין על הכאת מפגינים, אף שבעשותו כן, מילא אחרי הוראת מפקדיו. במקרים אחרים, אם יסרב למלא הוראה שלום, יהא צפוי לעמוד לדין, על־פי חוק השיפוט הצבאי, על סרוב לקיים פקודה, עבירה שעליה הוא צפוי לעונש מאסר של שלוש שנים, ואם הפעילות המבוצעת על־ידי צה"ל בשטחים היתה במצב של פעולה קרבית, צפוי החייל למאסר 15 שנה.

מבחינת החייל, אם ייענה לפנייתו של חבר הכנסת גרנות, הוא נוטל על עצמו סיכון חמור ביותר. שכן השאלה אם ההוראה להכות מפגינים הינה בעליל שלא כדין, היא (כפי שנאמר בחוק הפלילי האזרחי שאומץ על־ידי חוק השיפוט הצבאי) שאלה שבמשפט, בעברית פשוטה: שאלה משפטית. אבל מעצם הגדרת המבחן של הוראה שהיא "בעליל שלא כדין" בשאלה משפטית, הופך מונח זה למונח לגמרי "לא מוחלט": החייל שיפעל על־פי פניית חבר הכנסת גרנות, עלול למצוא את עצמו עומד לדין על סירוב למלא פקודה, אם בית הדין הצבאי יקבע, כי לא היה צידוק לסירובו של החייל למלא אחרי ההוראות שקיבל להכות מפגינים.

הסובל יהיה כמובן החייל שסרב למלא פקודה, ואילו מי שקרא לו לנהוג כך יחזק בנקיון כפיים.

סעיף 110 לחוק העונשין אומנם קובע, כי "מי שהסית או שידל אדם המשרת בכוח מזוין לאי־ציות לפקודה חוקית, דינו – מאסר לשנה". ואם הפעילות שצה"ל מקיים כיום בשטחים

(המשך בעמ' 8)

קי"ץ דאשתקד

מאת מנחם (מנדי) מרון ודן הלפרין

מדינה היא מועדון, המח־ליט על התנאים לקבלת חברים לשורותיו. אבל אין מועדון כלשהו שנרצה להי־תקבל בו, כשהכללים הנ־הוגים בו מפלים בין חבריו

מנכ"ל הביטוח הלאומי מרדכי ציפורי

מרדכי (מוטקה) ציפורי לא נמנה מעולם עם נסיכי תנועת החירות: יושרו ודיבורו הגלוי, שבאו לידי ביטוי בימי מלחמת לבנון ומיד לאחריה, לא חיבבוהו במיוחד על מנהיגי תנועתו. כך קרה שמצא את עצמו בגלות הביטוח־הלאומי ומשם הוא מעלה באחרונה רעיונות, שעלולים להחשידו בשייכות לאצולה אחרת, לבית בורבון, ש"לא למדו דבר, ולא שכחו דבר".

אחת התוצאות החיוביות המעטות מהאירועים שפקדונו בחודשים האחרונים היא ההכרה בקרב רבים, שיש לחפש בדחיפות נתיבות חדשות לשיפור מערכת היחסים בקרב אזרחיה של מדינת ישראל, היהודים והערבים. מוזר ומצער שדווקא בעת כזו בא פקיד ממשלתי בכיר ומציע להנהיג שיטה שכל־כולה אפליה בין אזרחי ישראל.

כמנהל הביטוח־הלאומי חש ציפורי שעליו להרים תרומה לפתרון הבעיה הדמוגראפית – לזכותו ייאמר שהוא מכיר בה – על־ידי תשלום קיצבאות מוגדלות לילדים יהודיים. כדי להכשיר תמריץ מפלה זה, נכלל בהצעתו הרעיון או ה"טריק", שהסוכנות היהודית תממן תשלום זה בחלקו, תיטול איפוא עוקץ האפליה הבולט כל־כך.

חייב אדם להיות בעל זכרון קצר כדי שיוכל להתעלם מהביקורת הנוקבת שהשמיעו הרשויות המוסמכות על שיטת תמריץ הילודה הזו, שמבקשים לחדשה. הקי"ץ – קיצבאות יוצאי צבא – ניתן ליהודים, לכאורה בזכות שירותם הצבאי, ולמעשה גם לאלה ש"תורתם אומנותם" ואף־על־פי שהם "ממיתים עצמם באוהלה של תורה" לא נבצר מהם לעמוד בראש משפחות ברוכות ילדים.

בעל ההצעה מתעלם, כנראה, מכך שבתוככי ה"קו הירוק" חיים אזרחים ערבים, שלא רק שהם מתכוונים להמשיך ולחיות בתוכנו, אלא שגם אנחנו מצווים לחיות לצידם. חבר תנועתו משה ארנס מתהלך בימים אלה בקרב ריכוזים ערביים, ובחיפה, למשל, הדגיש לפני ימים אחדים שתנועתו דוגלת בשוויון זכויות לכל אזרחי ישראל. ספק אם חידוש הקי"ץ אמנם עולה בקנה אחד עם רעיונותיו של ארנס, כל שכן עם התחייבויותיו הפומביות.

ידוע הוא, ששוויון זכויות וחובות מלא פירושו גם שירות בצבא, אך עדיין אין הדבר בהישג יד לרוב האוכלוסיה הערבית. וזוהי מציאות בלתי־נעימה, אך יש לזכור שהמגבלה הזו חלה, אם־כי בפחות הבלטה גם על קבוצות אחרות בתוכנו, שמטעמי בטחון לא הכל פתוח לפניהם. במידת האפשר יש לצמצם גם אי־שוויון זה, כמו שיש בהחלט להקפיד על גביה צודקת של מס־הכנסה במגזר הערבי, אך בוודאי שאין לפנות לכיוון ההפוך, שמשמעותו הגברת הקיפוח והתמרמרות לא של הילודה אלא של הרוגז והתסכול בקרב מיעוטים.

היות היהודים רוב במדינה אינה מקנה להם זכויות בלבד. הרוב אינו צריך להמתין לחוקה לפני שיתאפק מ"עושק המיעוט".

אירוניה היסטורית היא, כי אלה הפוסלים מכל וכל "שטחים תמורת שלום" מעלים הצעות שתכשורה הטמונה בהן היא, שאיננו יכולים לחיות עם הגרוניה שהשטחים מביאים עימם. דווקא מחנה הימין חייב היה לעמוד בשער ולנסות להוכיח שאין קושי לחיות עם עוד מיליון וחצי ערבים. צדקה מתחילה בבית, ואם לא ניתן להגיע לדו־קיום אמיתי עם מחצית המספר הזה, שהם אזרחי ישראל כבר 40 שנה, איך אפשר נוכל לספוג מיעוטים נוספים רבים כל־כך?

שלא ברצוננו, אך אולי בטובתנו, בא ציפורי ומעיד עלינו, שאין ביכולתנו לעמוד במבחן החיים המשותפים עם מיעוט ערבי. המסקנה שצריך הימין להסיק מזה היא מסוכנת ביותר: אם הדבר אינו אפשרי האם הימין מוסיף לדבוק בשלילתו את חלוקת הארץ, לא נותר אלא לשאוף לטראנספר. ואם כך, מה ההבדל בין "חירות" לכהנא?

יקום מישהו ויטען, כי מי שאינו מוכן לעודד ילודה יהודית על־פני ילודה ערבית סופו שישלול גם את חוק השבות, שהוא אכן התשתית של המדינה. לכאורה, קו ישר מוביל מהראשון לשני, אך לא כן הוא. המתוקנות שבמדינות העולם קובעות לעצמן סדרי עדיפות בקליטת מתאזרחים מן החוץ. ארה"ב, למשל, מעדיפה פליטים על־פני אלה שדרכוניהם בידיהם. גם אנחנו נקטנו לעיתים מדיניות דומה ולאו דווקא כלפי יהודים כשרים כהלכה. מנחם בגין, במחווה מוצלחת, פתח במידת־מה את השערים לפליטים וייטנאמים ואיש לא מחה על האפליה הכרוכה בכך. אולם דבר אחר לגמרי הוא לקבוע, כי מי שאזרחותו הישראלית אינה נובעת מכוח חוק השבות יהיה נחות במשהו מזה שהחוק, המוצדק מאין כמוהו, מיושם עליו.

מדינה היא, במידה מסויימת, מעין מועדון, המחליט על תנאי קבלת חברים לתוכו. אבל אין מועדון כלשהו שנרצה להתקבל אליו, שהכללים הנהוגים בו מפלים בין חבריו.

דפים כואבים

את דעתך כבר שינית?

מאת יזהר סמילנסקי

כי כל מי שלא שינה דעתו לאור כל מה שקרה כאן לאחרונה, הוא אדם חשוד. בין אם היה תמיד שמאל ובין אם היה תמיד ימין, ובין אם היה תמיד מרכז – משהו קרה כאן לאחרונה שצריך היה לטלטל את המוח שלו ולשנות דעתו הקודמת, ואם לא טולטל בו כלום, הוא אדם חשוד.

ואם עדיין הוא מחזיק ברעותיו, במסקנותיו ובהצעותיו של תמול שלשום, של לפני כל מה שקרה כאן לאחרונה, אם לא עצר לעשות סדר חדש, בדיקה מחדש – הוא אדם חשוד, ומאד.

חשוד במה? חשוד שאינו אדם אלא מאובן. שליבו אבן ושכלו אבן. ושטוב היה אילו פגעה בו אבן כדי לטלטלו. ייצא ויילך לשטחים, יעמוד ויביט, יחטוף אבן ואם ראשו יישאר שלם – יתחיל לחשוב.

בלתי נסבל, בלתי נסלח ובלתי מתקבל הוא זה שממשיך עדיין ומציע רק מה שהיה מציע תמיד, זה שמציג עצמו כחכם הגדול שראה תמיד הכל, שמראש ידע תמיד הכל – עד אתמול. הוא עצמו – אתמול. והיום הוא – אפר קר.

לא. לא ידענו היטב. כולנו לא. לא ראינו היטב. אף אחד לא. לא חשבנו מספיק טוב. העדפנו מה שלא צריך היה להעדיף, ופסלנו מה שלא צריך היה לפסול, ולא עלה על דעתנו מה כן צריך לעשות באמת.

איש מאתנו לא צדק. איש מאתנו לא היה די חכם. איש לא ראה את הנולד כפי שהוא היום. לא מימין, לא משמאל ולא מן המרכז (והח"מ בכלל...), כך שהמציאות כל הדבר שצריך לעשות היום היא פשוטה ולא קלה: לחשוב מחדש. לנענע את המוח הנרפה ולהתחיל לחשוב מחדש.

אם אנחנו לא נתחיל לחשוב כעת, יבואו אחרים ויחשבו במקומנו. והם כבר בדרך. ואת מה שלא עשינו מבחירה מרצוננו נעשה בכפיית רצוננו. ובקרוב.

ושתוק שם, אתה ששוב הולך לומר מה שאמרת תמיד.

הסתיים רק קרב אחד

מאת יורם לוי

הרגיעה היחסית שהשתררה במזרח ירושלים היא אשלייה: שביתת המסחר והלימודים נמשכת, נמשכת ההסתה למ־רות החרמת בית־הדפוס של הכרוזים ועדיין מוקצים מאות שוטרים לטיפול בהתלקחויות אפשריות

"השטח עדיין לא רגוע, יש עוד גורמים עויינים המנסים להתסיס את הרוחות ולהוציא את האוכלוסיה להפרות סדר, אבל ההיענות פוחתת", כך העריך השבוע את המצב מפקד משטרת ירושלים תנ"ץ יוסף יהודאי, שעסוק כבר חודשיים בנסיון להשתלט על הפרות הסדר במזרח ירושלים ובכפרים סביב.

בשבוע האחרון חלה בבירור רגיעה בעוצמה הפרות הסדר ובהיקפן. השתתפו בהן רק קומץ צעירים בכל כפר, בדרך כלל בני פחות מ־18. הם יידו אבנים על השוטרים, והיו נסים במהירות אל תוך כפרם. אף־על־פי־כן כל הגורמים הבטחוניים תמימי־דעים, כי אין זו רגיעה ממשית אלא רק אשליה של רגיעה וכולם ממתינים בדריכות לראות מה יילדו הימים הבאים.

מדוע זו רק אשליה? ראשית, שביתת המסחר במזרח ירושלים נמשכת והיא מטילה צל כבד על כל הנסיונות להחזיר את החיים לתקנם. הסוחרים אמנם פותחים את חנויותיהם כמה שעות אחרי הצהריים, כדי לאפשר לתושבים "להצטייד" במזון, אולם צייתנותם להנחיות השביתה ראויה לציון, אפילו היא נובעת מתוך פחד מהמסיתים. שלשום, ב"יום העם", הורה אש"ף על שביתה כללית, והחנויות לא נפתחו גם אחר הצהריים. קווי האוטובוסים והמוניות הערביות בקושי פעלו ומזרח ירושלים דמתה לעיר רפאים. על כך יש להוסיף את השבתת מערכת החינוך הפרטית, כמעט מתחילת המהומות, והמערכת העירונית שצורפה אליה לפני שבועיים, לאחר שהתלמידים לא באו לבית־הספר הלימודים שובשו.

שנית, גם לאחר תפיסת בית־הדפוס בכפר עיסוויה ממשיכות להגיע הוראות ובשטחים פורסם כרוז מס' 7, סימן שפעילות ההסתה לא גוועה.

שלישית, הרגיעה הזמנית הושגה במחיר הפעלת כוח רב. כל יום שישי מרכזת המשטרה באיזור הר הבית 500־600 שוטרים ואין פלא שהתפילות מסתיימות בשקט. מדי יום שוהים עדיין בעיר כוחות מתוגברים, בכל כפר מוצבים צוותי משמר הגבול כמעט כל שעות היממה, כדי להתריע על כל התארגנות ולאפשר למשטרה להגיב במהירות. פיקוד המשטרה עדיין לא מעז לחזור לסדרי הכוחות שהיו בירושלים לפני המהומות, כי אין ודאות שהתפרצות דומה לא תתרחש שוב.

את הרגיעה, ואפילו היא זמנית, יש לזקוף גם לזכות המשטרה. במשך שבועיים הגיבה המשטרה על הפרות הסדר בהתאם להתפתחויות בשטח – כוחות המשטרה נשלחו למקומות שבהם ידו אבנים, הבעירו צמיגים או חסמו כבישים, וטיפלו טיפול מקומי במפירי הסדר. השבוע עברה היוזמה לידי המשטרה. מאז החלו המהומות נעצרו באיזור ירושלים 450 ערבים, שכנגד רובם יש ראיות על שותפותם בהפרות הסדר. חלקם כבר הועמד לדין ונשפט. מעצרם של האחרים הוארך עד תום ההליכים. המדיניות של המשטרה היא – לבקש מעצר כזה בכל מקרה של פגיעה בגוף בגלל הפרת הסדר. המשטרה השתדלה לעצור חשודים רבים ככל האפשר בעת המהומות או לצלמם בשעת מעשה, כדי להקל על עצמה בבואה להוכיח את אשמתם בבית־משפט. תוך כדי חקירת העצורים נחשפו בהדרגה התארגנויות בכפרים ונודעו שמותיהם של אחרים שהשתתפו במהומות. המשטרה החלה לעצור אותם בבתים. כך נחשפו אלו שהציתו מכוניות בסילואן, לנגד עיני השוטרים, ואלה שהציתו את משאית הלחם ואת מכונית הטראנזיט בצור בהר; כן נחשפו זורקי בקבוקי התבערה על ביתו של יורי הלר ברובע המוסלמי ועל ישיבת "עטרת כוהנים" ברובע היהודי ובשער החדש, ופוענחו מקרים רבים של רגימת אוטובוס קו 25 באיזור שועפט. בכל מקרה של ביצוע עבירה מסוג פשע נתבקשו החשודים לשחזר את מעשיהם, כדי שלא יטענו בבית־המשפט כי הודו תחת לחץ.

אלה שלא נעצרו עד תום ההליכים, נאלצו לגייס ערבות כספית לשחרורם. מדובר בסכומים לא מבוטלים של כמה מאות שקלים ובדרך כלל ההורים היו צריכים להשיג את הכסף. הדבר הניע הורים ללחוץ על ילדיהם להמנע מלהשתתף בהפגנות, ולו רק כדי שלא יצטרכו לשלם את הערבות.

גם העוצר שהוטל ליממה על א־טור ולמשך ארבעה ימים על ענתה השפיע וצינן שם את הרוחות. בא־טור מרגיעים המוכתרים את הצעירים כל אימת שהם מתחילים להתפרע וכן הם מנקים, כמעט ביוזמתם, את הכביש הראשי בכפר כאשר הוא נחסם.

בכמה כפרים הגובלים בשכונות יהודיות, כמו אבו טור וג'בל מוכבר, שם הקימו מתפרעים מחסומי אבנים, הפכה אותם המשטרה למחסומי קבע, כדי למנוע מעבר לשכונות היהודיות. מחסומים אלה מקשים על התושבים לצאת מכפרם והם משמשים אמצעי־לחץ לשכנע את התושבים, כי המשך ההתפרעויות אינו משתלם. גם עיריית ירושלים מנתקת את אספקת שירותיה העירוניים בכל מקום שנשקפת בו סכנת פגיעה בעובדים או ברכוש העירייה. בשכונת אבו טור הערבית, למשל, לא היו מים במשך ארבעה ימים, לאחר שצעירים חיבלו בצנרת. רק משהובטח שלומם של עובדי מחלקת המים העירונית, התקלה תוקנה.

על כל אלה יש להוסיף את השימוש המאסיבי בגז מדמיע, שפוגע גם בתושבים שלווים, ואת החיפושים שעושה המשטרה בכניסות לכפרים. אלה, מעבר למטרתם המקורית, מגבירים את הלחץ המופעל על התושבים.

הרגיעה הנוכחית היא איפוא תולדת כל הלחצים הללו וכיוון שאינה טבעית, צופים כל הגורמים הבטחוניים התעוררות מחודשת של המהומות. בינתיים עוסקים במשטרה סיכומי ביניים ומקיימים דיונים על ההיערכות לעתיד. המגמה היא לתת עדיפות לירושלים, בכוח אדם ובאמצעים, הן משום שהיא הבירה והן משום שבעולם ההתעניינות בכל המתרחש בה היא עצומה. ברור כי למהלכים מדיניים כלשהם תהיה השפעה על הנעשה בשטח, ובראש וראשונה לביקורו הקרוב של שר־החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ. קרוב לוודאי שביקורו יגרום לחידוש ההפגנות במגזר הערבי, ולא רק בו – יהיו ודאי גם הפגנות של גוש־אמונים ו"שלום עכשיו". נראה איפוא כי בפורים הקרב הבא "יהיה שמח" בירושלים.

מי שניצח בניו־המפשייר: ג'ורג' בוש

היתרון של בוב דול היה מוקדם

המירוץ אל הבית הלבן

דרומה ל"יום שלישי הגדול"

מאת אמנון דנקנר, וושינגטון

אם לשפוט על־פי תקדימים היסטוריים – אך ורק על־פיהם – הנשיא הבא של ארצות־הברית יהיה בוש או דיוקאקיס. כי מאז 1952 לא נבחר נשיא שלא ניצח בבחירות המוקדמות במדינת ניו־המפשייר

ארבעה ימים לפני הבחירות המוקדמות בניו המפשייר נראה היה כי סגן־הנשיא ג'ורג' בוש מתנודד על חבל דק מאוד ועלול אף לסיים בבושת־פנים את המירוץ שלו לנשיאות. אחרי שהוביל שבועות ארוכים בביטחה בסקרים של ניו המפשייר בכ־20 אחוזים, על־פני מתחרהו העיקרי בוב דול, החל היתרון שלו להצטמק. הנצחון של דול באיובה נראה כמאיץ מומנטום של עליה למנהיג המיעוט הרפובליקאי בסנאט ולפתע חל מהפך – הסקרים הראו כי דול מוביל ביתרון קטן. אבל זה קרה מוקדם מדי מבחינתו של דול.

מטהו של בוש, מאורגן היטב ושופע ממון, נערך למאמץ אחרון. תעמולה חריפה של בוש הטילה ספקות באמינותו של דול, בעיקר בשאלת כוונתו להעלות מסים אם ייבחר, והבוחרים הרפובליקאים של ניו המפשייר החליטו, בשלושת הימים האחרונים, לערוק בחזרה ממחנה דול למחנה בוש והעניקו לסגן־הנשיא מקום ראשון בהפרש של תשעה אחוזים מדול. ניו המפשייר השמרנית, העשירה, שאינה חשה מה שחשים רבים בארה"ב – את המשבר הכלכלי הממשמש ובא – הביעה אמון בכך שבוש יתמודד עם המבצע הכלכלי בלי להעלות מסים והטילה ספק בהבטחה המעורפלת של דול להמנע מצעדים של צנע.

גם לאישיות היה כאן תפקיד. שכן סבל דול מהתדמית הישנה שלו כאיש שלוח רסן, מריר ומועד לפליטות־פה סרקאסטיות ומעליבות. עם תדמית חריפה ושנונה כזאת הוא יכול היה להצליח באירופה, אבל האמריקאים מעדיפים אישיות פחות שנונה, יותר עגולה, לא מתוחכמת ולא פקחית מדי.

לג'ק קמפ, הקונגרסמן לשעבר ממדינת ניו־יורק, היתה סיבה לעלוץ על הישג יחסי: הוא השאיר את המאבק על הבכורה לשני הגדולים, המייצגים את האגף המסורתי המתון של הממסד הרפובליקאי, והתמודד על המקום השלישי, שהוא המקום הראשון של האגף הארכי־שמרני של המפלגה. הוא ניצח – והיכה את מושל דלוור פייר פיט דופונט ואת מטיף הטלוויזיה פט רוברטסון; האחרון לא הצליח לחזור על הישגו הגדול באיובה, שם השיג מקום שני ודחק את בוש לשלישי.

בניו המפשייר היה צפוי למושל מסצ'וסטס, מייקל דיוקאקיס, נצחון גדול. הוא איש ממדינה שכנה, ועיירות רבות של ניו המפשייר הן בעצם פרברים של בוסטון, העיר הגדולה של מסצ'וסטס, ושם מתייחסים אל דיוקאקיס כאל שכן טוב. המאבק במפלגה הדמוקראטית התנהל על המקום השני אחרי דיוקאקיס. בשביל ציר בית־הנבחרים ממיסורי ריצ'ארד גפהארדט והסנאטור מאילינוי פול סיימון, זה היה מאבק של להיות או לחדול. גפהארדט סחף את איובה העניה, הנוטה לפתרונות פופוליסטיים של מצוקות הכלכלה, נתקל בקשיים בניו המפשייר העשירה, אך הצליח מאד בחלקים הפחות משגשגים שלה ודחק את פול סיימון למקום השלישי ולהרהורים על פרישה מן המירוץ.

אולם יתכן שהישג לא פחות גדול בבחירות המוקדמות בניו המפשייר הוא זה של ג'סי ג'קסון, שאמנם צבר רק כשמונה אחוזים מן הקולות, אולם הצליח להוכיח שוב, כפי שעשה באיובה, כי הוא יכול לזכות בקולות של לבנים וכי תחום השפעתו אינו מצטמצם באוכלוסיה השחורה או ההיספנית, שהיא זניחה באיובה ובניו המפשייר.

עכשיו, כשהפנים מופנות דרומה, אל "יום שלישי הגדול", הישגו של ג'קסון נראה משמעותי ביותר. ב"יום שלישי הגדול", 8 במארס, יתקיימו בחירות מוקדמות ב־22 מדינות, בעיקר בדרום, ושם צפויים לג'קסון הישגים גדולים. האוכלוסיה השחורה הגדולה עשויה להתייצב מאחוריו, ואם יצטרפו אליה גם לבנים עניים רבים, יוכל ג'קסון להגיע לוועידה הדמוקראטית באטלנטה כשמאחוריו 1000 ואפילו 1200 צירים – כוח מכריע, העשוי להעניק לכומר השחור מעמד של ממליך מלכים בוועידה.

מי שבוודאי מתחרט מרה על הטאקטיקה שלו הוא הסנאטור מטנסי אלברט גור, שהחליט לוותר מראש על איובה ועל ניו המפשייר ולהתמקד ב"יום שלישי הגדול". הוא ביסס את הטאקטיקה הזאת על תחזית, שלפיה ריצ'ארד גפהארדט לא ישיג הישגים לא באיובה ולא בניו המפשייר. עתה נוכח לדעת כי גפהארדט הצליח לעשות זאת, וצלו הגדול הולך מאיים על גור בחצרו שלו, משום שגפהארדט חזק למדי בדרום.

נכון להיום, התמונה ברורה למדי מבחינת שני הצמדים המתמודדים עכשיו ברצינות על המועמדות – בוש ודול אצל הרפובליקאים, דיוקאקיס וגפהארדט אצל הדמוקראטים. עכשיו כולם רצים דרומה ומקווים, כי אחרי "יום שלישי הגדול" יהיה ברור מי מועמדי המפלגות. לא מן הנמנע כי הדרך תהיה ארוכה יותר וכי הצמדים לא יידעו דבר ברור עד תחילת יוני, מועד הבחירות המוקדמות בקליפורניה הגדולה ועתירת הצירים לוועידה. אם לשפוט רק על־פי התקדימים ההיסטוריים, הנשיא הבא יהיה ג'ורג' בוש או מייקל דיוקאקיס. עובדה, מאז 1952 לא נבחר נשיא שלא ניצח בבחירות המוקדמות בניו המפשייר.

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

על אתן, האמהות הפלשתינאיות, [illegible]

אנחנו, חברות קיבוץ נגבה, חיות כמו כל הנשים בישראל בצילן של המלחמות ושל המאבק הקשה בין שני העמים. קיבוצנו נגבה הותקף כליל במלחמת העצמאות תוך עמידה איתנה של [illegible], שנלחמו על הגנת הבית. אנחנו שילבנו דם יקר של הורים שכל רצונם היה להבטיח את קיומנו בשלום ובביטחון.

זכותנו לארץ שלנו, שנוכל לחיות בה בשלום, בביטחון ובשלווה. הצבא שלנו – צה"ל – אשר אליו אנו שולחות את בנינו ובנותינו, הוא צבא הגנה המגן על מדינת ישראל.

גם לכם, בני העם הפלשתינאי, זכויות לאומיות ואנו מאמינות, כי ניתן תוך הידברות בין שני העמים להחליט בתבונה על שלום ועל עתידם של השטחים, ויש לעשות זאת כיה. אנחנו, כאזרחיות מדינת ישראל, עושות ככל יכולתנו ללחוץ על הממשלה שלנו לקדם את המשא ומתן לשלום. אנחנו אומרות: לאו לרבין; צלאו לשמיר; לאו לארץ ישראל השלימה. כן למתנה השלום בישראל. אנו שותפות לכל ההפגנות של "שלום עכשיו" ולמשמרות המחאה של קיבוצנו. אנחנו מחנכות את ילדינו לסובלנות ולכבוד כלפי שכנינו הערבים והפלשתינאים ודואגות למוסר ולהומניות של היילדינו כלפי כל אדם, גם אם היום הוא אוייב לנו.

ומה אתן, האמהות הפלשתינאיות, עושות כדי למנוע מן המנהיגים שלכם מעשי טרור? האם חשת, את, את הכאב, את השכול, את הייאוש והאובדן של המשפחות בישראל, ששכלו בנים ונפגעו בבעלי הסדור האכזוריים והרצח, באחריות המנהיגים שלכן, ומנהיגי ארצות ערב האחרות?

הכאב שלנו ושלכן הוא אותו הכאב. הצרה והמצוקה המחרידה המסכנת את המשך הקיום של שני העמים, משותפת לנו ולכן.

בואי נסתפק הליל, ניפגש, נדבר, נעשה מעשה. אולי זה יהיה קצה החוט, שיוביל בסופו של דבר למשא ומתן של שלום.

אנו מחכות לקריאה למיפגש מצידך, בכל זמן ובכל מקום, ואת מוזמנת לביתנו בכל עת.

חברות קיבוץ נגבה

[illegible]

קראתי בעניין ובזעזוע את מכתבך ב"דבר". צר לי על כל טיפת דם של איש או ילד שנפגע, אך לא רק של ילד שלך, כי אם, קודם כול, על ילד שלי שנפגע באבן בנסיעתו לתומו באוטובוס. או על משפחה שנשרפה על־ידי בקבוק שזרק בנך או בן שכנתך.

האם אמרת לבניכם שיילכו לבית־הספר, או לעבודה, במקום להסתובב ברחובות ולזרוק אבנים על אנשים חפים מפשע. האם אמרת להם? לא ראיתי במכתבך דבר מכל זה.

את פונה אלי שארסן את בני, ואגיד להם שיקבלו את מטר האבנים כגשם ברכות בלי להגיב. טעית גבירתי. איני רוצה שבנך ייפגע, אך גם לא בני.

את רוצה הסדר של שלום. גם אני רוצה בזה, אך לא בדרך של מכות והרג נשיג את זה. צר לי עליך שזה החינוך שאת נותנת לבנך, כי בבוא הזמן שתרצי שבנך יהיה אדם נורמלי שיביא תועלת לעצמו למשפחתו ולעמו, יהיה מאוחר להחזירו למוטב, כי לימדת אותו מילדותו להסתובב ברחובות ולהתפרע. היום הוא מכה אותי מחר יכה אותך.

בשם הרבה אימהות

רחל רוכל
תל־יוסף

היכן להתחיל?

זהו חיפוש אחרי מקום ממנו אפשר להתחיל.

ננסה להתחיל בההורים: שם המפגש הראשון עם מה שהעולם מוכן. שם ההתנסויות הראשונות, שם לומדים לאן תוביל התנהגות זו ומה תהיה התמורה להתנהגות אחרת.

ההורים האלה – כולנו. יש כאלה, יש אחרים ולבסוף זה אנחנו. בכך הכל חצי מאיתנו בערך שמוכנים לשלול בקלות רבה כדי חירויות מאחרים.

בעיני זה לא מוצא חן, לא מרוצה מהחיים בחברה כזאת.

אפשר אולי לנסות להביא את החצי האחר למודעות והכרה במשמעות בחירותיו, להכיר ולהבין לו עוד אפשרויות, לתת לו לבחור מחדש.

ננסה לומר: "לחנך".

איך נחנך כל כך הרבה הורים? אחרי שנכתוב בעיתון, נדבר בטלוויזיה, נראה בקולנוע, נעשה חוגי הורים ותוצאות תקשורת נוכל לזבן לאחוז קטן של הורים אפשרויות אמיתיות נכונות לבחירה.

ננסה להתחיל בילדים: אה, זה קל: הם הולכים לגני ילדים ולבית־ספר ושם הרי מחנכים בין כה וכה.

אז אם בבתי־הספר מחנכים וכולנו הרי היינו שם, איך זה שבערך חצי מאיתנו מוכנים לשלול בקלות רבה כדי חירויות מאחרים?

ננסה לשער, שהחינוך הזה לא זימן די אפשרויות של בדיקה עם משמעות בחירותיו. לא ההורים ולא הילדים. אז מי המקור? נותרו המורים.

המורים לומדים להיות מורים באוניברסיטה ובסמינר. מי מלמד אותם? מורים. בואו נתחיל במורים של המורים.

ננסה לשער, שהמורים של המורים כבר יודעים ללמד עובדות נכונות ויודעים ללמד איך ללמוד לבדוק אם העובדות נכונות.

חצי מהם אולי יודעים "לחנך", כי הרי חצי מאיתנו לא מוכנים לשלול מאחרים בקלות רבה כדי חירויות.

ואל המורים של המורים אפשר כבר להגיע דרך המנהלים שלהם באוניברסיטה ודרך המנהלים של הסמינרים.

שם המקום ממנו אפשר להתחיל. יש מקומות שכבר התחילו מכבר. יש אחרים שלא התחילו ולא יתחילו. ויש כאלה, שהתחילו בניהותא, כי אולי הם לא יודעים עדיין שהם המקום שמשם צריך להתחיל.

אביבית ליבוביץ
כרמיאל

[illegible]

לאחר הויכוח שלך עם יעל דיין מעל גלי הרדיו (19.1.88) תרשי לי לפנות אליך כאחד מוותיקי הפלמ"ח שמדינה זו בוודאי לא פחות יקרה לו מאשר לך, ולהזכיר לך מספר עובדות: בליל ה־29 בנובמבר 1947, ליל הכרת המדינה היהודית על־ידי העצרת הכללית של או"ם, כל היישוב כולל היהדות הדתית לאומית, יצא מגדרו מרוב שמחה. את אולי עוד לא נולדת או אך כדאי לך ללמוד היסטוריה ולדעת על אילו גבולות היה מדובר אז, ללא הגליל המערבי, ללא רוב הנגב, עם שני פרוזדורים צרים האחד על־יד עפולה והשני על־יד גדרה וירושלים מפורזת. היתה אז שמחה אמיתית על אפשרות להקים מדינה משלנו, ואם הערבים לא היו יוצאים נגדנו במלחמת תורמה, הרי איש לא היה חושב לדרוש על כיבושים נוספים.

כנ"ל קרה במלחמת ששת הימים. אם חוסיין לא היה פותח באש על ירושלים, הכל היה מסתדר זה מזמן במסגרת גבולות הקו הירוק עם כמה ויתורים משני הצדדים ואיש, כולל את, לא היה חושב על שכם ועל חברון. אך מה יש לדבר על אם ואילו. היום נקלענו למצב, גב' דניאלה היקרה, שאלפי בני נוער הגיעו למסקנה ברורה שאין להם עתיד במדינה קלריקלית לאומית שלך, ושאין להם שום רצון להיות חלק פעיל במלחמת אלף השנים שלך, עם כל הכבוד בזה כפי שאנו כבר נוכחים לדעת.

וכפי שכבר ציינתי, לימודי ההיסטוריה ותגלי לכל אורך הדרך, שכל אלה שהיו פנאטים, קיצונים וללא פשרות והידברות, הפסידו בסופו של דבר את הכל. ותנסי לדמיין לך לרגע שאנו היינו במקום הערבים בשטחים ותשלטים נגד רצוננו, כולל מנהיגינו שיש להם ניסיון רב בהתנגדות [illegible] ובמחתרות לאומניות, הרי היינו נלחמים פי אלף יותר ומציקים לשולטים בנו.

ואשליה נוספת. תוציאי לך מראשך, היום לא תמצאי ערבי אחד שלא רואה באש"ף את תנועת השחרור הלאומית שלו, לכן מגוחך להגיד שעם פלשתינאים נדבר, עם אש"ף לא.

ולסיכום: רק דבר אחד יציל את מה שנלחמנו למענו (אגב מאה שנים כבר עברו מתוך האלף) קודם כל הידברות ופשרה בינינו, גב' דניאלה, ולאחר מכן הידברות ופשרה עם שכנינו.

מיכאל אהרוני
חיפה

[illegible] את רשות השביתה

כחברת ההסתדרות מגיל 18 הייתי רוצה לקבל הסבר (אני ודאי לא יחידה) מה עמדת ההסתדרות בנושא השביתות הפוקדות אותנו באכזריות ובתכיפות בחינוך, בריאות וכו' וכו'. האם הן פורצות בברכת ההסתדרות – או שהיא נגררת אל תוכן על כורחה ואם היא מתנגדת להן מה היא עושה בנדון?

רעיון השביתה בא להגן, בשעתו, על הפועל נגד ניצול של מעבידים. הסובלים העיקריים היו השובתים עצמם שסיכנו את מטה לחמם היחיד ולכן הם שקלו היטב היטב לפני שהכריזו על שביתה. לא כן היום: היום שובתים על גבו של הציבור בצורה חסרת מצפון. הפקידים והשרים של משרדי הממשלה השונים – נגדם מכוונת השביתה – אינם סובלים כלל ממנה. מי שסובל אלה תלמידים, זקנים, חולים הציבור הרחב שאין לו שום דרך לשנות המצב. הוא־הוא הקורבן העיקרי של השביתות והדברים ידועים...

האם לא הגיע הזמן לשקול מחדש ולהגביל את רשות השביתה במציאות השונה של ימינו? למה מוכה ההסתדרות?

אראלה ינאי
כפר חסידים

על השביתה [illegible]

ועדת פרה הוקמה לאחר השביתה של עובדי בתי־החולים הממשלתיים ב־1972 בתביעה להשוות את תנאי השכר לאלה של עמיתיהם בקופת־חולים הכללית, מאחר שהם נתקלו בסירוב של המנכ"ל המנוח ראובן סורוקה, כשהורה לוועד הארצי של עובדי קופ"ח לא לפתוח את התיקים שמא יבולע להם.

אך לאחר שנפתחו התיקים על פי צו של בית־הדין [illegible] לעבודה נתגלו הפערים באשר לתנאי השכר בין עובדי קופ"ח לאלה של הממשלתיים. ואכן, ישבה הוועדה על המדוכה והשוותה את השכר אמנם לא בכול. והנה עברו 16 שנים מאז ושוב חוזרים לתהליך האומלל שגם ישראל קיסר היה עד לו.

ממך, חבר המזכ"ל של הסתדרות העובדים הכללית, לא ציפיתי שתיתן יד להפליה. שכן, אלה ואלה עוסקים באותם התפקידים בבתי־החולים.

האם עובדי בתי־החולים הממשלתיים הם בנים חורגים בהסתדרות, וכי אסור להם להיות שותפים שווים להסכם עבודה?

חיים מאירי
לשעבר מזכיר ועד עובדי בתי־החולים העירוניים והממשלתיים תל־אביב

[illegible]

במשחק הכדורסל "אול סטאר" מאמריקה ראינו ברגע מסויים מלגזת סורנים צעירים שבידיהם אלות. הפסיכולוגים שלנו קבעו בנידוש, כי אלה גורמת נזק למי שמחזיק בה.

הפסיכולוגים האמריקאים כנראה לא שמעו זאת. כדאי לשלוח כמה משלנו שילמדו אותם את המקצוע?

ד"ר ג. אמיתי
קרית אונו

לפני 60 שנה

ארגנטינה עוזבת את ועידת האבאנה

לאחר הדמוים באה התלקחות של ציר ארגנטינה מהועידה לענייני הדין של הברית הפאנאמריקאית. ידיעה מניו־יורק מגלה ספק, אם תסיים ועידת האבאנה תוצאות של ממש.

ישיבה משותפת משני עברי האוקיאנוס

ישיבה אשר מחצית המשתתפים בה ישבו בלונדון ומחציתם בניו־יורק, הוכיחה את כשרון הפעולה של טלפון האלחוט במרחקים גדולים. ע"י סידורים מיוחדים וחיבור מיקרופונים ורמקול אל הטלפון הטרנס־אטלנטי הרגיל, וזה נתן את ההזדמנות לשנתן יחד כאילו היו כולם בחדר אחד.

דבר

לפני 40 שנה

התכנית האמריקאית

נראה כי וואשינגטון החליטה להסכים לתכנית הפשרה של מארשאל והיא לתמוך בכל פעולה שיוחלט עליה או"מ אך להימנע מנקיטת יוזמה.

כשלון גמור בחלוקת הדלק בת"א

עתה כבר ברור ששיטת חלוקת הדלק בת"א נכשלה. אמש עמדו מאות נהגים ליד תחנות הבנזין וחיכו לשווא למנת בנזין.

הספסרות מחבלת במאמצנו המלחמתי

הציבור ומעמדותיו נקרא לשתף פעולה עם המוסדות הועדות המיוחדות, במלחמתם בספסרות. נמסר כי מובטחת אספקה בצנורות הממשלה עד סוף המנדט ואח"כ דרך צנורות של המדינה היהודית – זו תמצית הסיכום של דיוני הכינוס למלחמה בספסרות.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

יומולדת

"מעריב" חגג אמש 40 שנה לקיומו. 1200 מוזמנים ורעיותיהם באו למלון דן בתל־אביב לברך את בעלי השמחה ובראשם העורך עידו דיסנצ'יק, לסעוד את ליבם, לשוחח וליהנות מן הקשוטים – כולם מחומרי העיתון. היה שם נשיא המדינה, כמעט כל הממשלה, הרבה ח"כים, ראשי משק, אנשי ענף הפרסום וכל המי ומי. בצאתם קיבלו כרך מהודר של "כותרת ראשית" – העמודים המצולמים של "מעריב" ב־40 שנה אלה – "מהדורה מיוחדת של שי לאורחי מסיבת יום ההולדת של מעריב".

גבר לעניין

אם אתה גבר צעיר, בראשית שנות העשרים של חייך, מחבב כלבים ואין לך הסתייגות מגינוני טקס, המלכה אליזבט השנייה מוכנה להציע לך מקום עבודה. אין כל סיבה שתגיב במהרה – עד כה איש לא היה מעוניין בתפקיד זה, עיתוני בריטניה דיווחו אתמול כי הוד מלכותה מתקשה לאחרונה למצוא אנשי שירות טובים. היא זקוקה במיוחד למשרת שיטפל בכלבים, יגיש לשולחן וידאג שכלי הכסף, הזהב, הזרסינה והזכוכית יהיו במצב תקין. השכר אינו רע במושגים בריטיים – כ־5,500 ליש"ט (9,700 דולר) לשנה בתוספת מדים אוכל ודיור. מודעות מטעם אירמון המלכות שפורסמו בלשכת העבודה שבקינגרס לין, בקרבת אחת מאחוזותיה של המלכה, לא זכו להיענות, על אף העובדה ש־50 גברים בני 19 עד 24 רשומים בלשכה כמובטלים.

התפכחות

"יש גם חיים אחרי הליכוד" אמר משה עמירב בכינוס שנערך בקיבוץ רביבים, במלאת חמש שנים להירצחו של אמיל גרינצווייג. "תמורת שלום אני מוכן לוותר על חלום ארץ ישראל השלמה עליו חונכתי וחינכתי – חיי ילדי חשובים יותר מאשליית השטחים".

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר היה אורח כבוד במסיבת הבר־מצווה של אריק סימיונסקי, בנו של צלם ההסתדרות הוותיק ישראל סימיונסקי, המלווה את קיסר במצלמותיו באירועים וסיורים שנים רבות. צילום: י.פ.ס.א.

הכנות

המחזאי ג'ורג' תבורי יגיע לישראל בסוף חודש יולי השנה, לקראת השלב האחרון בחזרות של מחזהו "נולדו אשמים", שיוצג בתיאטרון החאן בבימויו של מרטין פריד. מרטין פריד הוא סגנו של תבורי ובמאי הבית בתיאטרון "המעגל" בווינה, שהוא אחד התיאטרונים המצליחים באוסטריה. תבורי, יהודי ממוצא הונגרי, נמלט מגרמניה הנאצית ערב פרוץ מלחמת העולם השנייה וחזר אליה כעבור 20 שנה, אחרי שזכה להצלחה ניכרת כמחזאי בברודוויי בהוליווד. מרטין פריד, אבי אשתו לשעבר של תבורי, הגיע השבוע לארץ כדי לבחון יחד עם עמית גורית, המנהל האמנותי של החאן, את הליהוק להצגה. אתמול היה פריד אורחו של ד"ר ריכארד קובר, נספח התרבות בשגרירות האוסטרית. **מירי פז**

השגריר והסחף

מי שמכיר את שגריר נורווגיה טורליב אלוהה יכול להעיד, שלמרות התבטאותו האומללה בחיפה שעוררה סערת־רוחות, הוא רחוק מכל אנטישמיות או אנטי־ישראליות. כסטודנט צעיר נקלע אלוהה, בשנות הכיבוש הגרמני של נורווגיה, למחנה הריכוז בזכנוואלד ושותפות הגורל בימי הכיבוש הנאצי היתה אחד הגורמים לאהדה שרכשו רבים לישראל. אין גם לחשוד באלוהה שרצה לשאת חן בעיני משרד־החוץ באוסלו, שם מנשבות רוחות קרירות כלפי ישראל, בייחוד מאז שירש תור סטולטנברג את תפקיד שר החוץ אחרי פטירתו של קנוט פריידנלונד. אלוהה בן ה־60 ממילא עומד לצאת בקרוב לגימלאות. אולם אין בכך כדי למעט ממשמעות הסחף הגובר בתדמיתה של ישראל בנורווגיה, בראש וראשונה בקרב תנועת העבודה, אך גם בחוגים אחרים. **ש. שלמה**

יצוג מכובד

נאוף מצלאחה, אחד משלושת החברים הערבים בוועדה המרכזת של ההסתדרות, מייצג את ההסתדרות בכינוס הועד־הפועל של פדרציית האיגודים המקצועיים האמריקאיים אי.אף.אל.–סי.אי.או. שמתקיים בימים אלה במיאמי, פלורידה ארצות־הברית. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר מסר כי מצלאחה נשלח מטעם ההסתדרות למסע הסברה בארצות־הברית ובמקסיקו והזמנתו לכינוס הועה"פ של האיגודים האמריקאיים נתקבלה בהערכה ובברכה על־ידי הנהגת ההסתדרות המחלקה לקשרים בין־לאומיים בועה"פ. במהלך הוועידה נפגש מצלאחה עם שר החוץ ג'ורג' שולץ.

במעברי האף

אמו של קאראמי נותחה השבוע, בבית החולים אייבן אלנפיס שבטריפולי. הטלוויזיה הלובית בישרה אתמול כי מצבו מצויין וכבר "למחרת הניתוח עזב את בית החולים".

לא מבטיח

לאחר דיון על בעיות התחבורה והתנועה בכפר הדרוזי דלית אל־כרמל הגיש ראש המועצה (משמאל) לשר התחבורה חיים קורפו את דגלון המועצה ואמר לו: "אני מבקש שהדגל יהיה אצלך במשרד כדי שתראה אותו כל הזמן וכדי שתזכור את בעיותינו". ענה לו השר: "אין בעיה, אני אשים אותו אך אין סיכוי שאראה אותו משום שחדרי מלא בעשרות דגלונים מכל הישובים בהם סיירתי..." צלום ימפא/אפי שריר

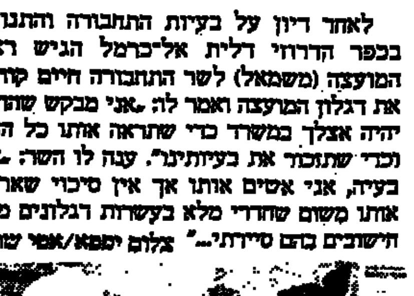

סרובניק

מארגני הערב שהתקיים שלשום בצוותא, לקריאה לממשלה להידברות עם העם הפלשתיני, תמהו על היעדרו של הסופר א.ב. יהושע. יהושע הודיע למארגנים, כמעט ברגע האחרון, שעקב תקלה במכוניתו לא יוכל להגיע למפגש, אך חלק מן הנוכחים ידעו כי הוא משתתף בערב סופרים אחר, שהתקיים שעה קודם לכן בבית ליוויק בתל־אביב. הם שיגרו שליחים להביאו. אך א.ב. יהושע סרב להיענות לבקשה.

ידידים

בירושלים הוקמה השבוע אגודת ידידי ית"ד (ילדי תסמונת דאון). מטרת האגודה לארגן אירועים למען הילדים, לקיים פעולות הסברה בחוגי בית ומתנ"סים, לסייע למשפחות ולהורים ולעבוד בהתערבות עם תינוקות שננטשו בבתי חולים. לדברי יו"ר האגודה החדשה, שולמית יעקובסון, לפעילים בה אין קשר אישי לילדים עם תסמונת דאון. לדעתה יש צורך לשנות את דעת הקהל ולהבהיר כי ילדים אלה אינם מפגרים, ואם יקבלו טיפול נכון מינקות תהיה אפשרות לשלבם במסגרות חינוך רגילות. כיום גם מבוצעים ניתוחים כירורגים לתיקון העיוותים בפניהם. עוד הוסיפה כי מתוך 30 ילדי תסמונת דאון שננטשו בבתי חולים – אומצו 15 והמשפחות שבעות רצון. הפעולה הראשונה שמארגנת האגודה תהיה הופעה בהתנדבות של ריטה ורמי קליינשטיין.

יורם לוי

בשפת האורדו

הפתעה נכונה לפרופ' שלום רוזנברג, מהחוג למחשבת ישראל שבאוניברסיטה העברית בירושלים, כאשר גילה כי מאמר שכתב על הרמב"ם עבור פרסום היוצא לאור מטעם אונסק"ו, תורגם ופורסם במלואו במהדורה הפאקיסטנית של פרסום זה, בשפת האורדו. בחוברת מצויין שמו המלא של מחבר המאמר והיותו מורה באוניברסיטה העברית בירושלים. המאמר עוסק בתורת הרמב"ם וכולל תצלומים של כתבי־יד וספרים שנכתבו עליידו.

יורם לוי

החייל והח"כ

עשהאל מעל

נחשבת לפעילות בתקופה שבה מתנהלות נגד ישראל פעולות איבה צבאיות "דינו – מאסר שבע שנים". מצב זה הינו בר מציאות אם תקבע ערכאה שיפוטית או גם היועץ המשפטי לממשלה שהוראות החוק למסתננים אינה כלה־דוקית. והח"כ ייצא או ירייד על ראשו, הישר לכלא, ואילו חבר הכנסת, עלול לצאת פטור בלא כלום, אף־על־פי שבמקרה כזה עשה מעשה שלא יעשה הכית או שידל חיילים לאי־ציות לפקודה חוקית.

המצב יכול להיות שונה גם לגבי חבר הכנסת אם היועץ המשפטי לממשלה יקבע כי המעשה שעשה חבר הכנסת לא היה הבעת דעה או מעשה של חבר הכנסת במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו, שאז לא תחול עליו "החסינות המהותית", וניתן יהיה להעמידו לדין על עבירה על־פי סעיף 110 לחוק העונשין ועל פי פניית היועץ המשפטי לממשלה אם אמנם תחליט הכנסת ליטול את החסינות מחבר הכנסת על־פי סעיף 13 לחוק החסינות, בשל שידול החיילים לסרב לפקודה חוקית של צה"ל.

פקסימיליה
MURATA
מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
נציגים מקבוצת כלל

חדשות של שבת

אלוף עמרם מצנע, החייל הטוב, מאת יעל גבירץ ■ מירון בנבנישתי: כמה דקה קליפת הליברליות שלי ■ דודו גבע, עמ' 49 ■ האם, ובאיזה תנאים, צריך לסרב פקודה? מאת יהודה מלצר, אורי מילשטיין, אורי סלונים ואלכס פישמן ■ שושנת מנהטן, מאיר שניצר על מיה פארו ■ יהודית הנדל ■ ברוס רפופורט, אופציה לשוחד, מאת אתי חסיד ■ אלעזר שטורם ■ מי זוכר את האחים שניידמן, מאת אלעזר לוין ■ שאול אברון מול לזי ענבל ■ דן פתיר על ג'ורג' בוש ■ אמנון לוי: חרדים אמריקאים בירושלים ■ אשכרה, תכנית טלוויזיה שנפסלה, מאת עמיקם רוטמן ■ חשבון: שמואל נחושתן, יצחק טישלר, שלמה מעוז, זאב חספר ■ אוכל: הנפילה היקרה ביותר; ישראל אהרוני על ברבוניות ■ דן בן אמוץ: שיחה בלעדית עם ערפאת

מעריב–עכשיו
קרא מחר במעריב יום ו':

ג'ורג' שולץ

הרב ד"ר דוד הרטמן

משה ארנס

מעריב שבת:
פרסום ראשון: כך חילץ "המוסד" את יהודי ביזרטה – אבירם גולדין ● הכנות לבואו של שולץ – יוסף חריף ● קריסת הבורסה: ועדת החקירה עכשיו – דב גולדשטיין ● המנצחים בנירהספקטר – עפרה ישועה־ליית ● יוסף פינקלשטיין מדווח ממוסקבה: שר החוץ הבריטי נפגש עם סרובניקים.
מעריב – סופשבוע:
היהדות הפתוחה של הרב ד"ר דוד הרטמן, חשיפה – שרית פוקס ● מהומות 88', מכסים ונסדקים – עמוס לבב ● בכי בלי דמעות – אלכס דורון ● צ'רליה מקונסקי, משורר הפיבים – יהונתן גפן ● איך הציפורים בקיבוץ אפיקים – [illegible] ●
מעריב־כלכלה:
ענף הטקסטיל, הערכות חדשה – אורי גינוסר
על גורלן של ועדות ציבוריות – [illegible]
מעריב–קריה:
ליד הגה האיכטה – [illegible]
מעריב–פנאי:
צ'ירוג קרוס 84, פרס הדה, הובר להוכבי ספרים העיד לונדון – אליקים ייזן
מעריב שירות:
הגברת האפלה מן השירים
גיורא לשם על סילביה פלאת
אפרים קישון – דעות ● דליה רביקוביץ – טלוויזיה ● אבי רה – אומרים השבוע ● דוש – שלישיות כאורך

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

רשת השיניים
אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת.
תל־אביב
בזל – בזל 25 – 5461806
בלפור – קופת חולים מכבי – בלפור 2 – 299856
ירושלים
הפלמ"ח – הפלמ"ח 28 – 636084
חיפה
מירזוני – הרצל 29 – 668596
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
הייכה – ארלוזורוב 81 רמת־גן – 721489
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 2 חולון – 884854
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
רחובות
מעיין חיים – בנימין פ. מנהל"ג – 456212
אלמקס

עיריית תל־אביב־יפו
עיריית תל־אביב־יפו מודיעה על קבלת הצעות מועמדים לפרסים העירוניים
★ פרס טשרניחובסקי – לתרגומי מופת.
הפרס יוענק לתרגומי מופת מיצירות המופת העולמיות שתורגמו ממקורן, בספרות יפה ולספרות ולדברי מדע והגות, אשר יצאו לאור במשך השנתיים שקדמו לשנת מתן הפרס.
★ פרס אמנות הבמה
הפרס יוענק למחבר מחזה מקורי מכל תקופה שהוא בחיי עם ישראל, בארץ ובתפוצות, שהוצג בשנתיים שקדמו לשנת מתן הפרס. כן ניתן הפרס לאחד מארבעת אלה: לתיאטרון שהצליח בהצגת מחזה בשנה שקדמה לשנת מתן הפרס, לבמאי ישראלי שהצטיין בעיצוב תפקיד מסויים באחד המחזות שהוצגו על הבימות בשנה שקדמה לשנת מתן הפרס, או לשחקן, לבמאי או להקה בתאריך יובל, על הופעותיהם הבימתיות במשך תקופה ארוכה.
★ ★ ★
את ההצעות יש להגיש ב־4 עותקים, בדואר רשום לעיריית תל־אביב־יפו מינהל החינוך, המחלקה לתרבות/פרסים עירוניים, ישירות לידי גב' אביבה פנה, קומה 11, חדר 1115.
המועד האחרון להגשת ההצעות – כ"ו באדר תשמ"ח – 15.3.1988.
כל המעוניין לקבל תקנות הפרס, יפנה לפי הכתובת הנ"ל או בטלפון מס' 438254.

להיות חברה של אילונה פהר

מאת אריאנה הרן הכהן

היא לא הכריזה על כך בראש חוצות, אם כי בימים אלה, הימים שלאחר מותה של אילונה פהר „מורתם של הגאונים", כל מי שזכה להימצא במחיצתה בתקופה מן התקופות או ביום מן הימים מתבקש לספר עליה בכתב או בעל־פה.

רק במקרה שמעתי עליה, על ויויאן פריאל, ילידת ארה"ב, אשה רזאבותית בשנות החמישים שלה, עורכת פרסומים מדעיים, אשתו של אהרון פריאל מ„מעריב" ואמו של אליאב, כנר מחונן (בוודאי מחונן, אחרת לא היה תלמידה של אילונה), שלמד אצל אילונה פהר 11 שנה.

„11 שנה זאת לא תקופה קצרה וכמעט במשך כל התקופה הזאת נהגתי להסיע את אליאב פעמיים בשבוע לשיעור אצל גברת פהר ותמיד נשארתי כדי לקחת את אליאב הביתה".

„שעור אצל אילונה לא היה 50 דקות כמקובל. לפעמים הוא ארך שעתיים והיא לימדה במשך כל ימות השנה, שבתות וחגים, ביום ובערב – חוץ מיום כיפור. התאימה את זמנה לזמנם הפנוי של תלמידיה החיילים וקיבלה אותם בערבי שבתות מאוחר ובמשך השבת. בכל תקופה היו לה רק כ־15 תלמידים. לא בית־חרושת. היא קיבלה על עצמה ללמד רק את אלה שראתה בהם את הניצוץ, אך מאחר שהתקבלו – הפך סדר יומם ואורחות חייהם של תלמידיה לעניינה, והיא ידעה להקפיד...

„היא דאגה במיוחד לתלמידים שבאו מעיר אחרת, לא מחולון, שם גרה כל ימיה בדירה קטנטנה: שני חדרים וחלת הווה ביניהם ומטבח. היתה מעין אמא, אמנם מבוגרת, אך מתעניינת מה הילד קורא, דרשה שיהיה תלמיד טוב, מסודר ונקי, נשיקה כשבאים ונשיקה כשנפרדים. נכון שקצת פחדו ממנה, כי היתה דרשנית גדולה, הכל היה מוכרח להיות פרפקט. העמידה בפניהם סטנדרטים ששום מורה אחר לא העז לדרוש מתלמידיו. לפחות שעתיים־שלוש ביום נגינה בבית. בקיצור – רק בית־הספר והנגינה. לפעמים הליכה לקונצרט או לתאטרון, לא קולנוע, לא שעורי התעמלות, שמא יינזקו ידיהם.

אילונה פהר ז"ל וויויאן – „תמיד קראתי לה גב' פהר, כי היא היתה גברת באמת"

אם ילד חלה – זרזה אותו שיבריא מהר ולא יתפנק. התלמידים – לא עלה על דעתם שלא להישמע לה. יראו מפניה ואהבו אותה אהבת נפש.

„לא היתה לה משפחה בארץ ורק בת אחות היתה לה ואליה היתה קשורה באהבה גדולה, אך זאת רחוקה היתה, חיה בגרמניה ומדי שנה נפגשו בחופשת הקיץ וליבה של אילונה נשבר עם כל פרידה מחדש. הבת הזאת נפטרה ממחלת הסרטן לפני חודשים אחדים. היא קראה לאמה לבוא ואילונה, שאולי לא תארה לעצמה את חומרת המצב, היססה אם להשאיר את תלמידיה לכמה שבועות ולנסוע. ואז אמרה לה הבת: „אם לא תבואי מהר לא תראי אותי עוד".

אבל נחזור אל יחסי החברות שנרקמו עם השנים בין ויויאן, ובעצם בין כל בני משפחתה, לבין אילונה פהר, „הגברת פהר", כדברי ויויאן.

„מעולם ללא קראתי לה אילונה. היתה בה הדרת כבוד אך מעולם לא התנשאות. אשת תרבות אמיתית ממרכז אירופה של הימים הטובים.

„הייתי יושבת, כאמור, בשעורים של הבן והיא שמחה על כך. זה לא הפריע לה כלל. אשה קטנה, מטופחת, מסודקת היטב (עד הסוף הלכה כל שבוע למספרה), מרימה גבה והילד מבין מבלי שיגידו לו שעשה משהו לא מאה אחוז. או שהיתה אומרת „אי אפשר", וגם זה היה מובן. העברית שלה היתה משובשת למדי הילדים צחקו לא פעם, אך לא בנוכחותה ולא בלעג – סתם צחוק טוב. היינו משוחחות, היא התעניינה בכל. לפעמים לקחנו אותה לביתנו לליל הסדר למשל, אם כי כל מה שקשור לדת לא נגע לה במיוחד. היא לא קשרה בהכרח בין הדת ליהדות, ויהודיה היא דווקא היתה מאוד.

„כשהגיע אליאב לגיל 16 וחצי (הוא התחיל אצלה בגיל 10 וחצי) החליטה אילונה שהוא צריך לנסוע ללמוד בארה"ב וכך היה. אחרי שהוא נסע התפתחה הידידות בינינו על בסיס אישי. היא לא היתה אישה לפיטפוטים, מאוד עסוקה. כמעט מדי יום טילפנתי אליה לשאול מה שלומה, אם היא צריכה משהו, בדרך כלל שיחה קצרה, שתי דקות ואז היא היתה אומרת „שלום יש עבודה". היא קראה לי ויויאן, הכירה את ילדינו האחרים, התעניינה. תמיד נפגשנו בביתה או בביתנו. לא היתה אשה של בתי־קפה. גם הורים אחרים אהבו אותה ושמרו אתה על קשר גם כשילדיהם נסעו ללמוד במרחקים.

„לא היה לה חשוב שיכתבו עליה בעתונים, למשל, אך אם הרגישה שמישהו מזלזל בחשיבות שלה זה קומם אותה מאוד. עולם המוסיקה הבין־לאומי הכיר והוקיר אותה ומורים רבים התקנאו בה, באו לשעורים שלה כדי לנסות וללמוד מהו סוד קסמה, איך קורה שאפילו תלמידים חלשים יחסית שלמדו אצלה ניגנו הרבה יותר טוב מתלמידיהם הטובים. נדמה לי שכאב לה על כי לא קיבלה את „פרס ישראל". ואני באמת חושבת שאם פרס זה היה מגיע לאיש חינוך כלשהו הוא בוודאי הגיע לה. ביום העצמאות האחרון הדליקה משואה וזה גרם לה אושר. זמן קצר אחר כך נסעה אל בתה החולה וכששבה נראה היה כי אבד לה הרבה מטעם החיים. פעם לא היה לה לב לגרש תלמיד שלא סיפק את דרישותיה, אך בתקופה האחרונה התחילה למיין יותר. על אף פרסומה העולמי לא לקחה מהתלמידים שכר לימוד גבוה. נדמה לי שאף סירבה להם שכר לימוד מדורג לפי קריטריונים משלה. היו אף כאלה ששילמו מחיר סמלי.

„בחודש אוגוסט התגלתה אצלה מחלת הסרטן, אך היא המשיכה ללמד עד שבועיים לפני מותה. היא לא הראתה לנו שהבינה מה שיש לה, אך הרצון לחיות הלך ופחת אצלה, גם בגלל השפעת מותה של הבת. היתה אומרת „אני רוצה מת". לא איבדה את ההומור החריף שלה, אך גם לא ניסתה להיות גיבורה גדולה ולא רצתה להתגבר בכוח על כאביה. לא היה תלמיד שלה שבא ארצה לביקור או להופעה ולא בא לבקר אותה או לנגן איתה. היו לה יותר תלמידים בנים מאשר בנות, כי הבנות נעלבו יותר ונשברו מהערותיה התקיפות.

„בתקופה האחרונה, כאשר נזקקה לעזרה ממשית עשינו זאת אנחנו ומשפחת שולה ויאיר עופר מחולון, הוריו של הכנר ארז עופר המנגן כרגע באירופה. היתה לה גם חברה בת 80 לוטה דאוס, שלקחה אותה לביתה המרווח לשבועיים כדי לנוח מהביתה.

„כשישבנו שתינו לבד אהבה לספר על שנים עברו – הרי היו לה המון שנים וחוויות לספר עליהם. הייתי שואלת אותה שאלות מנחות ותמיד היה מעניין. אם כי לא היתה פטפטנית במובן המקובל של המלה, אהבה לרכל על מוסיקאים שהכירה – היא ידעה שזה לא יילך הלאה. אם כי לא היתה יהירה הכירה בערך עצמה והביעה דאגה „מה יהיה כשאלך", דאגה מה יהיה על תלמידיה שכה אהבה וטיפחה.

„בימים האחרונים היתה חוזרת ואומרת „מספיק", אף פעם לא אמרה „אני זקנה". ארבעה ימים לפני הסוף באה הספרית אליה לבית־החולים. היא רצתה להיות מסודרת. לקראת הסוף נתפסה מעט לאמונות מיסטיות. דיברה על אפשרות טובה שתיפגש „שם" עם בתה.

„ימים מעטים לפני מותה קיבלה אותי בפרוזדור בית־החולים כשהיא לבושה בבגדי בית־חולים אך על זרועה היה תלוי ארנק מהודר מעור קרוקודיל. אמרה לי: „אולי אני לא כאן מחר בבוקר" ונתנה לי תליון שנתנה בשעתו במתנה לבתה וקיבלה אותו בחזרה לאחר מותה. התרגשות רבה אחזה בי.

„עשינו משמרות ליד מיטתה עם משפחת עופר. גם פרופ' קפלינסקי ממכון הלב בתל־השומר שהיה תלמיד שלה דאג לה מאוד בעת שהותה בבית־החולים.

אנחנו מדפדפים באלבומי התמונות הרבים של משפחת פריאל (כל בני המשפחה מצלמים) ואכן רבות התמונות שאילונה פהר מצויה בהן.

אחת מן המשפחה.

אידי לונג

„מי ומי" זה לא „דנדרי" למרות שזה נראה דומה

להצלחה יש לא רק הרבה אבות
להצלחה, לפעמים, יש גם הרבה בנים.

הפרסומת שעשו בכלבוסק לחומוס הניעה כבר את „מי ומי" (ראה פרסום קודם במדור זה) לצאת במתקפה של ייצור ושיווק חומוס וסלטים למיניהם וכנראה, שאותה הצלחה בדיוק, היא סוחבת גם ל„דנדרי" לרדת אחרי „מי ומי". להבדיקתו של „דנדרי" אפשר רק לומר שני דברים:

האחד שהוא היה פעם שותף של „מי ומי" והשני – החומוס שלו טעים משהו... איך אני יודע? טעמתי... ויש לו גם סלט גזר מרוקאי, סלט טונה מזרחי פיקנטי, ירקות וטונה נקיה ברוטב פיקנטי ואפשר להשיג אותם בהיפר־שוק תנובה בגבעיים או בתפוזרת.

אז תחפשו? כי אתם אוהבים לחפש. ותשוו? כי גם להשוות אתם אוהבים...

על הדבש ועל המסטיק

ראיתם פעם דבורה חולה בשפעת?
שמעתם פעם דבורה משתעלת?
ואתם יודעים למה לא?
כי הדבורים מייצרות באופן טבעי, בלי טיפה מונוסודיום־גלוטומט ובלי חמרים סינטטיים, את ה„פרופוליס" שהוא חומר צמיגי המופק ע"י הדבורים מניצני העלים וקליפות עצי הצפצפה – בעיקר.
אותו החומר משמש להן כמלט לתיקון ותחזוקה של הכוורת ואותו החומר הוא גם „בעל תכונות אנטי־ביוטיות מסובכות", כדי שישמיד בהזדמנות זאת כל מיני בקטריות החודרות לכוורת ומאיימות להדביק את הדבורים בשפעת ואנגינה.
אז אם עכשיו לקחו את החומר הזה, מהדבורים, ומיצרים ממנו מסטיק, כדי שבלעס אותו הוא יעשה לנו בחלל הפה את אותה הפעולה, אז שאנחנו לא נסתער בהזדמנות לקנות אותו?
וביחוד שזה עולה רק 2.95 ש"ח לאריזה?
להשיג בחנויות טבע ובבתי המרקחת.

מאיטליה – ישר ל„סדר"

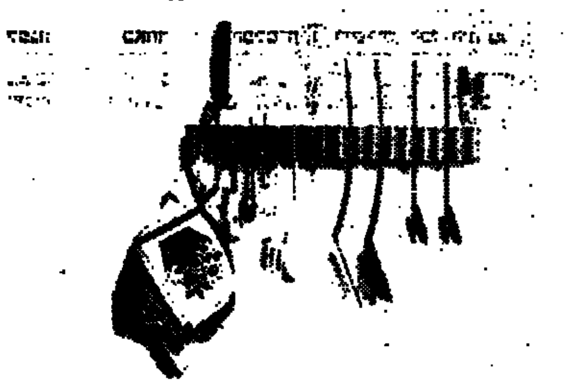

הנה משהו שמתאים לפסח אבל מתפרסם כבר עכשיו, כדי „שלא להימער בתוך הדוחק".
„סיקורי" מאיטליה, נעים מאוד!
תולים את זה על הקיר במטבח או איפה שרוצים (יש ברגים מתאימים לתליה על קיר מכל סוג) ואת הכלים המיועדים לתליה על המתלה, פשוט דוחפים פנימה והם „נצבטים" לתוך הפטנט הזה.
אני משוכנע שלקראת פסח זה יהיה להיט של מתנה כי זה עולה כ־18.90 ש"ח – הרבה פחות ממתנה ואפשר להשיג את זה באדום, צהוב, שחור ולבן ברשת חנויות „מתנה". ולא צריך לרוץ ולהצטופף כי עד פסח יש עוד המון זמן...

האחווה אשר ב„רעות השריונאים"

מאת בלהה דבורי

לפני שבע שנים קמה העמותה „רעות לשריונאים". עמותה זו רואה כתכלית קיומה ביצירת קשרים עם אלמנות חיל־השריון, החיל אשר שילם במספר הכבד ביותר של אבדות בנפש במלחמות ישראל, למען הטבת איכות החיים שלהן ושל בני משפחותיהן.

בשבוע שעבר גדשו עשרות רבות של אלמנות החיל את מלון „גני מוריה" אשר לחוף ים־המלח. הן הגיעו לכאן ביוזמת העמותה ואפרים שלה, מנהל המלון, איש שריון לשעבר אשר פתח את לבו ואת תקציב האירוח של המלון לקראת כנס מרגש זה.

עדי גלזמן, מנהלת המכירות של המלון, לא משה מן המקום, אשר שפע ארועי תרבות ובידור מגוונים, הופעות זמרים, הרצאות רופאים ופסיכולוגים לצד הנאה משהייה בבריכת המלון, טיולים באזור ופעילות במכון הבריאות הייחודי של בית המלון.

עדי: „כל צוות עובדי המלון תודרך לקראת הארוע המיוחד, כאשר הרעיון המרכזי הוא לתת לאורחות שלנו יחס מיוחד המשופע בחום ובמילוי מקסימלי של הבקשות. אנו מודעים לעובדה שאין אשה בעולם אשר תשווה בכושר התמודדותה עם המציאות, לאלמנות המלחמה ויודעים כי לאחר שלושת ימי הכיף תחזורנה הנשים לשיגרת יומן, אשר לא תמיד סוגה בשושנים".

חיה קאופמן מפתח־תקוה, שעובדת בבית חולים בילינסון, משתתפת עם חברותיה על שפת הבריכה ב„גני מוריה". חיה שכלה את בעלה במלחמת יום־הכיפורים, כאשר בנה היה בן חמישה חודשים. בין חברותיה לנופשון נמצאות גם אלמנות ממלחמת סיני, מלחמת העצמאות, מבצע־קדש ומלחמת שלום הגליל.

חיה קאופמן: „אני חייבת לציין כי העמותה „רעות לשריונאים" מוציאה נשים רבות מבדידותן. אחת לחודש אנו נפגשות בבית מלון בשעות אחר הצהריים לפעילות נעימה, תצוגת אופנה עם קפה ועוגה ועוד. בקיץ מארגנת העמותה קייטנות לאמהות וילדיהן [illegible] אנו לא נזנחים וכאשר מגיעים ילדינו, בנים ובנות, לגיל הבר־מצווה, הם נוסעים לקברה, כקבוצה. לדעתי, עמותה בסדר גודל שכזה אין כשאר החילות ולא ניתן אלא לברך על כך שאנשים פרטיים לקחו על עצמם לעסוק במלאכת קודש זו, ללא קבלת תמורה כספית או טובת הנאה כלשהי. במפגשים אלה חשיבות רבה ליצירת תחושת השייכות ולידיעה שיש לך תמיכה רגשית כל ימות השנה".

תרז דול, אלמנה משנת 1972, היתה חברת קיבוץ קריית־ענבים ואם לשני בנים צעירים, עת שכלה את בעלה, בן המשק.

תרז: „לאחר מות בעלי עזבתי את הקיבוץ עם שני ילדים קטנים. הקשר ההדוק והחם אשר היה לי עם העמותה אכן סייע לי בעתות מצוקה ונתן את התחושה שאני לא לבד במערכה הפרטית שלי. גם הילדים מרגישים שיש להם גב עליו הם יכולים להישען מתוקף זיקתם לאביהם שנפל. יש להם גאוות חיל־השריון, הם חשים כמשפחה אחת מלוכדת בין אנשי החיל ומבחינה פסיכולוגית יש לתחושה זו חשיבות עצומה".

גאולה טל מרמת־השרון התאלמנה במלחמת יום־הכיפורים ונישאה מחדש. למרות שפתחה פרק חדש בחייה היא מקפידה להופיע למפגשים שאותם יוזמת העמותה.

גאולה: „הקשרים שלי עם חברותי, אלמנות השריון הדוקים ביותר ואני שמחה על שאנשי העמותה מוצאים לנכון לשמור על קשר עם נשים אשר נישאו מחדש. דבר זה יוצר תחושה שהעבר הינו חוליה בשרשרת אשר אינה ניתקת. זוהי תופעה חיובית לגבי שני ילדי מנשואי הראשונים, אשר חשים כי חברי אביהם עומדים לימינם לאורך כל הדרך".

תלמה בהרב, ממכון אודלר, מרכזת סביבה את כל המעוניינות ומספרת על קונפליקטים בין הורים לילדים. על פי פרצי־הצחוק הנובעים מתוך הורהות ניתן לחשוב שמדובר כאן בתכנית בידור ולא על קטעים קשים מתוך מציאות לא קלה. אבל כך זה אצל הנשים הללו, אשר למדו להתמודד עם מציאות קשה ולא לשכוח לחייך.

כאשר יסתיימו שלושת ימי הנופשון במלון „גני מוריה", תחזורנה האורחות לטרדות היומיום, אך הבדידות לא תארך זמן רב כי עמותת „רעות לשריונאים" כבר מתכננת את ה„הפנינג" הבא.

עושות חיים בבריכת „גני־מוריה"
צילמה: איריס סלע

> יעקב גרינוולד, עורך־דין במקצועו ואיש שריון הינו יו"ר עמותת „רעות לשריונאים".
>
> יעקב גרינוולד: „העמותה מורכבת מחמישה אנשים פעילים, בחלקם אלמנות החיל והשאר גברים שהם בוגרי חיל־השריון ומכירים ברובם את הנופלים. כולנו עושים במלאכה בהתנדבות. העמותה נוסדה מתוך הכרה [illegible] לדאגה החומרית למשפחות הנופלים. הצבא ומשרד הבטחון אמונים על הצד החומרי של העניין, אך מסתבר כי אין די בכך. יש ציפיה מצד משפחות הנופלים גם לתמיכה מסוג אחר, וזאת באה העמותה למלא: לתת לנשים האמיצות הללו ימי פינוק, זה דבר שלא כתוב בחוק המשפחות השכולות. פינוק זה אמור להיות השאור שבעיסה. לאור ראייה זו אנו מארגנים את ימי הכיף, הנופשונים, קייטנות לילדים ואמותיהם. מדי שנה בשנה אנו מארגנים ליל סדר בבסיס השריון, כאשר חטיבת השריון המארחת מתחלפת מדי שנה. הקשר בין האלמנות חשוב מאוד. זו איננה בבחינת „צרת רבים נחמת שוטים", אלא עניין עמוק יותר. זוהי אוכלוסיה מיוחדת, פגיעה, רגישה ואמיצה וכאשר כולנו יחד, אני מרגיש שנוספת תחושת בטחון מעצם ההשתייכות למסגרת זו. אין ספק כי היינו יכולים להתארגן לפעילויות רבות נוספות אשר היו מוסיפות לאיכות חיי משפחות הנופלים, אילו היו עומדים לרשותנו כספים נוספים. בשלב זה, התרומה העיקרית שלנו הינה של אדם אשר הורה בצוואתו סכום כסף מסוים לפעולות העמותה. נקבל בברכה תרומות מאת אזרחים אשר אכפת להם".
>
> ניתן לתרום לעמותת „רעות לשריונאים" באמצעות חשבון מס' 3890/2
>
> בנק כללי, תל־אביב

„מה הם מדברים בטלוויזיה!"

„אני פונה אליכם בשמי ובשם משפחתי, ובעיקר בשם בני אלישי שמלאו לו 12 שנים. אלישי הוא ילד חרש מלידה. לעיתים קרובות הוא מגלה בקיאות מפליאה בתחומים שונים, וכאשר אני מבררת עמו מה מקורה של בקיאות זאת, מתגלה לי שזו תכנית טלוויזיה זו או אחרת, שבה צפה בליווי כתוביות. מאז פרעל „הערוץ השלישי" אלישי אינו מפסיד אף תכנית המלווה בכתוביות וזו ההוכחה הניצחת שיש בתכניות אלה גם הנאה וגם תועלת".

מכתב זה מצטרף למכתבים רבים הנשלחים מילדים וממבוגרים כאחד לצוות פרוייקט הטלטקסט ללקויי־שמיעה של הטלוויזיה החינוכית והם מבטאים יותר מכל מה רבה תרומתו של מפעל זה, המאפשר ללקויי־השמיעה (המונים כ־160,000 איש) „לראות את הקולות".

גב' גילי גרבוב הממלאת את מקומה של גב' לילי סגל כמנהלת הפרוייקט מספרת: „בשנת לימודים זו אנו משדרים בשעות הבוקר כתוביות ל־13 סדרות לימודיות, ביניהן: „רגע עם דודלי", „ארץ מולדת", ו„שכונת חיים". במסגרת שידורי אוהל"צ אנו משדרים כתוביות ל„שביל באמצע, שביל בצד", „זהו זה", ו„קשר משפחתי". אנו עומדים לקבל מכונת כתוביות נוספת ובעזרתה נרחיב את מתכונת שידורי הכתוביות ואף נערוך לקראת שידור כתוביות בשידור חי לתכניות כמו „ערב חדש". בעזרת ציוד חדש נוסף נוכל לספק קלטות וידאו ביתיות מלוות בכתוביות לכל אותם גורמים המתקשים כיום להתאים את עצמם למועדי השידור של הטלוויזיה".

דליה רינגוולד, היועצת, מוסיפה כי תרומתן של הכתוביות לציבור לקויי־השמיעה היא ייחודית הן מן הבחינה של העשרה מושגית ולשונית והן מבחינה חברתית־תרבותית. מטרת הפרוייקט הינה לסייע ללקויי־השמיעה להתגבר על הנתק התקשורתי הנכפה עליהם, אך אוכלוסיה רחבה יותר כגון תלמידי אולפנים, תלמידים בחינוך המיוחד וקשישים בבתי־אבות, עשויה ליהנות גם כן מהשירות שמעניק הפרוייקט.

לקויי־השמיעה מצרים על היעדר שידור כתוביות טלטקסט גם בטלוויזיה הכללית. אנשים אלה ממתינים ליום שבו יוכלו לצפות כשווים בין שווים בתכניות הערב של הטלוויזיה כמו „בלבוסק", „זה הזמן", ו„סיבה למסיבה".

גם הם רוצים להיות שותפים לשיחות החולין על תכניות הטלוויזיה אמש...

לאכול אמריקה

מאת ארנולד סייבל

שלושה סלטים אמריקאיים

קשה להאמין כיש משהו משותף בין המלים הללו: מלח, סלט ומשכורת. בעברית הדבר לא נראה לעין, אבל באנגלית זה משהו אחר הקשר בין המלים הדוק.

מקור המלים Salt (מלח), סלט (Salad) ומשכורת (Salary) באות מאותו שורש לטיני Salare, שפירושו להמליח. בזמן הרומאים היו נוהגים לאכול את ירקות העלים כגון: חסה עם מלח (סַלט). משם התואר סַלְטה לאכול מלוח או כבוש. עם הזמן נוצר השם סַלָד (סלט) שמתייחס לערבוב של ירקות עם מלח.

יש שפות שעדיין שומרות באופן בולט על הקשר הזה. בספרדית אומרים סַלָדה כשרוצים להגיד מלוחה.

בנוגע למלה Salary (משכורת) – בתקופות העתיקות היה המלח מצרך מאוד חשוב ויקר. חיילים רומאים קיבלו מלח כחלק ממשכורתם, ולכן קראו לזה בלטינית Salarium. וכך מגיעים ל־Salary (משכורת).

מהמלה אנו עוברים לסלטים של ימינו. כיום יש גם סלטים פשוטים, כפי שאכלו הרומאים ויש גם מורכבים מחומרים רבים ומעורבבים – בקיצור, מכל טוב. יש ארצות שבהן אוכלים סלט כמנה ראשונה, או אחרי המנה העיקרית, ויש גם כאלה, כמו ארצות הברית למשל, שבהן אוכלים סלט עם המנה העיקרית.

סלט וולדורף

הסלט האמריקאי הכי פופולרי בישראל הוא ללא ספק זה המכונה סלט וולדורף. משום מה הוא נחשב כמשהו־משהו ובלעדיו אין מסיבות וחתונות. אך בכל מקום שבו אכלתי אותו הוא לא היה עשוי כפי שאני רגיל לאכול אותו. סלט וולדורף המקורי מורכב רק מתפוחים, סלרי אמריקאי ומיונז. זהו זה. והוא לא מתוק.

הוא הומצא על ידי שף אמריקאי ששמו היה אוסקר צירקי, שהיה שף ראשי במלון וולדורף־אסטוריה בניו־יורק ובעת פתיחת המלון במרץ 1893, הוא הגיש את הסלט הזה למוזמנים. (למי שמעוניין לקרוא ספרים מצחיקים ותבוניים על התקופה הזו, על המלון המפואר ועל מה שהתרחש מאחורי הקלעים שלו, אני ממליץ על הספרים של לודוויג במלמנס, שאגב כתב גם ספרים נהדרים לילדים עם ציורים משלו).

אמרתי שהסלט לא מתוק. אבל במשך השנים הוסיפו גם בארצות־הברית סוכר ודברים אחרים כמו ענבים, צימוקים, דובדבנים, תמרים, ואפילו שמנת מתוקה. בארץ מוסיפים אננס משום מה. אני מקבל את התוספת של אגוזים וזהו שיפור שנוצר בשנות העשרים.

הנה סלט וולדורף כפי שהאמריקאים מכירים אותו.

החומרים (ל־6 סועדים):
4 תפוחי עץ גרנד, מקולפים וחתוכים לקוביות קטנות.
6 גבעולי סלרי חתוכים לקוביות קטנות;
100 גר' אגוזים קצוצים גס;
½ כוס מיונז;
עלי חסה

אופן ההכנה:
1. מערבבים תפוחים וסלרי עם אגוזים ואחר כך עם מיונז.
2. מצננים ומגישים על עלי חסה.

סלט „קיסר"

סלט פחות ידוע בארץ, אם כי ארגון גסטרונומי בצרפת הכתיר אותו כ„תבשיל הכי חשוב שנוצר בארה"ב במשך 50 שנה". השם הנכון שלו הוא „סלט צזר" ולא „סלט הקיסר" והוא נקרא על שמו של מהגר איטלקי, צזר קרדיני שמו, שפתח כמה מסעדות במקסיקו מעבר לגבול שמול העיר סאן־דיאגו שבקליפורניה.

אותו צזר הרכיב סלט המשמש גם כמנה עיקרית. הסלט הפך ללהיט והיה למבוקש על ידי אנשי הוליווד שהרבו לאכול אצלו. משם עבר הסלט למסעדות בלוס־אנג'לס.

במקור לא משתמשים בדג אנצובי, אך רבים מעדיפים להוסיף אותו. אני משתמש בקיבוץ בממרח אנצובי וכשהכנסתי את הסלט לתפריט קיבלו אותו החברים בהתלהבות.

החומרים (ל־6 סועדים):
2 ראשי חסה;
1 כוס גבינה פרמזן מגוררת;
½ כוס שמן־זית;
מיץ מלימון אחד;
2 כפיות ממרח אנצובי;
½ כפית מלח;
¼ כפית פלפל שחור;
2 שיני שום כתושות;
2 ביצים מבושלות דקה (לא פחות ולא יותר);
2 כוסות קרוטונים (קוביות מלחם קלוי)

אופן ההכנה:
1. מפרידים את העלים מראשי החסה, שוטפים היטב ומייבשים.
2. חותכים את העלים ביד ולא בסכין לחתיכות די קטנות.
3. מערבבים עם הגבינה ומצננים.
4. בקערת חרסינה מקציפים שמן, מיץ לימון, ממרח אנצובי, מלח, פלפל ושום עד שמתקבל רוטב אחיד.
5. מוסיפים את הביצים ומקציפים שוב.
6. בדיוק לפני ההגשה מערבבים חסה, רוטב וקרוטונים ומגישים מיד.

סלט האלה הירוקה

בשנות העשרים היה שחקן מאוד פופולרי באמריקה בשם ג'ורג' ארליס. הוא הופיע במחזה שנקרא „האלה הירוקה". כאשר המחזה הגיע לעיר סאן־פרנסיסקו המציאו אשפי־המטבח במלון פאלאס סלט „ספיישל" לכבוד ההצגה הזו ולכבוד כוכבה.

אומנם המחזה „האלה הירוקה" נשכח מזמן וכך גם השחקן שסרטיו היו באמת „קיטש" גדול, אבל הרוטב שליווה את „האלה הירוקה" חי וקיים עד עצם היום הזה.

החומרים לרוטב (לאחת וחצי כוסות רוטב):
1 כוס מיונז;
2 כפות חומץ בר־יין;
1 כף ממרח אנצובי;
1 כפית לענה דרקונית (טרגון);
1 שן שום כתוש;
¼ כוס פטרוזיליה קצוצה;
¼ כוס בצל ירוק (רק החלק הירוק)

אופן ההכנה:
1. מערבבים מיונז, חומץ, ממרח אנצובי, וטרגון לרוטב אחיד.
2. מוסיפים פטרוזיליה ובצל ירוק ומערבבים.
3. מכניסים למקרר לשעה לפחות לפני ההגשה.

חומרים לסלט:
קערה ובה חתיכות של כל מיני ירקות עלים כגון: חסה, עולש, עלי שנן, עלי תרד צעירים, עלי חובזה (חלמית) שעברו בישול קצר של 5 דקות.

אופן ההכנה:
1. מצננים את הירקות;
2. לפני ההגשה מערבבים את הירקות עם הרוטב.
נ.ב. הרוטב טוב גם לדגים ולסלט דגים.

הערה: בקשר למתכוני הבוטנים של ארנולד סייבל שפרסמנו באחד הגליונות הקודמים כותב לנו עמי מת.ד. 33575 חיפה:
הבוטנה היא פיסטציה, עץ ממשפחת האוגיים שמוצאו באזורנו.
אגוזי אדמה הם צמח חד־שנתי ממשפחת הקטניות שמוצאו בברזיל.

עוד אתר „במעט היסטורי" הלך: בולדוזר על קולנוע „סטודיו" בגבעתיים

מתחיל עידן טופאנו

מאת אריאלה ראובני

חברי הדירקטוריון של תיאטרון חיפה יגלו בעתיד מעורבות רבה יותר בכל המתרחש בתיאטרון, הן בתחום המנהלי והן בתחום האמנותי, ויגבשו נוהלים חדשים לקבלת החלטות בנושאים שונים, לרבות בנושא נסיעות התיאטרון לחוץ־לארץ – מבטיח יו"ר מועצת המנהלים של התיאטרון, עורך־הדין יונה יהב. יהב סבור כי עתה, עם בחירתו של ג'ילברטו טופאנו למנהל האמנותי של התיאטרון, בעקבות התפטרותם של סובול וכסר, „נפתח עידן חדש"

חיפה

וכי על התיאטרון לשקם את עצמו מכל הסערוריות שפקדו אותו ו„לרדת, לפחות לזמן מה, מן הכותרות".

לשמע ה„אני מאמין" של ג'ילברטו טופאנו (59), המעיד על עצמו כי איננו אוהב סקאנדלים ומכריז כי אפשר להעלות בתיאטרון גם נושאים שנויים במחלוקת בתנאי שמקפידים על טיב המחזות ועל טיב הביצוע, אפשר בהחלט להניח כי הוא ימצא שפה משותפת עם ההנהלה הציבורית של התיאטרון.

ג'ילברטו טופאנו נמנה עם הנהלת „תיאטרון אירופה", שמרכזו בפאריס, ועם ההנהלה האמנותית של תיאטרון „פיקולו" במילנו. הוא נולד ברומא ב־1929, כשהיה בן 13 התגייר, כאקט של הזדהות עם גורל היהודים בשואה. הוא נשוי לסופרת ולמתרגמת הישראלית בינה טופאנו ואב לילד בן 12. לישראל הגיע לראשונה ב־1960 ומאז הוא מחלק את זמנו בין תיאטרונים בישראל לבין עבודות בימוי וניהול של תיאטרונים חשובים באירופה. בארץ ביים כמה מחזות, בהם „טרטיף" ו„בתבנטורה", וכן ביים סרטים והדריך את הצוותים הראשונים לקראת הקמת הטלוויזיה הישראלית. כיום הוא מביים בתיאטרון חיפה את המחזה „יהודי בחצר הדוכס".

טופאנו שולט בעברית, מכיר מקרוב את הרגישויות הפוליטיות אצלנו, ומאמין בדרישה. הוא מצדד בהידוק הקשר בין הקהילה, פרנסיה ואנשי התרבות שלה לבין התיאטרון. בדרישה, הוא אומר, אפשר לעמוד מקרוב על ציפיותיו של קהל הצופים מהתיאטרון ולהסביר לשכבות רחבות את דרך עבודתו, בלי להרגיז. מאחר שהקהילה היא גוף מורכב, יש להתחשב בכל רכיביה, לתת זכות דיבור לגופים השונים ולהגיע לאיזון ביניהם. „זו כמעט פעולה מתמטית", הוא אומר. טופאנו מדגיש, כי הזימנויות מסקאנדלים לא תהיה אצלו על חשבון איכותו של התיאטרון. אמת־המידה שלו בבחירת הרפרטואר תהיה – מחזות טובה, קלאסית ומקורית. הוא גם יבקש לקרב את תיאטרון חיפה אל המחזות האירופית, שהיא כיום הציר המרכזי של התיאטרון הבין־לאומי. טופאנו ימשיך לקיים קשר עם תיאטרונים באירופה. הוא מגלה שהוא מעדיף את הקו של התיאטרונים באירופה על פני הקו האנגלו־סקסי שאימץ לעצמו התיאטרון הישראלי. הוא מצדד, כאמור, בהמשך קשרי החוץ של תיאטרון חיפה, החיוניים להתפתחותו, ובדעתו לנצל כוחות מקומיים, שלא נוצלו עד כה, ליצירה בתיאטרון.

טופאנו מכיר מקרוב את האנסמבל החיפאי ומשבח את שחקניו. בתיאטרון חיפה מועסקים 10 שחקנים קבועים ו־15 שחקנים עונתיים. בדעתו לצרף לתיאטרון עוד שחקנים, על־פי הצורך. אין הוא שולל את האפשרות לצרף מחדש לצוות השחקנים את עפרה וינגרטן, שחוזה העסקתה לא חודש לאחר סירובה למלא תפקיד מרכזי במחזה „לילות פראנקפורט העליזים", מסיבות מצפוניות. טופאנו איננו חושש לא מהתערבות ההנהלה הציבורית במהלך עבודתו של התיאטרון ואף לא מלחצים פוליטיים מבחוץ. הוא מקווה שהנסיון שצבר במשך שנים ב„פיקולו תיאטר" במילנו, שהוא תיאטרון עירוני בעל מוניטין בין־לאומיים, יעמוד לו גם כאן. נוסף על כך הוא מאמין, כאמור, בהידברות. בנושא אחד אין הוא מוכן לפשרות: בבחירת הרפרטואר. כיוון שהוא אופטימי מטבעו הוא מאמין, לדבריו, כי אפשר לעשות בחיפה תיאטרון טוב ולשמור על ייחודו, גם אם מתחשבים בכל הגורמים שנמנו לעיל.

נועם סמל, מנכ"ל התיאטרון, שבתקופת כהונתו ידע התיאטרון כמה עימותים, חלקם קשים, עם הדירקטוריון, מצפה שההיערכות החדשה תביא גם לשיפור מצבו הכספי של התיאטרון. כיום יש לתיאטרון גרעון מצטבר של כ־500.000 ש"ח. אנשי התיאטרון טוענים, כי הגרעון נגרם בשל פיגורים בהזרמת כספי ציבור (עירייה ומשרד החינוך והתרבות) לקופת התיאטרון. לדבריהם, עיריות גדולות אחרות, כמו תל־אביב וירושלים, מקציבות לתיאטרונים שלהן, בעזרת קרנות שונות, סכומים גדולים בהרבה מאלה שמקציבים לתיאטרון חיפה והדבר מאפשר לתיאטרונים הללו להפיק הצגות יוקרתיות ויקרות, כמו „עלובי החיים" ועוד. כיוון שכמחצית תקציב התיאטרון בחיפה – השנה יגיע התקציב לחמישה מיליון ש"ח – מבוססת על הכנסות עצמיות, בודקים עתה בהנהלת התיאטרון ובדירקטוריון את ההצעה להעלות את מחירי הכרטיסים, שהם זולים מאד לכל הדעות, בכ־40 – 100 אחוזים, וכן לבטל הפקה אחת.

דגלים וסמלים במלחמת אבנים

מאת דני צדקוני

כשנכנס ראש הממשלה, בביקורו האחרון ברצועה, לחדר בתחנת משטרת־המחנות, הבחינה עינו בדגל הסגול־לבן, שהיה פרוש על הקיר בצד דגל המדינה. „איזה דגל זה?" שאל יצחק שמיר. אילו התמצא בצבעי החטיבות וההילות השונים בצה"ל היה יודע, שזה הדגל של חטיבת גבעתי. גם תושבי הרצועה, עד כמה שהצלחתי לברר אצלם, אינם מתמצאים – ואינם מתעניינים – בזהות היחידות השונות המפעילות עליהם את מדיניות „היד הקשה". לפעמים, כשהם מוחים בפני על התנהגותם של חיילים כלפיהם, אני מצליח לאתר באילו

עזה

חיילים מדובר, לפי הצבעים שעל דגלי האנטנות של הג'יפים, אם הם זוכרים אותם. כך, למשל, כשסיפר לי מכר שאילצוהו ללקט שברי זכוכיות ברחוב מסוים, שאלתי אותו, אילו כומתות חבשו החיילים. „חומות", אמר לי, והוסיף שצבעי הדגלים על רכבם היו צהובים־ירוקים. כלומר, אנשי „גולני". סיפורו נשמע לי אמין, משום שלפי פריסת הכוחות של צה"ל בעזה, אותו רחוב הוא בתחום השיטור של „גולני".

לא נותר לי אלא להניח שחשיפת זהות היחידות הפועלות בשטח נובעת מתפיסה צבאית, הגורסת, שקישוט מחסומי־דרכים, למשל, בסמלו המכונף של חיל־האוויר – משום שבמחסום ניצבים חיילי נ"מ – משרת מטרה מסויימת. מי יודע, אולי זה ביטוי לגאוות יחידה, שיסודה הוא להפיל מטוסים באוויר בירי מהקרקע ואשר בלחץ הנסיבות – ב„שכל צה"ל נושא בעומס", כפי שאומר קצין מפיקוד הדרום – נשלחה לשטר ברצועה.

היו ימים שחיילים ויחידות ששירתו בשטחים שירות פעיל, פרט לאנשי הממשל הצבאי, היו עושים זאת בלי סימני הזיהוי החייליים שלהם, כפי שנהג צה"ל בדרך כלל במלחמותיו או בפעילויות של בטחון שוטף. אבל אולי זה שייך לתפיסה אחרת, מיושנת, שאינה תואמת את תפיסת הלוחמה בימינו אלה, שבהם הצבא חמוש בכדורי גומי, ברימוני גז מדמיע וכמובן, באלות. ואף־על־פי־כן נדמה לי, שלא היה מזיק לנו אלמלא ידענו שחיילים אלה הם חניכי בה"ד 1, האחרים הם מגדוד שמספרו כזה וכזה ב„גולני" או מיחידה זו או אחרת ב„גבעתי". כי מי, חוץ מפיקוד צה"ל, צריך לדעת את סדר הכוחות וחלוקתם?

צבעים משובבים את העין, מעשירים את המראות, מרוממים את מצב־הרוח. לא כן שלל צבעי הדגלים, הדגלונים, הסמלים והכומתות של צבאנו, המתנוססים ברצועה בחורף הקודר הזה. בעיני האוכלוסיה המקומית הם מסמלים, למרבה הצער, משהו שונה לגמרי. ובעינינו, הוותיקים הנוסטאלגיים, צה"ל מתחיל להזכיר באורחותיו צבאות, שפעם האמנו כי אנו לא נהיה כמותם.

★

הכל התחיל כידוע בתאונה המפורסמת, ב־8 בדצמבר, ליד מחסום ארז: על ארבעת קורבנותיה נוספו עשרות קורבנות־שרשרת, משכם בצפון ועד רפיח בדרום. בעזה עדיין מאמינים שאותה תאונה היתה מעשה נקמה מכוון על רצח שלמה סקל ז"ל, שלושה ימים לפניה. בדיעבד אפשר להיות חכם. בדיעבד אני מרשה לעצמי להציג לפניכם תסריט שונה מזה שהתרחש, ולא בדיוני. אולי לא היה בתסריט, אילו מומש, כדי לפתור את בעיית השטחים, אבל לפחות היה בו כדי לדחות את התפרצותם הנוכחית.

כשנודע דבר התאונה הגיעו למקום אלפים מתושבי הרצועה, בראש וראשונה כדי להיוודע אם קרוביהם אינם בין ההרוגים. המקרה קרה בשעת השיא, שבה חוזרים הפועלים מישראל לעזה דרך מחסום ארז. אילו היו מדווחים למישהו מהשלטונות על מה שהתרחש, אילו הבין האיש את משמעות הדבר ואת השלכותיו, אילו היה לאותו אדם קשר טוב, אמיתי ומכובד, עם גורמים באוכלוסיה, היה יכול לנצל את הרדיו, את הטלוויזיה ואת מערכת הכריזה כדי להודיע חד־משמעית לתושבים, כי מדובר בתאונה, שהגורם האחראי לה ייחקר ויענש בכל חומר הדין, בלי להתחשב במוצאו. אולי לא היו מקשיבים לו, אבל אולי כן. אילו מיד לאחר האסון היו ה„ממונים" הישראלים מגיעים לבתי המוכתרים להביע תנחומים, להציע עזרה למשפחות, אולי תוך שתיית קפה, היתה הסערה שוככת. ואולי לא. אבל כל עוד התסריט הזה לא נוסה – ולא אני חיברתי אותו אלא אישיות ערבית מעזה – קיימת לפחות הלכה האפשרות שניתן היה לבלום את ההתפרצות הנוכחית.

★

גודלו של שעבן היה יכול להיות אחר אילו הנסיבות היו אחרות. הזכרנו את פרשת התאונה הגדולה ועוללותיה. במצב הקיים, כשקורות תאונות־דרכים שמעורבים בהן יהודים וערבים, „טבעי" הוא שיתפרשו כמו „התאונה". לעולם לא נדע אם החייל שנהג בליל שבת אחת בג'יפ במהירות של 120 קמ"ש, בצומת הרחובות אל־זאהרה ונאסר בשכונת רימאל בעזה, פגע במכונית „אופל" של שעבן בכוונה או במקרה. נראה שלא היה זה במתכוון, כי נוסף על ה„אופל" הוא פגע גם בעמוד חשמל סמוך והפילו. שעבן, חשמלאי, שהיה בדרכו לבית אביה של כלתו המיועדת, שמח שיצא בלי פגע מהתאונה, אף־כי רכבו רוסק כליל. הוא מקווה שחברת הביטוח תפצה אותו איכשהו על הנזק, אם־כי היה לו רק ביטוח צד שלישי, אין כלל בדעתו להגיש תלונה, מפני שברור לו שבהיותו ערבי, אין סיכויים שגירסתו שלו תתקבל בכנונה.

שעבן איננו כועס. בעצם, הוא מאושר, מפני שהוא יודע שאילו קרה ההיפך, אילו היה הוא פוגע הלילה בג'יפ של חייל בנסיבות דומות, לא היה ספק לחיילים שזו פגיעה חבלנית מכוונת. במצב הנוכחי לא היה אפשר לבוא בטענות לחיילים אילו חשבו כך. לכן אין שעבן מתאבל יותר מדי על ה„אופל" שלו. בנסיבות הקיימות הוא שמח שהוא חי.

★

תתפלאו, בעזה יש מי שיודע להבחין בכך שהתנהגות של חיילים מסויימים כלפי האוכלוסיה המקומית אינה בדיוק מצוות הצבא. יש מי שחושב שמדובר בחיילים מסויימים, ולעתים ביחידות מסויימות, שלדעתו זקוקים לטיפול במוסד „לצלי נפש" האיש אומר שהוא מיטיב להכיר „אולי אלפיים ישראליים, מראש פינה ועד אילת", והם לא כאלה.

בצבא כועסים על ח"כים, עתונאים, ואחרים, הנטפלים למעשים חריגים או להתנהגות חריגה של חיילים, ובכך מעוותים, לדעת המפקדים, את דמותו של צה"ל. אולי הם ישבעו נחת אם יידעו שגם בין ה„מקומיים" יש מי שרואה בחריגים חריגים, עד כדי הזדקקות לטיפול נפשי. אבל נשאיר את הפסיכולוגיה־בגרוש לאחרים, ונסיים באמירה עזתית: „מי שרוצה שלום, אינו צריך לפחד מאבנים". הצרה היא שכמה דקות לאחר ששמעתי אמירה זו הלמה אבן במכונית שבה נסעתי, ובלי להגיד שלום לאיש שבגללו עמדתי לעצור את המכונית, מיהרנו להימלט, כל עוד רוחנו בנו, מעזה – לשעבר עזה־של־הרימונים, כיום עזה־של־האבנים.

מאבקו של ד"ר פינקו

מאת אמיר רוזנבליט

קבוצה של רופאים בכירים מהנגב עומדת בימים הקרובים להגיש עתירה לבג"ץ, שיורה למשרד הבריאות לנמק מדוע הוא עומד בהתנגדותו להקמת בית־חולים פרטי בבאר־שבע, לצד בית־החולים „סורוקה" של קופת־חולים הכללית, בדוגמת בתי־חולים פרטיים אחרים הקיימים בערים הגדולות בארץ.

זה שנים מספר פועלת קבוצת רופאים בבאר־שבע ובנגב, בראשות הגינקולוג ד"ר אברהם פינקו, להקמת בית־חולים נוסף בבירת הנגב. המטרה המוצהרת של הקבוצה היא, להקל את העומס על „סורוקה" ולשפר את השירות לתושבים. להקמת בית־החולים גוייס כבר יזם,

באר־שבע

שיממן את רוב ההוצאות. המוסד יופעל כחברת מניות לכל דבר: כל רופא, שימצא מתאים מבחינה מקצועית, יוכל לרכוש בו מניה.

על־פי נתוני האגף לתכנון במשרד הבריאות, התפוסה ברוב המחלקות של „סורוקה" בבאר־שבע היא הגבוהה ביותר בארץ. כידוע, בית־חולים זה, שהוא היחיד בנגב, אמור לשרת אוכלוסיה של כ־300,000 איש. התפוסה במחלקת היולדות, למשל, היא בשיעור של כ־130 אחוז, במחלקת הנשים – יותר מ־110 אחוז, ובמחלקת אף אוזן גרון – 113 אחוז. כל הגורמים הציבוריים הקשורים לפרוייקט הזה, לרבות עיריית באר־שבע ומינהל מקרקעי ישראל, מבינים את הצורך בבית־חולים נוסף והם אף התחייבו להקל על היזמים, אולם התכנית התעכבה משום שמשרד הבריאות לא אישר אותה ולא נתן למינהל מקרקעי ישראל את ההמלצה הדרושה להפשרת הקרקע.

ד"ר אברהם פינקו, המנהל מאבק עיקש בביורוקראטיה הישראלית מאז הציג את תכניתו לראשונה, ב־1983, אינו מרים ידיים חרף ההתנגדות הלא מובנת והבלתי הגיונית, לדעתו, של משרד הבריאות. הוא שולף מתיקו תכתובת מסועפת עם מוסדות, בעיקר עם משרד הבריאות. על־פי בקשת ועדת הפרוייקטים של המשרד, שלח לה ד"ר פינקו תכנית מפורטת של הפרוייקט. על־פי התכנית יכיל בית־החולים, בשלב ההתחלתי, 30 מיטות אישפוז, שלושה חדרי ניתוח, חדר לידה, מיתקן אישפוז יום ושירותים נלווים. במשך הזמן הוא יוכל להתרחב לכ־3000 מ"ר, על־פי הצורך. מאחר שמחלקת היולדות בבית־החולים „סורוקה" היא ה„פוריה" ביותר בארץ (יותר מ־8000 לידות בשנה, רובן של נשים בדואיות), יכנס בית־החולים החדש כ־60 אחוז מפעילותו על שירות למיילדות, שמחסורו מורגש בעיר זה זמן רב. 40 האחוז הנותרים מיועדים לפעילות כירורגית ואחרת. סך־כל ההשקעה המתוכננת בפרוייקט נאמד בכ־1.8 מיליון דולר. רוב הסכום כבר גוייס באמצעות יזם, הממתין ל„אור ירוק" ממשרד הבריאות.

ד"ר פינקו אומר, שמעבר להקלת העומס ולשיפור השירות לחולים, יפתח בית־החולים הפרטי פתח לתחרות מקצועית ולבחירה חופשית של הפאציינט. „פרוייקטים רפואיים רבים נודדים מהנגב למרכז הארץ", אמר ד"ר פינקו. „למשל, ניתוחים אלקטיביים אין מבצעים כאן בגלל התורים הארוכים; גם אין מבצעים פעילות רפואית שאינה מבוטחת על־ידי בתי־חולים, כגון ניתוחים פלאסטיים למיניהם. מדוע שטיפולים אלה לא ייעשו בבאר־שבע?

פינקו, שגדל והתחנך בבאר־שבע, סבור שפרוייקט כזה עשוי להיות אבן־שואבת לכוחות רפואה יהודיים מחוץ־לארץ. ב־7 ביוני אשתקד כתב לקונסול לענייני עבודה בניו־יורק ולסוכנות היהודית בארה"ב: „אנו מבקשים מכם לסייע לנו בגיוס אחיות מוסמכות, בעיקר עם התמחות בחדרי ניתוח, חדרי לידה ופגיות. הכוונה היא לגייס משפחות יהודיות, השוקלות עליה, כדי שיוכלו להשתלב בפרוייקט צעיר ו[illegible] עם הגשמת העליה לישראל".

„בשלב זה הוצג הפרוייקט לפני מועצת עיריית באר־שבע וקיבל את אישורה וברכתה. במשרד הבריאות, לעומת זאת, נהגו סחבת קשה בנושא. לראשונה פנו היזמים למשרד בפברואר 1987, לקבלת המלצה המופנית למינהל מקרקעי ישראל, כדי שיוכלו לרכוש קרקע להקמת בית־החולים. פנייתם לא נענתה במשך חודשים ארוכים. לאחר כמה וכמה תזכורות נמסר ליזמים, כי התכנית הועברה לוועדת הפרוייקטים של המשרד. באוגוסט אשתקד, לאחר פניה נוספת של היזמים, השיב להם מנכ"ל משרד הבריאות דאז, ד"ר דב גולן, תשובה לאקונית: „החומר התקבל, נא להתאזר בסבלנות".

בעשרה חודשים עברו ומשרד הבריאות לא הגיב. לבסוף הגיע מכתב מראש שירותי האישפוז של משרד הבריאות, ד"ר משה משיח: „עלי להבהיר כי בשלב זה אין משרדנו מאשר בתי־חולים כלליים נוספים בישראל". זה הכל. ללא נימוק וללא שום הסבר. ב־9 בפברואר נפגש היזם ומרכז הפרוייקט, ד"ר פינקו, עם שרת הבריאות בלשכתה. השרה הבהירה לו כי משרד הבריאות אינו מאשר הקמת בתי־חולים, מפאת מצוקה תקציבית.

ד"ר פינקו: „זוהי תשובה לא עניינית. השרה מתעלמת מכך שהכסף לפרוייקט בא ממשקיע פרטי, לא מהתקציב הלאומי. מדברים אצלנו הרבה על הפניית אוכלוסיה לנגב. אחת הדרכים לכך היא הבטחת איכות חיים נאותה לאנשי הנגב.

מלשכת דובר משרד הבריאות נמסרה השבוע התגובה הבאה: משרד הבריאות ברגע מתנגד להקמת בתי־חולים כלליים, במיוחד בתי־חולים ליולדות. עמדת המשרד הובהרה לד"ר פינקו, בפגישה שהתקיימה בלשכת שרת הבריאות. לגבי מתן אישור למינהל מקרקעי ישראל, האישור של משרד הבריאות איננו רק טכני ואיננו נוגע להכשרת הקרקע בלבד, אלא מדובר בהרשאה עקרונית, אם להקים או לא להקים במקום זה בית־חולים כללי, על כל הנובע מכך.

100 שנה מלאו החודש בדיוק לסבא של אילת בניטו סללאי

קבוצה של 26 מערות

טיול לסביבה שאינה מרוחקת בצפון או בדרום, עם הבטחה לשטחי פריחה גדולים הוא זה של שער הכרמל, שיש בו גם ביקורים באתרים ארכיאולוגיים יפים ומעניינים. ראשית הטיול בצומת אליקים שבראש נחל יקנעם (ואדי מילח). נוסעים מהצומת שמאלה, לעבר דלית אל כרמל, וכעבור כמאה מטרים מפנה אותנו

ארץ חמדה / צבי אילן

שלט גדול של הקרן הקיימת ימינה בכביש קצר, אך גרוע, שנמשכת ממנה דרך כורכר טובה, העוברת ליד חורבת חרמש, ומגיעה כעבור פחות בקילומטר לחניון שער הכרמל. זה חניון יער פעיל, עם שולחנות רבים. את איזור החניון הביין שפע בלתי רגיל של רקפות וכלניות, ואף השנה, למרות ה'בילבול' בפריחה, יש כאן הרבה פרחים. בתוך החניון הוכשר קטע של אחוזת קברים, שנחצבו בתוך מחצבה עתיקה. פתחי הקברים קשותים, בנוסח קברי הכרמל, שכמה מהם נראה בהמשך. עינו החדה של יוסי ברמן, שהיה אתנו לאחרונה בסיור במקום, הבחינה במה שלא שמו אליו קודם – שמעל לפתח המערה הדרומית יש חריתה של מעגל. בעלי הדמיון היוצר שבינינו יסכימו אתי אולי שאפשר לראות שם גם חריתת מנורה, ואולי משהו אחר (מעניין לשמוע מה חושבים אנשים שביקרו עתה במקום).

הדעת נותנת שהמחצבה שימשה להפקת אבני בנייה ליישוב הקדום שבחורבת חרמש הסמוכה, ולאחר מכן חצבו תושביה את קבריהם בשטח המחצבה, במקובל במקומות רבים. ח' חרמש הוא יישוב שהתקיים מהתקופה ההלניסטית ועד הצלבנית. בשטחים החרושים שבתחומה יש שפע של חרסים, אבני פסיפס, שברי כלי זכוכית וזכוכית גולמית, עדות לתעשיית זכוכית במקום. בתקופה הצלבנית נקרא המקום חארמיס ומכאן השם העברי חרמש. לפי צורת הקברים, האופיינית לכרמל היהודי, נראה שגם כאן היה יישוב יהודי.

בין החורבה לבין רחבת החנייה של חניון שער הכרמל עולה הישר צפונה, אל מורד הכרמל, דרך עפר, העוברת ליד בריכת אגירה עגולה מבטון, אל חורבת אום אל־זינאת, כפר ערבי שהשתכן על חורבה קדומה, ובתחומה קברים עתיקים, מהם בעלי חזית מקושטת. הדרך ממשיכה אל חורבה שגיה, חורבת זינה, מקום ששימש כבית הקברות של אום אל־זינאת. השטח נטוע יערות של הקקל, ויש בו צומת, פטריות ותצפיות מראשי הגבעות, באיזור זה של המעבר מהכרמל למישור החוף, לרמות מנשה ועוד.

האתר הבא הוא מעניין ואף מפתיע במידה רבה. קל להגיע אליו, אם רק שמים לב להסבר, שניתן אותו בפירוט. מיציאת הכביש של חניון שער הכרמל נוסעים כ־1200 מ' ומגיעים אל גשרון בכביש. חונים בצד הכביש הנכנסים ימינה בשער בקר רגיל (לסגור לאחר שפותחים!), הולכים בדרך כמאה מטרים ומגיעים אל דרך יער טובה. הולכים בה ימינה (דרומה), כ־700 מטרים, בתוך יער האורנים. מגיעים אל פס אש, החוצה את הדרך משני עבריה. שם, ליד רחבה וגושי סלע גדולים, יורדים ימינה מהדרך, אל מדרגת סלע נמוכה אחת בלבד, הולכים מזרחה ומתחילים לגלות מערות קבורה יפות. במשקוף פתח של אחת יש חקיקה של מסגרת ומעליה קוים מלוכסנים. מעל למערות יש סימון של מספרים. אלה הן מערות בקבוצה של 26 מערות שגילתה מחדש חולית סקר ישראל בראשותו של מהנדס יעקב עולמי, הסוקר המובהק של איזור הכרמל. נקודת הציון המרכזית היא 1560.2278. המערה הקיצונית למזרח היא החשובה ביותר, ומעטות יש בארץ כמותה.

מעל פתח המערה, החצובה כפאר מיוחד, יש מסגרת ובתוכה כתובת בעלת שלוש שורות. מערות קבורה שמעליהן כתובות חקוקות נדירות ביותר בארץ, ודי קשה להעלות על הדעת מקומות כאלה כלל ועיקר. כתוב שם 'אליעזר בר עזר.יהי' ""'. ייתכן שצריך להשלים ל'עזריה', וגם אחרי זה יש עוד אות־שתיים ממלה נוספת. הכתובת הכנענית והמרגשת הזאת מעלה בעיות – היא כתובה באותיות שומרוניות, תופעה מעניינת כשלעצמה. הכתיבה היא בצורה המקובלת בבתי כנסת שומרוניים, בשעלבים ובתל קסילה, וכן בחורד שליד בית הכנסת שמצפון לבית שאן. היו יישובים שומרוניים באיזור הכרמל, ונראה שגם כאן היתה משפחה שומרונית, ואולי קהילה שומרונית, אולי ביישוב אום אל־זינאת. שנית, השם – אליעזר בר עזריה הוא שמו של חכם ידוע מאוד, שחי במאה הראשונה ובתחילת המאה השניה לספירה. הוא נתמנה נשיא ביבנה לאחר שהודח רבן גמליאל דיבנה. הוא השתתף בכינוס החכמים בבני ברק, ידוע על שהותו בציפורי, וייתכן שמקומו הקבוע היה בגליל. הוא היה עשיר מאוד, בעל כרמי זיתים ובתי בד רבים. כינו אותו 'קופה של בשמים'. אם היה זה אלעזר בר עזריה מדוע כתוב שמו בכתב השומרוני? הכתובת גם מאוחרת מזמנו של החכם אלעזר. איש הקרן הבריטית לחקר הארץ, קלוד ריינייה קונדר, חשב שמדובר בו (משנה ברכות ד, ז). לפרופ' יוסף נוה, שחיווה דעתו בקשר לכתובת, לא נראה שהיה זה קברו של אלעזר בר עזריה הנשיא. שמות כאלה ואחרים היו נפוצים למדי ואם אין ציון מובהק שמדובר בחכם, כהן וכו' קשה לקבוע. מה יאמר הכותב ומה ידבר – אם היה כתוב לאחר השם 'הנשיא', היה יותר קל, אך הקריאה של המלה המשובשת קשה ואולי בלתי אפשרית.

יהי אשר יהי, עצם גילוי דרישת שלום כתובה יפה זו, מעורר ריגוש, מה גם שמקום הטיול הזה בלתי ידוע, ומעטים ביותר, אם בכלל, הגיעו אליו. קבר הכתובת נמצא ליד הדרך הראשית. עולים אליה, ומיד ממול רואים קבר חצוב, בעל חזית יפה. כלומר, אם מפספסים את הכניסה הקודמת ומגיעים בדרך אל הקבר הזה, חוזרים עשרים מטר ויורדים למערת הכתובת. לאחר הטיול הרגלי המרענן אפשר לחזור בציר הגישה לחניון שער הכרמל, להוציא צידה, לתפוס פינה שהשמש חודרת אליה, ולהסתלבט בכיף ואז לנסוע בחזרה.

גלוסקמאות ממישור החוף, אולם התקופה הכלכוליתית, מוזיאון ישראל.

הפעם, תיקו אפס מכובד

הישג מוראלי לישראל מול אנגליה ערב יציאתה לאוקיאניה • השינויים לעומת משחקי המבחן הקודמים: מוטיבציה ומניעת שערים שטותיים • משחק הלוחמה שיבש את מהלכי הנבחרת האנגלית והמגרש המוצף הקל על מלאכת ההגנה • משחק אנגלי עשר, רחוק מהיכולת של מסכי הטלוויזיה

מאת ברוך דגון

התיקו אפס המכובד, שרשמה אמש נבחרת הכדורגל הישראלית מול אנגליה, לא קטע, אמנם, את בצורת הנצחונות של מיחייק' וחניכיו, אבל עבור גבוהות מכות, תבוסה ולעגנות היא היתה „כמו נבחנת", ערב היציאה למבחן האמיתי, ומודיני הקדם־אולימפי באוקיאניה. הענייקה הנבחרת הישראלית זריקת עידוד לעורקיה המתנוונים.

בשבוע האחרון הדגיש המאמן קוב ושוב, כי אין הוא מייחס חשיבות להופעה מול אנגליה ומבחינתו נסתיים פרק ההכנות לאחר ההפסד לפולין. אתמול הוא היה מוכן, וראי, לבלוע את לשונו. הנבחרת שלו לא התחשבה בהצהרות של המאמן, התייחסה ברצינות רבה לקרב מול הכוכבים האנגלים ורשמה, אולי, את ההישג המשובע ביותר בסדרת המבחנים הארוכה.

לא היתה זו הופעה מרשימה במיוחד של הנבחרת הישראלית, אולם התמונה, שנצטיירה על כר הדשא, היתה קוטבית, שונה מקצה לקצה מדקות הסיום המבישות מול פולין. לאחר המשחק מול אנגליה מותר, איפוא, להביט על חצי הכוס המלאה ואפשר גם להתחיל להאמין.

השינוי העיקרי התבטא במוטיבציה, בלוחימה, בנחישות. האנגלים מצאו מולם נבחרת בלתי־מתפשרת, ממושמעת ועיקשת.

הישראלים נאבקו על כל כדור, השתמשו על כר הדשא הכבד, גלשו לרגלי היריב ולא הניחו ליריביהם להכתיב את המהלכים ואת הקצב. ההיצמדות להוראות הטאקטיות הוציאה את הנבחרת האנגלית משיווי משקלה. האנגלים ניסו לשבור את המגנן המאסיבי והמודרים של ישראל בשיטות שונות, פעם על־ידי העברת כדורים ארוכים מאגף לאגף ומאחורי ההגנה ופעם ע"י

פרשנות

משחק צירופים וכניסה „דרך הממף", אולם ישראל לא נפלה בפח. מיחייק' הציב מערך הגנה קיומי סמוך לשבור המגרש והתיר לו להתבוסס ולהתיש את החלוצים האנגלים לפני קו הרחבה. היתה זו תמונה בלתי רגילה, שכיסתה כל פסל קרקע וסגרה הרמטית את חלק המגרש שלה. היא גם נהנתה מהמשקל משרג המים, שמנע מהשחקנים האורחים לגלות את היכולת האישית שלהם.

שינוי נוסף בהשוואה לכל משחקי המבחן – הפעם לא צריך היה מיחייק' לפרוס את שערות ראשו נוכח מחדלי השוער וספיגת שערים שטותיים. הישראלים למדו, אולי, את הלקח, בוני גינצבורג הצדיק יותר מתמיד את החזרתו לשער, כשהציג משחק בטוח בין הקורות ומילט בדקות הסיום את ישראל משתי הבקעות של בארנס. הבטחון העצמי של גינצבורג הקרין על כל ההגנה: אבי כהן, שהגיע מסקוטלנד, חש היטב באווירה הבריטית והיה בעליית אמיתי ברחבתו, כהן תיקן מאחור, טנא „הורים" והנהיג את חבריו בקודרות. טוב היה גם המגן הימני אבי כהן מביתר ירושלים את שהסתפק במשימות הגנתיות ולא התנכל לבוע קרימה.

נקודת התורפה העיקרית התגלתה בחוליית הקישור. ברייליבסקי השאר משותכס על הספסל במחצית הראשונה והנבחרת איבדה כל מימד של תחבולנות, ברק וכושר הפתעה. אורי מלמיליאן ומוטי איוניר הלכו לאיבוד מול שלישה אנגלית ברורה בכרכו השורה והסתפקו פה ושם במסירה מרושלת. הכנסתו של דניאל הפקיעה מיידית על האופנסיבה הישראלית. התיקאי הודיז הצליח לעורר גם את מלמיליאן והשניים הביקו כמה פעמים את ההגנה האנגלית. מבצע משותף שלהם אף העמיד את ברייליבסקי בהעמדות. הבקעה – היחידה במשחק – שהתחטאה ונבעה הפתעה מרעישה.

אין ספק, כי המאמן הלאומי וראשי ההתאגדות לכדורגל חייבים להילחם מלחמת חורמה בקבוצות [illegible] באוקיאניה את אוהנה ורוזנטל. לישראל, מסתבר, אין מחליפים הולמים בעמדת החוד. שלום תקווה אינו מתאים ל„מלחמה" ולמשחק צמוד החוזק במגנון אוסטטילי האילו דריקס הוא ספאשי מדי, כבד וחסר מעוף, אין פלא, איפוא, שהשניים היו בין החולשים בנבחרת ולא יצרו לעצמם אף הזדמנות אחת.

הנבחרת האנגלית רצתה לנצח, אולם היא חסרה נוסחת פריצה וכלים הולמים מול ההגנה הישראלית. לא היה זה הכדורגל האנגלי במיטבו, תגיבט מעל מסך הטלוויזיה. האופי האנגלי, המבוסס על משחק חזק והפעלה לחץ מאסיבי ע"י כל שליות הקבוצה, בלט לכל אורך המשחק, אולם הנבחרת של רובסון חסרה דיוק, דמיון ויצירה. רק שחוסייטור של ליברפול, פול בארנס, עשה מבצעי כידרור מצויינים וחיפש את השער. חבריו יצרו לעצמם יתרון אופטי במרכז ולא ידעו לתרגם אותו להתקפות מסוכנות. המל של שלוש הזדמנויות במשחק הזה הל ואפילו במושגים ישראלים.

שני המצטיינים בנבחרת הישראלית: השוער גינצבורג (משמאל) והבלם אבי כהן (במרכז) בולמים התקפה אנגלית. מימין נראה ניר אלון.

ברייליבסקי החמיץ סנסציה עולמית לאחר פריצה סוחפת

מאת שמואל קליגר

תאמרו אשר תאמרו: שאנגליה חוזבירה לנו רק את מזג האוויר של האיי הבריטיים, שאלה לא ה„בתורים" שרואים במרכזאי שבת בטלוויזיה. קודם זייטו כאן ולא הראו לנו „שואוי" של ממש. אך דבר לא יגרע מהישגם של הכחולי־לבן של ישראל, שזכו בהישג יוקרתי ממדרגה ראשונה מול מולדת הכדורגל בדיוק ברגע הדרוש: לפני היציאה למשחקים הקדם־אולימפיים.

ולא נשכח אפילו לרגע את מיליינקו מיחייק', שנאלץ לבלוע

מהלך

בשבועות האחרונים קיטונות של ביקורת. נבחרתו סיימה רק בתיקו מול האנגלים, אבל זה היה גם נצחון אישי שלו.

אולי בעוד זמן נחזור ונשנן לעצמנו את אירועי הדקה ה־70, שעשויה היתה להקנות סנסציה עולמית. תארו לעצמכם 0:1 מול אנגליה הגדולה, מעשה רגליו להתפאר של ברייליבסקי הקטן. כמו דניאל בגוב אריות חדר־שעט ברייליבסקי בפריצה אדירה לעבר השער האנגלי תוך שהוא מותיר את המגינים מאחור. ובעוד נעתקת הנשימה, שהנה הנה הוא עומד לעשות זאת לאנגלים, בעט השחקן מס' 1 בהתקפה מעט מעל משקוף השער. האנגלים נשמו לרווחה. הרגע הקשה שלהם במשחק כבר היה מאחור.

האנגלים למדו בשלב מאוחר מדי של המשחק, שצריך לשחק כדורגל מול ישראל. בעשר הדקות האחרונות ראינו כמעט מאבק פרטי בין שניים מהבולטים במגרש, האנגלי ג'ון ברנס (עם תעלולים דרום אמריקאים טיפוסיים) מול בוני גינצבורג. דקה 81: ברנס בועט, בוני הודף. חלפו שניות. ברנס בעמדה קורצת, אך הבעיטה מעל המשקוף.

אם נוסיף לאלה גם את אירועי הדקה ה־37 (המסוכנת ביותר של האנגלים לפני ההפסקה), כאשר ברנס בעט לאחור עקשין למשקוף, נמצא, כי השחקן הנפלא הזה במו רגליו עשוי היה להביא לנבחרתו נצחון בשיעור 1:2 ואולי 1:3 ולקלקל לכולנו את ההנאה הפרטית מנבחרת שבעת שלוגות.

באנו לר"ג כדי לראות כדורגל אנגלי במיטבו, אבל למגינת לבנו זכינו במיפגן מימי למדי, חסר מעוף ודמיון של כדורגלנים אנגלים ידועי שם, שרק לפני 3 חודשים היתקו את יוגוסלאוויה בביתה 1:4. „אני לא יכול להאמין שזו אותה קבוצה", שח לי בסוף המשחק פרנק ארוק, המאמן האוסטרלי.

תגובות

ארוק: מיחייק' „עבד" עלי? אם זו היתה „הצגה" מגיע לכם „אוסקר"

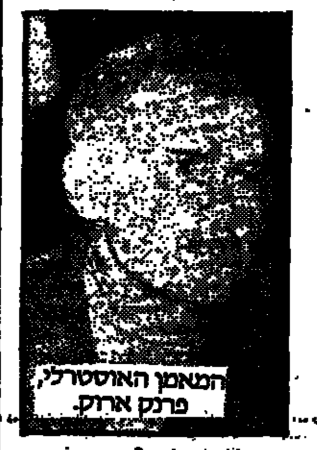

המאמן האוסטרלי, פרנק ארוק.

המאמן האוסטרלי, פרנק ארוק, היה כוכב גדול אתמול בר"ג. הוא בחן את נבחרת ישראל וערך רשימות, בסיום אמר: „ישראל הפתיעה אותי לטובה. ההגנה שיחקה חזק והשוער היה טוב. הפעם יש לכם שני בלמים גבוהים החוסנים (אלון ושמעונוב) לצד אבי כהן (הסקוטי) המצויין. יש לכם 5–4 שחקנים שנצטרך לפקח עליהם עין באמון מוחץ. מיחייק' „עבד" עלי? אם ישראל עשתה לי הצגה, מגיע לה אוסקר. אבל, ברור לי שזה לא יכול לחזור, למרות שאנגליה שיחקה מתחת לרמתה. בכל זאת, קל לנו יותר לשחק נגדכם מאשר נגד ניו־זילנד הקשוחה".

מיחייק': העיקר שהבחורים למדו שכדורגל משחקים תשעים דקות

המאמן הישראלי, מיליינקו מיחייק', נראה רגוע יותר בשל התוצאה, אך גם מתוח לקראת המסע לאוקיאניה. סיכומו למשחק: „משחק קשה בתנאים של רחבה קשה. העיקר, שהבחורים תפסו שכדורגל משחקים 90 דקות ולא רק חלק מהמשחק. גם אילו הובסנו 5:0 הייתי משתדל לנסוע שקט לאוסטרליה, אך עתה הסיכום יותר חיובי. ניסיתי שחקנים בתפקידים שונים לגבש הרכב לאוסטרליה. היה עלינו לחץ גדול בחודשים האחרונים ועם העלייה למטוס ירד הלחץ. נכון, לא ניצחנו ועוד עדיין בעיות, אך התקדמנו ממשחק למשחק. רובסון אמר שאנו שווים בכוחנו לטורקיה ויוון. האמת, אנו עדיין בפיגור של 5 שנים, כי הם משחקים במפעלים שונים באירופה".

(ניסן פרידמן)

רובסון: התיקו מחמיא לישראל, יש לכם סיכוי לנצח באוסטרליה

המאמן האנגלי, בובי רובסון, לא נראה מאושר אחרי המשחק: „חשבתי לנצח, אך היתה לנו בעיה קשה להסתדר עם המשטח הרטוב והבוצי, שלא איפשר לשחקנים טכניים כמו וודל ובארנס לשחק כמו שהם יודעים. התיקו נגד אנגליה זו מחמאה גדולה לישראל ואני מאחל לכם הצלחה בטורניר הקדם אולימפי. אם תשחקו כך יש לכם סיכוי לנצח באוסטרליה.

אתם ברמה שווה לנבחרות אירופיות כתורכיה ויוון. השוער וההגנה שיחקו מצויין וסגרו את חלוצינו, למרות שהיו לנו הזדמנויות והיינו ראויים לנצח. מצאו חן בעיני אבי כהן ה„סקוטי" ומלמיליאן.

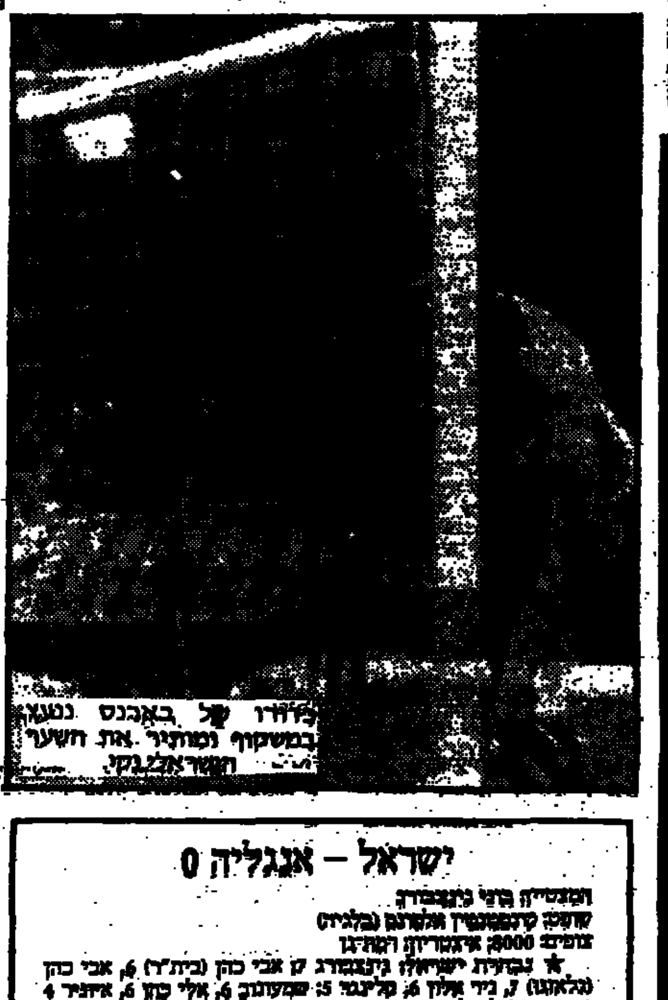

כידרו של בארנס נגעה במשקוף ומותיר את השער הישראלי נקי.

ישראל – אנגליה 0

המצטיין: בוני גינצבורג.
שופט: קונסטנטין אלדורם (בלגיה)
צופים: 8000; איצטדיון: רמת־גן

★ נבחרת ישראל: גינצבורג; קן אבי כהן (בית"ר) 6, אבי כהן (גלאזגו) 7, ניר אלון 6, קלינגר 5; שמעונוב 6, אלי כהן 6, איזניר 4 (שביט), מלמיליאן 5; דריקס 5 (אייזנברג), תקוה 5 (ברייליבסקי 6).

★ נבחרת אנגליה: וודס 6; סטיבנס 6, רייט 4 (פנוק), ואטסון 6, פירס 5; הדל 4, מקמהון 6, וודל 5, בירדסלי 5; בארנס 7, אלן 5 (הרפורד).

נקבעו 20 שחקני הנב' לאוקיאניה

מאת שמואל קליגר

המאמן הלאומי מיחייק' פירסם אמש, לאחר המשחק עם אנגליה, את שמות 20 שחקני הנבחרת היוצאים לאוקיאניה: גינצבורג, חזיז, רוני רוזנטל, ליאור רוזנטל, ברייליבסקי, קלינגר, אבי כהן (בית"ר), אבי כהן (גלאזגו), מלמיליאן, ניר אלון, פרסלר, שביט, דריקס, שמעונוב, איזניר, אייזנברג, אלי כהן, דוידי, תקוה, אוחנה.

דעה אישית — אהרן להב

עכשיו לעבודה!

פרנק ארוק, מאמן נבחרת אוסטרליה, שבא לרגל, ישב בתא העיתונאים. על פי מראה פניו קשה היה לדעת אם הוא „צוחק או בוכה". אחרי הכל עשה דרך ארוכה מאוד, יותר מזו שעשו המרגלים שהסתתרו אצל רחב, אבל היבול שקצר היה דל, על האנגלים סתם את הגולל אחת ושתיים. „הם הפגינו גבל, אינני מבין איך ניצחו את נבחרת יוגוסלאוויה 1:4". אותו עניינו הישראלים. בכתב אצבע מילא דפי מחברת. בסוף סימן לעצמו את מי צריך לכסות באוקיאניה מיד ובמתחלה. דעתו על ישראל היתה מפתיעה: „הם שיחקו הרבה יותר טוב ממה שציפיתי". המבכה המשותף שלו לסיכום: „מול אנגליה כזאת היתה נבחרת אוסטרליה מנצחת".

העינים האוסטרליות של המאמן היוגוסלאבי ארוק, ראו באור שונה את ההופעה המסכמת של נבחרת ישראל לקראת הטורניר הקדם אולימפי כפי שראה אותה היוגוסלאבי שלנו מיליינקו מיחייק', מי משני היוגוסלאבים האלה יהיה בסיאול – ימים יגידו.

לדעתנו סיימה נבחרת ישראל בכבוד את הופעתה מול נבחרי אנגליה והעצם הגישה נצחון ללא שערים להתאגדות לכדורגל במלאות לה 60 שנה. העובדה שהאנגלים המהוללים לא הצליחו ליצור מצבי הבקעה והשקיעו מאמצים בלתי נלאים להבקיע את בוני גינצבורג מרשימה בעקר במשחקה. בכדורגל נקל לא ראינו מצב שלנו, אבל רוח לחימה הופגנה מראשונה ועד לכל אורך 90 הדקות. גם הכושר הגופני היה סביר וניכר בשחקנים כי הגיעו אל סוף המרוץ, כאשר כל הכנות ירדו לפני שריקת הפתיחה, שמקומם לאוקיאניה מובטח.

הכמובן שבלי מזג האויר אי אפשר. לא יכולנו לשנות אותו, אבל בהחלט צריך להתייחס לתנאים הקשים ששררו על כר הדשא (שלוליות מים וברך שקטען מהלכי כדור). שלנו לא הסתגלו לכך וההתקפות היו מקוטעות ובלתי מדוייקות. מי שהפתיעו היו האנגלים. גם הם „קרטעו", „דייפו" ואיבדו הרבה כדורים. מי יודע כיצד היה משחק זה מסתיים אילולא „גורל הורף".

משחקי המבחן נסתיימו. עד מועד היציאה לאוסטרליה, בראשית החודש הבא, תהיה הנבחרת ל„מוחרת". לא עוד מסיבות עיתונאים והצהרות שאחרי מפתני נפל. רשימת ה־20 פורסמה אמש ועכשיו להפשיל שרוולים – ולעבודה!

הודעה
לבעלי היחידות של כחל – קרן נאמנות שחף – קרן נאמנות

התשלום הדיבידנד החודשי במאמון פטור ממס הכנסה לחודש פברואר 1988 כדלקמן:

ב־כחל – 1.3% מהערך הנקוב
ב־שחף – 1.0% מהערך הנקוב

התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ ביום 28.2.88 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 19.2.88.

המרת הדיבידנד ביחידות חדשות ללא שיעור הוספה

בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 28.2.88.

מנהל הקרן: להק – ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ.
נאמנים: בנק המזרחי המאוחד בע"מ
חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

להק · ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

אתמול בקוראץ'

פטרוביץ (37) הנחיל הפסד בגומלין 89:101

שרות „דבר"

גם הילוך ביתני של דראזן פטרוביץ ה„איתן" שקלע „רק" 37 נקודות, הספיק אמש לקבוצת ציבונה זאגרב לגבור בביתה על הפועל ת"א – 89:101 (40:55).

חניכיו של משה ויינקרנץ שיחקו בשאפתנות רבה, אבל אמש התברר שוב, כי ציבונה זאגרב פשוט טובה יותר. שחקניה שיחקו לעיני 6000 אוהדיהם הקנאים בהתלהבות רבה ולא התירו שום סיכוי ל„אדומים".

מתברר, כי הפועל הפסידה למעשה את המערכה מול ציבונה זאגרב כבר במשחק הראשון, שכן אמש עמדו שחקניה בכבוד מול המתקפה היוגוסלאבית, אבל ההפסד הצורב מלפני שמונה ימים היה בעוכריהם.

פתיחת המשחק היתה מהממת. פטרוביץ וחבריו הצליחו במשחק מהיר לעלות ליתרון של 20 נקודות, שנשמר ברוב דקות המחצית. רק בשלהי אותה מחצית הצליחה ת"א לנצל ריפיון יוגוסלאבי ולצמק במעט את התוצאה – 55:40.

במחצית השניה נהנו התל־אביבים מיכולתו המצויינת של לאבאן מרסר, שקלע ללא עוררין בחדירות לסלים ומיכולת קליעה טובה של לינטון טאונס. הם הצליחו לצמק את התוצאה עד ל־9 נקודות, אבל אז שוב לחצו שחקני ציבונה על ההגנה ותוך שתי דקות הצליחו להגדיל את יתרונם. בדקות הסיום דמה המשחק לאימון.

ה„אדומים" ניסו בשיטות שונות ומשונות להצר את צעדיו של פטרוביץ, אבל לא היה צורך לכאבק מיוחד, שכן הכוכב היוגוסלאבי גילה יכולת מאופקת למדי.

• להפועל: הקלעים: טאונס 33, מרסר 26, דלול 11, לאסקר 8.

לימוז' וברצלונה בגמר למחזיקות

לימוז' מצרפת וברצלונה מספרד ישחקו בגמר גביע אירופה למחזיקות גביע, ב־16 במארס בגרנובל.

במשחקי הגומלין, ניצחה אמנם לברקוזן את הנבכנסה בבארצלונה 80:97 (42:52), אולם בסיכום שני המשחקים ניצחו הספרדים 171:177.

גם לימוז' הפסידה בחוץ לסקאבוליני פזארו 93:91, לאחר שהוליכה 45:50 במחצית, אבל הצרפתים ניצחו בסיכום שני המשחקים 179:193.

האמריקני קולינס קלע 38 נקודות ללימוז', מול 30 של האיטלקי מאגניפיקו.

נצחון ללייקרס בדרבי של לוס־אנג'לס

ב„דרבי" של לוס־אנג'לס באנ.בי.איי. ניצחה האלופה לייקרס את קליפרס 110–119.

סאקראמנטו – אטלנטה 115–118; אינדיאנה – ניו יורק ניקס 104–117; יוסטון רוקטס – גולדן סטייט 116–121.

קאסה נצחה במילאנו

גוסטאפסון 4–6, 6–2, 6–2.

הגרמני ריקי אוסטרטון ניצח במפתיע את המדורג שמיני, היוגוסלאבי סלובודאן זיבויונוביץ' 3–6, 7–6, 6–3. יאניק נואה גבר על הצ'כי קארל נובאצ'ק 6–1, 7–6.

הערב בגביע אירופה

מכבי ת"א תשאף לגמול לדן־בוס

מאת משה כהן

מכבי ת"א: לקום מהקרשים ולהושבין דן־בוס ההולשה – זאת תהיה הערב מטרתה של אלופת ישראל, שתארח בהיכל הספורט ביד־אליהו את האלופה ההולנדית, שבמשחקיה האחרונים שימשה „בשר תותחים" ליריבותיה.

ההפסד הצורב של מכבי בהולנד עדיין חרוט עמוק אצל חניכיו של רלף קליין, הסל המזל בשנית הסיום עלול להיות המוסתם בשני משחק חצי הגמר, הערב, תהיה למכבי מטרה כפולה: לנקום את ההפסד הצורב ובעיקר... לחזור ל„דרך המלך".

אין ספק, כי המשחק מול דן־בוס בא למכבים בזמן הנוח ביותר. דווקא כעת, כשהקבוצה אינה מתפקדת כראוי, זקוקים חניכיו של רלף קליין לקבוצה חלשה, שמסוגלת להחזיר את הבטחון לשחקנים.

על הבדלי הרמות בין שתי הקבוצות מיותר להרחיב את הדיבור. דן־בוס, ללא פיל תומפסון הפצוע, אינה מסוגלת להוות יריב לאריות הכדורסל האירופי ומטרתה העיקרית תהיה לסיים את הופעותיה בבית הגמר לאלופות בצורה מכובדת.

במשחקיה של מכבי יש כמה ליקויים מרגיזים. ההגנה אינה מתפקדת כראוי ולעיתים נראה שהשחקנים אינם מקריבים מספיק מאמץ לבלימת היריב. גם ההתקפה אינה משוחקת, כפי שהיינו רוצים לראות. במיוחד אמורים הדברים לגבי שחקני הפנים, שמתקשים להתמודד מול שחקני הציר של היריב. צריך לזכור שדן־בוס משופעת בשחקנים גבוהים, אולם הם אינם מבריקים, אבל מסרד הם בהחלט מסוגלים להוות יריבים מסוכנים. דן־בוס תפתח את המשחק עם קורטוהם, סחולם, קייפרס, ברינגט ודורץ'.

תוצאת המשחק תהיה תלויה בשני גורמים עקריים: יכולתם של שחקני החוץ, והכוונה בעיקר לדורון ג'מצ'י, שבשני משחקיו האחרונים גילה יכולת מאופקת, ובפתיחת המשחק. אם ההולנדים יצליחו, במשחק מבוקר להוציא את המכבים משיווי משקלם, אז יש לחניכיו של רלף קליין בעיה, אבל אם מכבי תשחק, תהל בהתמתיה במהירות ותתבסס על התקפות מתפרצות, אז המשחק יהפך לאימון קל עבורה.

קבוצת דן־בוס הגיעה אמש לארץ ללא שניים מכוכביה הפצועים: פיל תומפסון והבירקוואן, הבק פיונרסה, המתנשא לגובה של 2.11 מ'. מאמן דן־בוס, יאן דקר, ציין אמש, כי סיכויי חניכיו לזכות בנצחון קלושים למדי, אבל הוא הדגיש, כי מול פרטיזן בלגראד הצליחה קבוצתו להוות יריב שקול במשך 35 דקות והוא מקווה שכך יקרה גם הערב.

ההולנדים עומדים להציע לפיב"א, שהחל מהעונה הבאה, ניתן יהיה להחליף את השחקנים הזרים במקרה של פציעה, כיון שהעונה קבוצתם סובלת מאוד מפציעתו הקשה של תומפסון. „מכבי הארוכה, שנוצחו בהולנד זכאית לקבל נקודה נוספת, כיון סיור הקבוצות נהגו מפציעתו של תומפסון", אמר מנכ"ל המועדון ההולנדי.

באימון מכבי היתה אוירה רצינית השחקנים והמאמן בכרך רב. בתום האימון התכנו כולם לאכול סעודת יום הולדת של מיקי ברקוביץ, שחגג 34 חורפים. גם כמה מאוהדי מכבי הגיעו במיוחד להיכל, כדי להעניק למיקי זר פרחים ולהצטלם בחברתו.

• המשחק בין אריס סאלוניקי וברצלונה יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה־9 של בית הגמר. יתר המשחקים: פרטיזן – מילאנו, קלן – אורטז.

בית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואות/ירושות ומינוי מנהלי עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות לתת צווים לקיום צוואה וירושה או למינוי מנהל עזבון או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כבקש בעניין.

ירושות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
696/88	אליעזר כהן	11.7.87	שרה לאה כהן
700/88	שלמה ברנט	17.12.87	הילדה ברנט
701/88	שלמה קניס צמח	18.6.86	חנה מרלין צמח
704/88	מטילדה שאשו	22.12.86	יעל הרוגל
709/88	בלה פיין	15.1.61	ידחואל פיין
710/88	גולה כהן	21.9.86	שמעון כהן
712/88	יעקב מלר	18.11.87	ימה מלר
713/88	שמואל פרוסט	7.1.88	אסתר פרוסט
714/88	צבי אבירם	25.1.88	מיכל אבירם
716/88	גוטה קנטורובסקי	24.4.86	יהודה קינן
721/88	גדור אליעזר	22.12.87	רבי בריד
726/88	ירביהו לוי	12.6.76	יעקב לוי
727/88	צביה לוי	7.7.87	יעקב לוי
729/88	מסעוד בנבורוחום	5.3.87	פינחס בן בורוחום

צוואות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
697/88	יהודה פרושר	21.9.85	אברהם אבגיל ע"ד
698/88	פתחולה אמיני	28.6.84	נגימה אמיני
702/88	מליטה הולברג	6.12.87	בן אריה
703/88	וולף הולברג	6.11.85	בן אריה
705/88	דוד חכימיאן	7.11.85	אשר חכימיאן
707/88	יעקב (ג'קי) שרון	26.11.87	אלי שרון
708/88	אריה רזגם	15.8.87	זכריה רזגם
711/88	מיכאל ספולניקב	10.1.88	מרים ספולניקב
718/88	אידנה לבלר	24.11.85	אסתר קפלן
719/88	ציון רודה	24.1.88	צילה רודה
722/88	אביבה גנד	12.1.88	שמואל אביבי גנד
724/88	מנוחה קלמנסון	3.1.88	לידיה שבים
725/88	ירביהו לוי	12.6.76	יעקב לוי
644/88	אריה הררי	5.12.87	מנחם הררי

ד"ר אליהו צבי בן־זמרה, רשם — 12/2/88

קבלת מודעות 24 שעות ב„דחוף"

- מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי ההודעות ל"הלוח הכללי"

דבר

מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	2 - 3	מעונן
אמסטרדם	3 - 8	בהיר
בנגקוק	18 - 28	בהיר
הלסינקי	1 - 5	מעונן
הונג קונג	16 - 18	בהיר
וינה	0 - 8	בהיר
ז'נבה	5 - 7	בהיר
טוקיו	1- 6	מעונן
טורונטו	3- 5	גשום
יוהנסבורג	16 - 26	מעונן
לונדון	6 - 9	בהיר
ליסבון	-	
מדריד	4 - 16	בהיר
מונטריאול	-4 - 5	גשום
ניו יורק	1- 8	מעונן
סאן פאולו	17 - 24	בהיר
פאריס	לא נמסר	
פרנקפורט	-2 - 7	בהיר
ציריך	1- 1	בהיר
ריו דה ז'נרו	22 - 33	מעונן
סטוקהולם	1 - 4	מעונן
שיקגו	-4 - 1	בהיר

swissair

הודעה
על פרסום תשקיף של הילה – קרן נאמנות

יחידות הקרן על־פי תשקיף זה מוצעות רק לרוכשים באמצעות הוראות קבע

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 של החוק לניירות־ערך תשכ"ח־1968, כי ביום 16.2.88 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקל חדש כל יחידה, בתעודות השתתפות רשומות על־שם בנות 10 יחידות לתעודה, או כפולה של 10 יחידות, במחירי יחידה משתנים כמפורט בפרק 2 בתשקיף כדלקמן:

הצעה רגילה

החל מ־17.2.88 משעה 8.30 ועד 17.2.89 בשעה 11.00, מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, ללא תוספת שיעור הוספה. היחידות מוצעות לרכישה במחירן היסודי, באמצעות הוראות קבע.

מנהל הקרן רשאי לשנות את השיטה להצעת היחידות ולאפשר לציבור רכישת יחידות בקרן גם שלא באמצעות הוראות קבע.

על כל שינוי בשיטה להצעת היחידות כאמור לעיל, יפרסם מנהל הקרן הודעה בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל.

מדיניות ההשקעות של הקרן:

(א) עד 50% מנכסיה אך לא פחות מ־25% יושקעו במניות הבנקאיות שבהסדר הצמודות לדולר (1988), במניות הבנקאיות הצמודות לדולר או למדד (1989), ובאגרות־חוב להמרה במניות הצמודות למדד המחירים לצרכן או לדולר.

(ב) לפחות 15% מנכסיה יושקעו בניירות־ערך בהם הקרן צמודה במלואה או בחלקה למדד המחירים לצרכן (לא כולל אגרות־חוב להמרה).

עותק מהתשקיף והעתק מהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותק מהתשקיף זה ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות של הקרן הנ"ל.

מנהל הקרן: פועלים – קרנות נאמנות בע"מ
נאמן: בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

פועלים · קרנות נאמנות

אירוע בספרות ארץ־ישראל

זה עתה הופיע:

ספר זאב וילנאי

בשני כרכים מפוארים
בפורמאט אלבומי

בספרים, שהופיעו במהדורת פאר מרהיבה, למעלה מ־120 מאמרים מקוריים בידיעת הארץ, שהוקדשו לזאב וילנאי ז"ל. על אף ערכם המדעי של המאמרים, הם מוגשים בצורה מאירת עיניים ובלשון השווה לכל נפש.

הספרים נחלקים לשערים אחדים, בהתאם לתחומי התעניינותו של וילנאי: ירושלים, גיאוגרפיה, היסטוריה, ארכיאולוגיה, התיישבות, טבע ונוף, אגדות ופולקלור, ספרות עולי הרגל ולבסוף – מפות ותמונות עתיקות.

ספרים אלו מהווים נכס תרבותי ואסתטי ו„ספר חובה" בכל בית ישראל. בנוסף לתרומתם הייחודית לידיעת הארץ, הם מעלים על נס את דרכו של האוש, שהוה לסמל לאהבת ארץ־ישראל, ידיעתה והקנייתה.

מחיר קטלוגי ל־2 הכרכים 110 ש"ח כולל מע"מ
מחיר מבצע ל־2 הכרכים 82 ש"ח
ב־2 תשלומים חודשיים

– – – – גזור ושלח – – – –

לכבוד „ספריית דבר"
ת.ד. 199 תל־אביב 61001

אני הח"מ מזמין בזה את 2 הכרכים של „ספר זאב וילנאי". רצ"ב 2 צ'קים ע"ס 41 ש"ח כל אחד לפקודת „דבר"

שם: ....

כתובת: ....

חתימה: ....

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

כן להדברות

קריאה פומבית של סופרים ומחזאים ועצומה לממשלה להדברות עם הפלשתינאים

אולם „צוותא" היה צר מלהכיל שלשום את הקהל הרב שבא לשמוע, לצפות ולהזדהות עם קריאתם של סופרים ומחזאים להדברות עם העם הפלשתינאי. גם מי שהזדהותם היתה מהוססת לא הרשו לעצמם להיפקד מן הערב הזה, קריאה פומבית ראשונה מאורגנת לממשלת ישראל לדבר עם האויב. לא בשל סבלות העם הפלשתינאי – כפי שהגדיר זאת **עמוס עוז** – „אלא מפני שזוהי דרך החיים".

עמוס עוז היה אחרון הדוברים בשורה ארוכה של נואמים, ביניהם **פרופ' יהושפט הרכבי, עדנה פלידל, ד"ר אבי רביצקי, יוסף שילוח, יהונתן גפן**, מרצים באוניברסיטאות ונציגי אירגוני המורים.

עוז, ששילם מחיר אישי כבד על קריאתו להקמת ממשלת־האחדות, פנה במילים בוטות לשר הבטחון יצחק רבין, בן בריתו המובהק של הליכוד ביישום מדיניותו בשטחים, להבהיר מהי פקודה חוקית. הוא גינה את רבין על שטילף את דבריו של יאיר צבן בנושא אי חוקיותן של פקודות. הצעתו היתה שכל אחד מן הנוכחים בכינוס יעמוד במעברים בקו הירוק ויחלק ספרון הסברה שבו ינסחו משפטנים מה מותר ומה אסור, מה חוקי ומה אינו חוקי, למה לסייע ולאיזו פקודה חייבים לסרב. ראוי שכל חייל, איש שב"כ ומתנחל יקרא את הספרון ולו רק כדי שלא יאמר „לא ידעתי". עם זאת, הדגיש כי אל לו לשמאל הישראלי לפרק את החברה באי ציות לחוקיה. באופטימיות זהירה אמר שהחברה הישראלית עדיין „אינה מפלצת שצריך לפרקה".

עוז לא חסך שבטו גם מן הערבים הקוראים לטבוח ביהודים. אף שאלה, לדבריו, אינם רבים, דבריהם מרחיקים את השלום.

לקריאתו להדברות של עוז לא היתה רק כתובת אחת. הוא קרא חד משמעית להדברות עם הפלשתינאים ועם אש"ף, אך גם להדברות בין שמאל וימין בישראל. ספק אם לקריאתו לשרי המערך שאינם מזדהים עם המדיניות הנוכחית ואינם יכולים להשפיע על מהלכיה של ממשלת האחדות, לפרוש מן הממשלה, תהיה הענות מעשית. השמאל חייב לנסות להשפיע על שינוי בשכנוע הציבור לבחור במפלגה המצדדת בשלום ובנסיגה מן השטחים הכבושים. הוא עצמו מוכן לדבר עם הפלשתינאים כבר מחר. הוא בעד מדינה פלשתינאית לצד מדינת ישראל.

אלא שגם הקריאה הזאת – להידברות בין אויבים – יצאה מאסיפה שכולה של משוכנעים. אולי צריך היה לקיים אותה בפארק הירקון, טריטוריה חופשית, ולא ב„צוותא", ביתם של המשוכנעים.

בהתלהבות ניכרת צירפו רבים מן הנוכחים את שמם לעצומה הקוראת להפסקת הכיבוש ולהדברות עם הפלשתינאים. העצומה תוגש בסוף השבוע לראש הממשלה.

מירי פז

כלייזמרים מארה"ב

הכלייזמרים, מסתבר, עדיין לא פסו מן העולם. הם קמים לתחייה דווקא בארה"ב. להקת כלייזמרים בת 15 נגנים וזמרים תגיע לישראל בחודש מארס לארבע הופעות בתל־אביב, חיפה וירושלים. בלהקה נגני קלרנית וכינור, חליל, קרן וסקסופון, טרומבון, אקורדיאון, בס, תופים ובנג'ו וכן זמרת אחת שתבצע שירים ישנים ומוכרים כמו „צימוקים ושקדים", „רומניה, רומניה", „כנר על הגג" ועוד, ביידיש כמובן. מייסד הלהקה, **הנקוס נצקו** „ירש" את אהבת הניגונים מן המשפחה. סבו ודודו היו נגנים והוא עצמו, בנוסף לניהול, מנגן בסקסופון ובפסנתר. כשהיה מדריך בקונסרבטוריון למוסיקה בניו אינגלד, בשנת 1980 יסד את הלהקה ומאז היא הופיעה ברחבי ארה"ב והוציאה שלושה תקליטים אריכי נגן. ההודעה לעתונות על ביקור הלהקה מצטטת מן הביקורות בארה"ב ביטויים כמו „מוסיקת נשמה אשר גרמה למאזינים להתגלות ולרקוד לסגנון אשר כדאי היה להחיותו", או „כלייזמר עוד יהפוך לתחיית המוסיקה הגדולה ביותר שתצא מבוסטון מאז תחיית המוסיקה של סקוט ג'ופליץ'". נחכה ונראה.

ורדה צימרמן

צ'אושסקו מון־אמור

ראשי אגודת הסופרים שלחו מברק ברכה לנשיא רומניה, לרגל יום הולדתו. מי ידע למה?

צריך לשמוע את הבשורה כמה פעמים; צריך שמישהו יחבוט בראשך באלה. כדי להאמין: ראשי אגודת הסופרים, יעקב אורלנד ודוד סנדו שלחו מברק ברכה לנשיא רומניה לכבוד יום הולדתו ה־70. אין זו מחווה שגורה שחברי אגודת הסופרים העבריים מכבדים בה ראשי מדינות. במה זכה נשיא רומניה ניקולא צ'אושסקו לכבוד הגדול שנחסך מעמיתיו האחרים בשוק?

כי ניקולא צ'אושסקו הוא הרודן החשוך ביותר באירופה מאז יוסף סטאלין. כי ארצו היא המדינה החשוכה, המדוכאת ביותר באירופה, אפילו יותר מאלבניה, כך הכתיר אותה, בין השאר, השבועון „טיים". כי כמה אנשי רוח במדינה זו מוחזקים במאסר. חלקם סובלים ממעקב. כך, גם בעידן הגלאסנוסט שהבקיע מבעד לחרכים הצרים של כמה ממדינות הגוש הסובייטי, מצב זכויות האדם ברומניה, הוא החמור ביותר בעתונות העולם (לא כל כך אצלנו, שיש לנו בעיות דיכוי אחרות) הוגדרה רומניה כמדינה המפגרת ביותר בגוש הסובייטי: מחסור במוצרים בסיסיים, קצובות חשמל ועוצמות לנפש המותירות את רוב האוכלוסיה בחושך ובקור שעות ארוכות במשך היממה. נשיא רומניה, האחראי לשיגשוג ארצו ולרווחתם של תושביה, שולט בה ביד רמה. בעמדות המפתח המרכזיות בשלטון מוצבים בני משפחתו. שרות הבטחון העיל שלו מקיף כשליש מאוכלוסיית המדינה. כלומר, שליש אחד בלש ומרגל אחרי שני השליש הנותרים. נשיא לתפארת. על אהדתו של הנשיא צ'אושסקו לעם היהודי התפרסמו כמה ידיעות עגומות, גם בעתונות העברית.

על כל אלה בירכו ראשי אגודת הסופרים העבריים את ניקולא צ'אושסקו ביום חגו. שאלתי את יו"ר אגודת הסופרים יעקב אורלנד לרגל מה בדיוק נשלח מברק הברכה לנשיא רומניה, והוא השיב: „אם את רוצה לדעת, אז לרגל יום הולדתו ה־70. אבל אני לא מוכן לדבר על זה, כי ועד האגודה דן עכשיו בכך". כלומר, קודם בירכו, אחר כך דנו.

כמה מחברי אגודת הסופרים העבריים עסוקים במחאה כנגד מצוקות מקומיות. אחדים טרודים בהכנת קבלת הפנים לספינת המגורשים הפלשתינאיים. לא נמצא איש שימחה על מצבם של סופרים ברומניה, על דיכוי ותושבי רומניה. לא נמצא אפילו מי שימחה בקול גדול כנגד מברק הברכה המטורף של ראשי האיגוד המייצג אותם.

מירי פז

תקליטי פופ

עושים צדקה

"The Secret Policeman Third Ball" – סי.בי.אס.;
"Live For Irelend" – הד ארצי.

שני תקליטים יצאו לאחרונה בשליחות ל"ז צדיקים אלו או אחרים. האחד "The Secret Policeman Third Ball" הוא התקליט השלישי שיוצא בסדרה זו המתעדת מופע בו הופיעו אמנים ידועי שם ודבי ממון שתרמו את שמם וקולם בתוספת כמה אלפי מעריצים שקנו כרטיסים למופע. כל הכנסות המופע הועברו לארגון אמנסטי של האו"ם, ושימשו אחר כבוד סיוע לחלק מעלובי העולם. בין השמות נוכל למצוא את קייט בוש, פיטר גבריאל, לו ריד, מרק קנופלר ועוד. דמות ידועה נוספת מתחום מופעי הצדקה הוא בוב גלדוף, סולן „עכברושי בומטאון", שאירגן בזמנו את ה"Live Aid" והיה אף מועמד לפרס נובל לשלום על כך.

באלבום השני "Live For Irelend" התאספו אמנים איריים בלבד (לכן גם נקרא המופע "Self Aid"), ורווחיו נתרמו קודש לטיפול בבעיות האבטלה באירלנד. מיודענו גלדוף, מהיותו אירי גאה, לא הדיר רגלו ממופע זה, ולכן נוכל למצוא שם את „עכברושי בומטאון", אלוהים קוסטלו, קלאנאד, ואן מוריסון ואירים מעוסקים אחרים.

יתרונותיהם של אלבומים כאלה הוא בריכוז מרשים של להיטים שונים על גבי תקליט אחד, אך אין זה תקליט אוסף כי אם הקלטות מהופעה חיה בה נותן כל מבצע אינטרפטציה שונה (לעיתים אף טובה יותר מן המקור) לשיר אחד שלו.

חנוך רעים

האופרה של פרנקפורט תעלה בארץ יצירה חדשה של ג'ון קייג'

בית האופרה העירוני של פרנקפורט, שיופיע בפסטיבל ישראל השנה, יעלה, במסגרת הפסטיבל את „אירואופרה" – יצירתו החדשה של המלחין האמריקאי **ג'ון קייג'**, שחוברה במיוחד בהזמנת **גארי ברתיני**, המנהל המוסיקלי והמנצח הראשי של בית האופרה הארות. האופרה, שבוצעה לראשונה בפרנקפורט בתחילת העונה הנוכחית מצטיינת בהמצאות מקוריות ובחידושים מפתיעים (כולל וידאו ופעלולים טכניים למיניהם). האופרה תוצג רק ב„בית הבימה" בתל אביב.

בירושלים תבוצענה, בניצוח ברתיני, שתי אופרות מהרפרטואר הנוכחי של הלהקה: „קוזי פאן טוטה" מאת מוצארט וקרוב לוודאי „אותלו" של ורדי שהבכורה שלה, בהפקה החדשה, עם הטנור **רנה קולו** בתפקיד הראשי, עומדת להתקיים בפרנקפורט בסוף השבוע הבא. לפני בואו, לפסטיבל אצלנו, ינצח ברתיני על התזמורת הסימפונית של רדיו קלן בסיור קונצרטים ביפאן.

ישראל דליות

בכורות ב„הבימה"

שתי הצגות חדשות יעלו ב„הבימה" בחודש הבא: האחת מן הקלסיקה – „גון גבריאל בורקמן" של איבסן והשנייה מקורית, „גן ריקי" מאת דוד גרוסמן. את „גון גבריאל בורקמן" מביים **ג'ק מסינג'ר**, שזו לו עבודת הבימוי הראשונה ב„הבימה" ומשתתפים **מישה אשרוב, ליא קניג, מרים זוהר, ליאת גורן, עמי ויינברג, שמואליק סגל ודורית פלד**. הצגה ראשונה מתוכננת ל־1 במארס.

שבוע לאחר מכן תתקיים ההצגה הראשונה של „גן ריקי", שהיתה אמורה לעלות כבר בתג הפתוח המקורי. ההצגה תפתח את אולם ה„ביתנה" המשופץ כשהבמה בו תהפוך לגן ילדים עם ארגז חול ענק, מכוניות משחק, כדורים צבעוניים וכו'. הילדים בגן של ריקי הם **ברוריה אלבק, יעל אמיתי, חיים חובה, דמי הזקיות, מיכאל כורש, שרי ליצ'ג, ארנה רוזנברג, דב רייזר ושלום שמואלוב**. על הבימוי – **מיקי גורביץ**.

בינתיים מתוכננת „הבימה" לשתי בכורות נוספות: „המלבישי" – בהשתתפות **שמעון פינקל ושלמה בר־שביט**, בבימוי **חיי קיילוס**. החזרות יחלו בסוף פברואר וההצגות הראשונות מתוכננות למאי; במוצאי יום העצמאות בכורה נוספת: „סאלח שבתי", המחזמר בעיבודו של אפרים קישון.

ורדה צימרמן

בקרוב

„רחוב צ'רינג קרוס מס' 84" ו„עשבי בר". מסוף השבוע בבתי הקולנוע

הלן האנף, סופרת אמריקאית, אוהבת את התרבות הבריטית, בעיקר את הספרות הבריטית של המאה שעברה. האנף יצרה קשר הדוק עם חנות לספרים יד שניה ברחוב הספרים הלונדוני, צ'רינג קרוס רואד. קשר המכתבים התפתח לידידות אמיצה במיוחד עם פרנק דול, מעובדי החנות הקטנה. „רחוב צ'רינג קרוס מס' 84", כתובתה של אותה חנות, משמש כותרת לאוסף ההתכתבויות שפירסמה האנף והוא שימש כבר הסראה לדרמת טלוויזיה בריטית ולמחזה. עתה מועלים המכתבים על הבד בידי הבמאי דייוויד ג'ונס („בגידה"). אן באנקרופט מגלמת את

„רחוב צ'רינג קרוס מס' 84"

האנף ואנתוני הופקינס הבריטי הוא חברה לעט במשך עשרים שנה. אגב, הידידות הזו, שהתפרסה על פני תקופה ארוכה של שינויים פוליטיים וכלכליים המצטיירים בסרט, לא הביאה מעולם לפגישה של פנים אל פנים בין שני חובבי ספר אלה. חברתו של מל ברוקס, בעלה של באנקרופט בחיים, הפיקה את הסרט.

★

גם במרכזו של הסרט „עשבי בר" ניצב מעשה שהיה. הבמאי האמריקאי ג'ון הנקוק, המבקר בימים אלה בארץ, ניהל בזמנו סדנת תיאטרון בסאן פרנציסקו. במסגרתה של הסדנה הוא גם קיים פרוייקט שיקום לאסירי בית הכלא סאן קוונטין. אחד האסירים המשוחררים – ריק קלושי כתב מחזה – „הכלוב" – שהתבסס על חוויותיו בכלא, והיה להצלחה מפתיעה. המעשה הזה המריץ את הנקוק ליצור את הסרט המספר על לי אמבסטר, אסיר עולם שנדבק בחיידק התיאטרון, הכותב ומביים מחזה מוסיקלי בשם „עשבי בר". המחזה הזה, בנוסף למבקרית תיאטרון שמתאהבת בו, מהווים עבורו כרטיס לעולם החיצון, מסייעים לו בשחרור מהכלא ומביאים לו תהילה זמנית באוף־ברודווי. ניק נולטי („שכר האמת", „48 שעות") בתפקיד הראשי.

„עשבי בר"

התזמורת הקאמרית – לארה"ב

בסוף החודש עומדת התזמורת הקאמרית הישראלית לצאת לסיור קונצרטים בארה"ב, בניצוח יואב תלמי. התזמורת תנגן ב־13 קונצרטים ב־12 מדינות. הסולנים בסיור יהיו: הכנר הראשי אליהו שולמן והכנר הראשון דוד בראודה (חברי התזמורת) בקונצ'רטו לשני כינורות של באך; הפסנתרן הישראלי יוסף קליבשטיין, המתגורר בארה"ב ומרת המצו־סופרן ההולנדית יארד ואר'נס, המופיעה, בימים אלה, לראשונה בארץ יחד עם התזמורת.

סולנית, יארד ואר'נס

ואר'נס היא תלמידה של הזמרת הנודעת כריסטה לודוויג. ב־1984 הוענק לה פרס „המוסיקה ההולנדית". הופיעה בהצלחה ברחבי הולנד והשתתפה בהקלטות. אצלנו תשיר בשתי יצירות: „שיר יונת היער" מתוך „שירי גורה" – יצירתו הרומנטית המוקדמת של שנברג והמחזור „שבעה שירים ספרדיים עממיים" מאת מנואל דה־פאייה, המבוססים על שירים ומחולות מסורתיים. בתבניות הקונצרטים בסיור גם יצירות מאת מוצארט, היידן, בארבר, הינדמית ומאת שני מלחינים ישראלים: „הירהורים על דרמה" מאת צבי אבני (בגירסה שעובדה במיוחד על ידי המלחין בשביל התזמורת) ו„המנסרה" מאת נועם שריף, שתבוצע בקונצרט הסיום התעני ב„קארנגי הול" במנהאטן. כמה מהיצירות תבוצענה בימים הקרובים בקונצרטים של התזמורת בחיפה, בתל אביב ובירושלים.

ישראל דליות

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 מושגים ביהדות: ונהפוך הוא (פורים) (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, חולם 4.
09.00 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, מכמר תבור לכרמאל (כ).
09.20 מדעי הטבע (ז'–ט') דיפוזיה ותנועת בראון.
10.10 אנגלית (ה').
10.30 בביתו של פיסטוק: יוצאים לטייל.
11.00 אנגלית (ו').
11.15 ערבית מדוברת (ד'–ה') למין (א) לעצה.
11.30 אנגלית (ח').
12.00 מדעי הטבע (על יסודי) עצבים ב.
12.25 אנגלית (ט').
13.00 היסטוריה: מתולדות ישראל, קידוש החיים.
13.30 משפט דמיאניוק: נתון לשינויים בהתאם להתפתחות המשפט.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 בלי סודות, שווא 1.
14.30 קשר משפחתי: שידור חוזר מ־15.2.88 (כ).
15.10 רחוב סומסום: קיפי סופר רעמים, קיפי פוחד מקולות הרעמים בלילה – למיקי יש פטנט נהדר איך להתגבר על הפחד.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות למועצת הלול. דפי מידע טלטקסט.
15.55 40 – עד כאן, מגזין טלטקסט יומי כולל מידע היסטורי, סיפורי רקע ומושגים מ־40 שנות מדינת ישראל.
16.00 אחר־את, שידור חי.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 הגומונים – סדרת הנפשה. שם הפרק: „הפסל המוזר ואמי המזליקי" (עברי־ערבי).
18.00 דיוויד קופרפילד (פרק שלישי): דיוויד קושר חברות עם נער בבית־הספר ומתחיל להסתגל לחיים שם. אמו של דיוויד מתה לפתע. (תרגום עברי־ערבי).
18.25 הגיע זמן לשון – הפינה השבועית. הפעם על „איילת השחר הבוקאי".
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 למשפחה – עניני הבית והמשפחה: צרכנות, עיצוב פנים, בישול, אופנה ובעיות סוציאליות. 1. בישול – מוצרים חלופיים לבשר (הדגמה); 2. על שיטה לפתרון בעיית הרטבת לילה אצל ילדים המופיעה; מסיבות פיסיולוגיות או נפשיות. 3. כיצד לשמור על הערך התזונתי של המזון בתנאי קירור והקפאה או בתנאים אחרים עם טאוב קצב; 4. תצוגת אופנה של ג'ינסים וחולצות ספורטיביות של כותנה – פוסר ופלאגל (תרגום עברי).
19.00 מבט – עניני השעה.
19.30 חדשות.
20.00 מבט לחדשות.
20.30 פרטים יבואו.
22.15 מקור החיים (חלק שני) – על התהוותו של כדור הארץ בתוך הקוסמוס, על־פי תפיסות פיסיקליות חדשות. בסופו הוא מעלה שאלות בדבר עתיד המין האנושי. (תרגום עברי).
23.15 מטלוק – שם הפרק: „הבוס" (חלק א'). מנהיג כנופיה של הפשע המאורגן, שהשתחרר מן הכלא, נאשם ברצח האיש שהכניס אותו אל מאחורי הסורגים. הוא שוכר את בן מטלוק להגן עליו. שונאו משכבר הימים, התובע המחוזי, מייצג את התביעה במשפט הזה, שזוכה לפרסום רב. חוזה פרר מופיע כאן בדמותו של הנאשם.
0.00 הגיע זמן לשון – פינת הלשון של אבשלום קור עוסקת הפעם ב„מגיות ומאמץ"; חדשות הלילה.

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק, שידור ישיר.
18.30 „קימבה – האריה הלבן". סדרת הנפשה לילדים.
19.00 „האחים" (פרק חמישה־עשר) „צייר לידה". המסיבה של קארטר היא כשלון, רק טרי, ג'ניפר וברברה מגיעות. בביהד"ס לאמנות מתברר שאחד ממוריה של ברברה הוא ניקולאס פוקס, צייר מאד מצליח אשר מתרשם מעבודתה. פארקר עורך חוזה עם המנוהנים על הובלה וכאשר הכל נראה שפיר מתברר שקיימת בעיה בלתי צפויה.
19.50 „בקרוב בערוץ 2".
20.00 תקציר משפט דמיאניוק (אם לא ימשכו עיצומי עובדי הטלוויזיה החינוכית נשדר את התוכנית „לוס אנג'לס" מלוס אנג'לס").
20.30 שירים של ארטה פרנקלין, פיטר גבריאל, יר"ב.
21.30 „ארגיה סולרית".

„המיליארדר היווני". סרט הקולנוע, מחר בטלוויזיה. אופרת סבון קולנועית שבוימה בשנת 1978 ומציגה מעין סיכום של טורי־הרכילות. השמות שונו אבל הצליל מסגיר את המקור בקלות – תומאסיס הוא אונאסיס, קסידי הוא קנדי ומאטאלאס היא קאלאס, כלומר, מדובר בפרשיות נשואיה של ז'קלין קנדי לאחר ההתנקשות בבעלה לטייקון היווני אריסטוטל אונאסיס. כמה פרטים שונו אולי כדי להמנע מתביעות משפטיות, כמו למשל רצח הנשיא האמריקאי המתבצע על חוף הים הפרטי שלו ולא בדאלאס. **אנתוני קווין** הוא המיליארדר ואילו **ז'קלין ביסט** היפה מגלמת את אלמנת נשיא ארה"ב. לצידם של האג שחקנים ותיקים כמו **ג'יימס פרנציסקוס** ...

דני ורט

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצוייר); 15.30 הבית המעופף (מצוייר); 16.00 שוכני השלולית (תכנית לילדים); 16.30 סרט „החשמה" עם רוברט וגנר; 18.00 פאנקי ובסטר (סידרה); 18.30 עובדות החיים (קומי); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 סקרקרו וגברת קינג (בלש); 21.00 הדרך לשמים (דרמה); 22.00 השותפים (בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.45 רחוב סומסום (בערבית) (ער' 1); 17.20 עולם הקסמים – סידרה לילדים באנגלית (ער' 1); 17.40 שעשועון בצרפתית; 18.00 רחוב קרע (צרפתית); 18.30 הרפתקאות וסכנות בצרפתית על הטבע; 18.35 ראש העיר. (אנגלית ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 19.45 מגזין ספורט; 20.30 מרטין לותר קינג (המשך הסידרה); 21.10 מעוני לעושר (סידרה) מוסיקאלית אמריקאית; 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 לא בהאזנה נינוחה – מוצרט: שיר לכנת, דיברטימנטו ק. 334; הבה: שקט קולות על אופוס 79; גלאזונב: פואמה אפית; דינקא: ויולנל; פרוקופייב: 2 ולסים למחזה „פושקין" אופוס 170.
09.00 קונצרט בוקר סוראי: ריצ'רקרה; באך: קנטטה הציד 208 בריב; דיסידר: קונצ'רטו לקרן ולתזמורת; נילסן: סימפוניה מס' 3, „אספנסיבה" אופוס 22; הינדמית: רקוויאם לאוהבים.
11.57 פינת השיר – משירי לאה איילון.
12.00 מן הסרטיה – היידן: שלישיה בסול מגזור, לשני חלילים וצלו „שלישיית לונדון" (השלישיה הפילהרמונית: א. שוהם, בצלאל אבירם ואלחנן ברגמן); שוסון: קונצ'רטו ברה מגזור, לכנור, פסנתר ורביעיית כלי קשת, אופוס 21 (א. פיאנקה/ב. ברמן/י. ראובן/י. ירושלמי/ג. לברסוב / ע. גרובר).
13.05 בהאזנה נינוחה – „במיניאני": קונצ'רטו גרוסו בסי במול מגזור אופוס 7 מס' 6; דופלר: קונצ'רטו ברה מינור לשני חלילים ותז; בטהובן: סונטה מס' 17 ברה־מינור לפסנתר אופוס 31 מס' 2, „הסערה"; ברהמס: סרנדה מס' 1 ברה מגזור אופוס 11.
15.00 מפגשים מוסיקליים – ראיונות, סקירות, דיווחים.
16.00 אנתונהא – שידור חי – אליהו שומלך כנור / אמנון סילבר, פסנתר / מוצרט: סונטה במי במול מגזור, ק. 380; שוברט: פנטסיה בדו מגזור, אופוס 159 (ד. 934); סן־סנס: סונטה מס' 1 ברה מינור, אופוס 75.
17.30 קשת של צלילים – ויואלדי: קונצ'רטי קאמרית („מוסיקת אנטיקוותה קלרי").
18.00 אנתולוגיה בצליל – פרסל ותקופתו באנגליה.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלודה.
20.30 אופרה – שוברט: פרננדו (מבצת לותר זגרושק); גוטשלק: „אסנס קמפסטרי" (מבצת איגור ביוקסוף); מנטסי: מותו של הבישוף מברנדיזי (מבצת: אריך ליינסדורף).
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות – ולדימיר הורביץ בביצועים חיים (תכנית שניה) צ'ייקובסקי: קונצ'רטו מס' 1 בסי במול מינור (תז. פילה. ניו־יורק/ב. ולטר); צ'ייקובסקי: פרק סיום, מתוך קונצ'רטו מס' 1 בסי.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 „הפנה מהוגה".
08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
14.06 בראש צעיר.
15.30 האוניברסיטה המשודרת.
16.05 „ארץ לא נודעת".
17.10 צבעי הקשת.
18.06 מבחר ערב.
19.20 פרקי חיים בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הקשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 „אלף אלף ב„ביתו".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושיעורים.
16.05 זמן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם
18.06 זרקור.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 שירים עבריים.
20.30 העברת משחק כדורסל בין מכבי תל־אביב לבין דן־בוס מהולנד שידור חי מהיכל הספורט ביד־אליהו.
22.05 „הלילה החמישי"
00.05 יומן חדשות
00.15 „להאזנה בחלום"

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשמע.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי ידעו.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בחרמון – שידור חי מאתר ההחלקה בחרמון.

14.05 לך תלך שיר וברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
18.06 קול ברי – שבתנות.
20.05 מן ההתחלה – תקליטים ראשונים.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פותחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שירים עבריים.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 זו זה יומי.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לחג.
16.05 שירים עבריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות – עניני צבא ובטחון.
19.00 מבזק ידיעות.
19.05 יעד משודר עניני צבא ובטחון (ש.ח.).
20.05 בעיקר מוסיקה – המכללה המוסיקלית המשודרת „הרהורים על מלודיה".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל הכיכר.
23.05 עשרים וארבע היום שחלף.
23.55 שיחת חצות עם יצחק נתן – מנהל ביה"ס התיכון לאומנויות „תלמה ילין".
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.00 צר"8 – תוכנית יומית לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הכיז האה.

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

קולנוע

■ תל־אביב
אביב: לילה מגניב 9.40, 7.30, 5
אלנבי: זיווג משמים 9.30, 7.15, 5
בית ליבלין: שיגעון בחלל 23.15
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
גורדון: אדמה זו שלי היא 9.30, 7.15
גת: הקיסר האחרון 9, 6
דיזנגוף 1: ז'אן דה פלורט 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 2: מורים 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 3: תקווה ותהילה 9.45, 7.15, 4.30, 1.45, 11
דקל: חשד 9.30, 7
[illegible]: באירין 9.30, 7.15, 24 – סקס
הוד: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5
התמונה המכבי 23.45
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): האב ברלין 9.30, 7.30, 4.30
חן 1: מעקב צמוד 9.30, 7.30, 5.00, 2.00
חן 2: יום במלכות 9.50, 7.25, 5
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 9.50, 7.25, 5.00
חן 4: הנסיכה מבברלי הילס 9.50, 7.25, 5, 2, 11
חן 5: מלון חוף הציפורים 9.55, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: נערות עובדות – 10, 8, 5, 2
לב 2: מלאכים בשמי ברלין 9.50, 7.30, 4.45, 2
לב 3: ריקוד בחשיכה 9.50, 7.40, 5, 2
לב 4: טמפופו 9.50, 7.30, מגדל הדבורים 5, 2
ליטוור: ללא מוצא 9.30, 7.15
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מורידיאן: עיניים שחורות 9.30, 7.30
מקסים: הבלתי משוחדים 9.15, 7.15, 4.30
סינמטק (לשעבר אלנבי): חוכמת רחוב 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: סגור לרגל שיפוצים
סטודיו: סגור
פאר: יופיו של החטא 9.30, 7.15
פריז: יהושע יהושע 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 23.30 דיינר
צפון: מאנון 9.30, 7
שחף: עכבר הבארים 9.30, 7.15, 5
תמוז – רמת־אביב:
ילדה גדולה + עודנים 9.40, 7.30
תכלת: אריה 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: לעם של כבוד 9.30, 7.15, 5
הסינמטק הישראלי: סגור

■ ירושלים
אדיסון: הנסיכה מבברלי הילס 9, 7, 4.30
אורנע: יום במלכות 9, 6.45, 4.30
אורדין 1: זיווג משמים 9.15, 7, 4.30
אור 2: יהושע יהושע 9.15, 7, 4.30
אור 3: לעם של כבוד 8.45, 6.45, 4.30, 23 9½ שבועות של שכרון חושים
אור 4: יופיו של החטא 9.00, 6.45, 4.30, 23 קרח ואש
אור 5: מלון חוף הציפורים
4.30, 6.45, 8.45
בית אגרון: 24.00 גברים גברים
4.00 הסיפור שלא נגמר
6.00 דינה פלור בשואה לשניים
10 דינה פלור בשואה לשניים
8.00 אקוורדוס
[illegible]: מעקב צמוד 9.15, 7, 4.30
[illegible]: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
מיטשל: מארה סאד 9.15, 7.00
סמדר: טמפופו 9.15, 7
עדן: המרד 9.00, 7, 4.30
רון: חשד 9.15, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: מאנון 9.30, 7
ז'אן דה פלורט 9.30, 7.00

■ חיפה
אורה: יהושע יהושע 9.15, 7, 4.30
אורלי: מלאכים בשמי ברלין 9.00, 6.30
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
עצמון 3: ללא מוצא 9.10, 6.45, 4.30
חן: לילה מגניב 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: עכבר הבארים 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: שגעון בחלל 9.15, 7.00, 4.30

[illegible]: מעקב צמוד 9.15, 6.45, 4.15
קרן־אור: יופיו של החטא 9.15, 7.00, 4.30
האישה באדום 23.30
רון: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
רב גת 1: החשוד 9.00, 6.30, 4.00
רב גת 2: הקיסר האחרון 10, 8.15, 5.00

■ קריות חיפה
[illegible]: שבוע עדין 9.15, 7.00
[illegible]: המשפחה 9, 6.30
[illegible]: המאבק לחיים 9.15, 7
[illegible]: כחום הגוף 9.15, 7
[illegible]: אבא גנב 9.15, 7
[illegible]: לאבד הבתולים בשיוואנה 9.15, 7

■ אשדוד
[illegible]: ללא מוצא 9.30, 7.15
[illegible]: באירין 9.30, 7.15

■ אשקלון
[illegible]: ריקוד מושחת 9.30, 7.00

מאור: יום במלכות 9.30, 7.30
רואה: מעקב צמוד 9.30, 7.30

■ באר־שבע
קרן: סגור

■ הרצליה ■ רמת השרון
[illegible]: חיזור גורלי 9, 7.00, 4.30
[illegible]: תקווה ותהילה 9.30, 7.15
[illegible]: הבלתי משוחדים 9.30, 7
לא יכולה בלי זה 16.15, 14.00, 11.00

■ עפולה
[illegible]: 9.00

■ חולון ■ בת־ים
[illegible]: יופיו של החטא 9.30, 7.15
[illegible]: אבא גנב 9.30, 7
[illegible]: מעקב צמוד 9.30, 7.15
[illegible] קריית שרת: סגור

[illegible]: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
[illegible]: ריקוד מושחת 9.30, 7.15
[illegible]: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5

■ כפר־סבא ■ רעננה
[illegible]: אבא גנב 9.15, 7.00
[illegible]: ועשו הנשרים 9.15, 7.00
[illegible]: סגור

■ לוד ■ רמלה
[illegible]: סגור
[illegible]: סגור
[illegible]: היהודה לפספסים. המורים 9.30, 7.30

■ נהריה ■ עכו
[illegible]: הבשמה 9, 7
[illegible]: סגור
[illegible]: סגור
[illegible]: סגור

■ חדרה
[illegible]: מלתעות 4 (הנקמה) 9.15, 7.00

■ נתניה
[illegible]: סגור לרגל שיפוצים
אסתר: חיזור גורלי 9.15, 7
שרון: ללא מוצא 9.15, 7, 5
דורי: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15

■ קרית אונו
[illegible]: סגור
[illegible] קהילתי: סגור

■ פתח־תקוה
שלום: הצייד 9.30, 7.15
היכל 1: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: שגעון בחלל 9.30, 7.15, 5
היכל 3: יום במלכות 9.30, 7, 4.30

■ קרית שמונה
[illegible]: השוטר מבברלי הילס 2 9, 7

■ ראשל"צ ■ רחובות
ג.ג. רון 1: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: עכבר הבארים 9.30, 7.15, 5
[illegible]: ללא מוצא 9.30, 7.00
ראשון: סגור
בית העם: ז'אן דה פלורט 9.30, 7
[illegible]: מאנון 9.30, 7
[illegible]: ריקוד מושחת 9.30, 7

■ רמת־גן וגבעתיים
[illegible]: מעקב צמוד 9.45, 7.25, 4.30
[illegible]: סגור
[illegible]: יופיו של החטא 9.30, 7.15
[illegible]: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: ריקוד מושחת 9.50, 7.30, 5
רב גן 2: אי אפשר לקנות אהבה 9.50, 7.30, 5
רב גן 3: יום במלכות 9.55, 7.25, 5
רב גן 4: ללא מוצא 9.55, 7.25, 5
[illegible]: אבא גנב 9.30, 7.15, 5
[illegible] 8.00